

การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคม
ในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

ปริญญาานิพนธ์

ของ

สุภาวดี มั่นจีระ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
มีนาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคม
ในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

บทคัดย่อ
ของ
สุภาวดี มั่นจิระ

14 ส.ย. 2547

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

มีนาคม 2547

3

สุภาวดี มั่นจิระ. (2546). การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและ
บทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น.
ปริญญาโทบริหาร กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์
เกษมเนตร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต คำนิม.

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็น
ปัญหา และศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรม
ที่เป็นปัญหา รวมถึงศึกษาการจัดลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่าง
เร่งด่วนตามความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่น โดยศึกษากับวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน เพศ
ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของ
โรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2546 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 450
คน โดยแยกเป็นนักเรียนชาย 226 คน นักเรียนหญิง 224 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลในครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และทัศนคติต่อบทบาท
ของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร
สองกลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง
คะแนนเฉลี่ยหลายกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า

1. เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อพฤติกรรมชู้สาว พฤติกรรมการเล่น
การพนัน และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท ส่วน
เด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมชู้สาว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการ
เล่นการพนัน และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท ส่วนในด้านของบทบาทของสถาบันทางสังคมใน
การแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นพบว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของ
สถาบันครอบครัว และมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสถาบันการศึกษาและบทบาทของ
สื่อมวลชน ส่วนเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวและสื่อมวลชน
และมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสถาบันการศึกษา และพฤติกรรมที่เด็กวัยรุ่นคิดว่า
ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเป็นลำดับแรกคือ พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท รองลงมาคือ
พฤติกรรมชู้สาว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ และพฤติกรรมการเล่นการพนัน ตามลำดับ

2. เด็กวัยรุ่นเพศชาย และเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นชายมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อ
พฤติกรรมชู้สาว และพฤติกรรมการเล่นการพนัน และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่
และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท ส่วนเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมที่เป็น
ปัญหาทั้งหมด

3. เด็กวัยรุ่นเพศชาย และเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันครอบครัว และมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสถาบันการศึกษาและบทบาทของสื่อมวลชน ส่วนเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวและบทบาทของสื่อมวลชน และมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสถาบันการศึกษา

4. เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไม่แตกต่างกัน

THE STUDY OF ADOLESCENT ATTITUDES TOWARDS PROBLEMATIC BEHAVIOR
AND ITS SOLUTION BY SOCIAL INSTITUTIONS

AN ABSTRACT
BY
SUPAWADEE MANJEERA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Developmental Psychology
at Srinakharinwirote University
March 2004

Supawadee Manjeera. (2003). *The Study of Adolescent Attitudes towards*

Problematic Behavior and its Solution by Social Institution.

Master thesis, M.Ed. (Developmental Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University, Advisor Committee : Asst. Prof Laddawan Kasemnet, Asst Prof Pranod Kaochim.

The purposes of this research are 1) to study the adolescents' attitudes towards problematic behaviors, 2) to study the adolescents' attitudes towards the role of social institution in solving problematic behaviors and 3) to study the adolescents' attitudes towards the priorities of measures for solving problematic behaviors.

The sample for this research included 450 high school students from coeducational schools in Bangkok under the Elementary Education Department of the Ministry of Education (226 boys and 224 girls). The instrument for collecting the data was a questionnaire on attitudes towards problematic behaviors and its solution by social institution. The statistics used to analyze the data included averages, t-test and ANOVA.

The results of this research are as follows :

Boys have a better attitude toward problematic behaviors than girls. And girls have a better attitude towards the role of social institution in solving the problematic behaviors than boys. The priorities in solving problematic behaviors are violent behavior, amorous love-making, smoking and gambling respectively.

Boys were found to have favorable attitudes towards amorous love-making and gambling and unfavorable attitudes towards smoking and violent behavior. Girls were found to have unfavorable attitudes towards all problematic behaviors, and girls were found to have more favorable attitudes towards the role of social institution in solving problematic behaviors than boys, and there was a significant difference at the .05 level between boys' and girls' attitudes towards problem behaviors.

The results also indicated that adolescent boys and girls in different class level of high schools in this study were of the same attitudes either

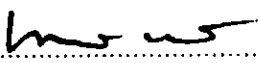
towards problematic behaviors or towards the role of social institution in solving problematic behaviors.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคม
ในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

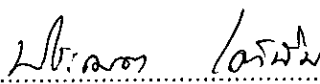
ของ
นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

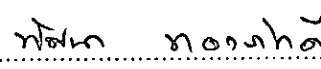

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 19 เดือนมีนาคม พ.ศ.2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต คำจิม)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์สมเกียรติ ทิพยทัศน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ทัศนากองภักดี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเนื่องจาก ได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร ประธานกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ที่เป็นผู้คอยให้คำปรึกษา แนะนำ และสละเวลาในการตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องของเนื้อหา รวมทั้งให้กำลังใจตลอดระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต เค้าฉิม กรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ที่สละเวลาในการตรวจสอบ และให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยด้วยดี ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา ศรีสัตย์วาจา อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ และอาจารย์ชญาอนุช ลักษณะวิจารย์ ที่สละเวลาในการช่วยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณอาจารย์พรณี ศรีสุวรรณ ที่ให้ความเมตตาช่วยเหลือผู้วิจัยในเรื่องการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ รวมทั้งให้คำแนะนำที่ดีแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณอาจารย์รัตนagrณี ศรีรัตนบัลล์ และคุณจามรี ศรีรัตนบัลล์ที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในหลายๆด้าน

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ คณาจารย์ และนักเรียนในทุกโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือและความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโท สาขาจิตวิทยาพัฒนาการทุกคนที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และเป็นกำลังใจที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณรัชนิกร ลักษณะ คุณอัมพร ศรีประเสริฐสุข และคุณอััจฉรา วิทิตชาญชัย ที่สละเวลารับโทรศัพท์และตอบข้อข้องใจของผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณสำหรับกำลังใจ และคำปรึกษาที่ดี ตลอดจนความช่วยเหลือในทุกๆด้านจากคุณพงศ์ศักดิ์ เอี่ยมศิรินพกุล ที่มีให้แก่ผู้วิจัยอย่างสม่ำเสมอ ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมทุกๆท่านที่ไม่อาจเอ่ยนามได้หมดสำหรับความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้จนประสบความสำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณพี่ๆทั้งสามของผู้วิจัยที่ให้ความช่วยเหลือในทุกสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการ และท้ายสุด เหนือสิ่งอื่นใดผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดาที่ส่งเสริม และสนับสนุนผู้วิจัยในทุกๆด้านด้วยดี รวมทั้งเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งให้กับผู้วิจัยตลอดมา

สุภาวดี มั่นจิระ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	7
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	7
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
นิยามปฏิบัติการ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น.....	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ.....	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมชู้สาวของวัยรุ่น.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนันของวัยรุ่น.....	37
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น.....	42
บทบาทของสถาบันทางสังคมต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น.....	56
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	63
สมมติฐานในการวิจัย.....	63
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	64
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	65
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	67
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	94
สังเขปจุดมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	94
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	98
อภิปรายผล.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	107
ภาคผนวก.....	116
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	141

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ความถี่ และร้อยละของข้อมูลรายละเอียด ของกลุ่มตัวอย่าง.....	76
2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรตาม.....	77
3 ผลการจัดลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ตามความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่น.....	86
4 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จำแนกตามเพศ.....	87
5 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไข พฤติกรรมที่เป็นปัญหา จำแนกตามเพศ.....	88
6 การเปรียบเทียบทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จำแนกตามระดับชั้นเรียน.....	89
7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน.....	91
8 เปรียบเทียบทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการ แก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จำแนกตามระดับชั้นเรียน.....	92
9 เปรียบเทียบทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการ แก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน.....	93

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เด็กและเยาวชนจัดว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง การเตรียมให้เด็กเหล่านี้เติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ กล่าวคือ มีความรู้ความสามารถ มีความมานะอดทน ขยันขันแข็งในหน้าที่การงาน มีวิจรรณญาณที่ดีในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อม และที่สำคัญก็คือ การเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะช่วยให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และเมื่อพวกเขาเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ ก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

วัยรุ่น เป็นช่วงของวัยเด็กที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายไปในทางที่แสดงให้เห็นชัดว่าเป็นชายหนุ่มและหญิงสาว เป็นวัยที่สมองเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ มีพัฒนาการทางธรรมชาติและสังคม วัยนี้จะสิ้นสุดลงก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นบรรลุวุฒิภาวะมีความสามารถพอที่จะดำรงชีวิตอย่างอิสระ ไม่ต้องตกอยู่ภายใต้การดูแลคุ้มครองของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง สามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเองและมีพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม (โสภา ซปีลมันน์, 2542 : 109)

ปัจจุบันเด็กวัยรุ่นกำลังเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม และอิทธิพลของการสื่อสารในยุคเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม วิถีชีวิต และการดำรงชีวิตของพวกเขาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะวัยรุ่นเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และจิตใจ จากวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ จึงมีความเสี่ยงสูงที่วัยรุ่นจะได้รับผลกระทบเหล่านั้น (ยุพา พูนขำ และ กอบกาญจน์ มหัทธโน, 2544 : 28) นอกจากนี้เด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาทางพฤติกรรมได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าของวิทยาการสมัยใหม่ ตลอดจนวัฒนธรรมต่างชาติที่แผ่ขยายเข้ามา มีอิทธิพลต่อวิถีการดำเนินชีวิตแบบเดิมของคนไทยให้เปลี่ยนแปลงไปทั้งในทางที่ดีงามและไม่ถูกต้องเหมาะสม สำหรับในกลุ่มเด็กและเยาวชนเองนั้นสังคมก็ยังไม่มีการใส่ใจที่จะใช้ป้องกันและหยุดยั้งพวกเขาไม่ให้หลงไหลไปกับสิ่งยั่วยุทั้งหลายที่คอยจูงใจหรือผลักดันให้พวกเขามีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้เด็กอาจเลียนแบบพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่เหมาะสมจากผู้ใหญ่ที่ชอบเที่ยวเตร่หาความสำราญตามสถานบันเทิงต่างๆ โดยใช้ชีวิตที่ฟุ้งเฟ้อ ชอบเล่นการพนัน สูบบุหรี่ ดื่มสุรา (ปณิตดา เพ็ชรสิงห์, 2530 : 6 - 8) กลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ซึ่งคำว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น หมายถึงว่า พฤติกรรมนั้นเป็นสิ่งที่จะทำให้วัยรุ่นปรับตัวต่อชีวิตภายนอกได้ยาก และการมีพฤติกรรมเช่นนั้นทำให้วัยรุ่นขาด

ความสุขในขณะนั้นหรือในเวลาต่อมา และพฤติกรรมนั้นเป็นที่หนักใจหรือขัดต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมด้วย รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติที่ไม่พึงปรารถนาของสังคม ตลอดจนความประพฤติที่เป็นภัยต่อสังคม เช่น การเล่นการพนัน การก่อเหตุทะเลาะวิวาทก่อความสงบของประชาชน (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม.2529 : 160 - 165) ปัญหาการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของผู้สูบและบุคคลรอบข้าง(บุปผา ม้วยแก้ว.2542 : 1 - 3) และปัญหาที่เกิดจากการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศโดยไม่รู้จักรขอบเขตที่เหมาะสมจนกลายเป็นการมีพฤติกรรมที่แสดงออกในทางชู้สาวที่ไม่เหมาะสมกับวัย และอาจส่งผลให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ปัญหาการทำแท้งในวัยรุ่นหญิง ซึ่งกลายเป็นปัญหาที่สังคมมีการกล่าวขวัญถึงมากปัญหาหนึ่ง (ศรีเรือน แก้วกังวาล.2523 : 96 - 101) ฉะนั้นการจะแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของวัยรุ่นจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อหามาตรการป้องกันและลดปัญหาให้ได้ผลในวงกว้าง

กระทรวงมหาดไทย ในสมัยการนำของ ร.ต.อ.ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ได้มีนโยบายการจัดระเบียบสังคมขึ้นเพื่อช่วยในการควบคุมทางด้านพฤติกรรมของประชาชน โดยเริ่มจากเยาวชนซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายการจัดสังคมให้เป็นระเบียบ โดยประเด็นสำคัญของนโยบายก็คือให้สถานบันเทิงทุกแห่งอยู่ภายใต้การครอบงำของพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 เช่น กำหนดให้ผู้ที่เข้าไปในสถานบริการต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี กำหนดเวลาปิดของสถานบริการต้องไม่เกิน 02:00 น. เร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่สุ่มตรวจยาเสพติด และการเสพยาของลูกค้าที่เข้าไปเที่ยวในสถานบริการและกำหนดนโยบายจัดระเบียบสถานบริการ เพื่อควบคุมประเภทของสถานบริการให้อยู่เฉพาะในพื้นที่ที่กำหนด (กัญญารัตน์ ไชยกุล. 2545 : 10 - 13)

แต่อย่างไรก็ตามนโยบายการจัดระเบียบสังคมนี้ก็ยังไม่สามารถควบคุมความประพฤติของเยาวชนโดยเฉพาะวัยรุ่นได้ เนื่องจากเนื้อหาหลักของนโยบายการจัดระเบียบสังคมมุ่งเน้นไปที่การควบคุมสถานบันเทิงและการเที่ยวสถานบันเทิงเป็นหลัก ไม่ได้ครอบคลุมไปถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบางประการซึ่งมักเกิดขึ้นในเด็กวัยรุ่น เรายังคงสามารถพบเห็นภาพเด็กนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเด็กวัยรุ่นจับกลุ่มกันเที่ยวเตร่ตามศูนย์การค้าวัยรุ่นหนุ่มสาวบางคู่ มีพฤติกรรมการแสดงออกในทางชู้สาว ซึ่งไม่เหมาะสมกับวัยและสถานที่บ้างก็มีการโอบกอดกันในที่สาธารณะให้พบเห็นได้ทั่วไป และเนื่องจากปัจจุบันการคบเพื่อนต่างเพศ หรือการเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นมีอิสระและเสรีภาพมากขึ้น หญิงสาวสามารถออกไปไหนมาไหนโดยไม่ต้องมีผู้ปกครองคอยติดตามไปด้วยได้ ทำให้เกิดความรู้สึกคลายความกังวลว่าจะมีผู้ใหญ่มาคอยเข้มงวดกวดขันในเรื่องของการแสดงออกทางพฤติกรรมที่มีต่อเพศตรงข้าม บางครั้งจึงเกิดพฤติกรรมที่เกินเลยและไม่เหมาะสมกับวัย จนบางครั้งเป็นเหตุให้วัยรุ่นบางคนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งพฤติกรรมของวัยรุ่นที่จะชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

มักจะเริ่มจากการกอดจูบ หรือการเล้าโลมสัมผัสร่างกายส่วนบน (Light petting) จากจุดนี้มักนำไปสู่การเล้าโลมส่วนล่างของร่างกาย (Heavy petting) และจากการศึกษาพบว่าโดยเฉลี่ยถูกรกระทำประมาณ 5 ครั้งก็จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ (ยุทธพงศ์ วีระวัฒนตระกูล และ นิรมล พัจนสุนทร. 2541 : 114) เป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่างๆมากมายตามมา เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคตของตัวเด็กวัยรุ่นเอง เนื่องจากกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (2515) ข้อที่ 1 เกี่ยวกับการแต่งกายและการประพฤติตนในทำนองชู้สาวหรือตั้งครรภ์ ถือเป็นเรื่องผิดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียน นักศึกษา พ.ศ.2515 ในข้อ 8 คือการสั่งพักการเรียน หรือข้อที่ 9 คือ การให้ออกจากโรงเรียน (จามรี ศรีรัตนบัลล์. 2543) ทำให้วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หาทางออกด้วยการทำแท้ง ซึ่งมีอันตรายต่อร่างกาย จิตใจ และชีวิต นอกจากนี้ยังอาจมีปัญหาเกี่ยวกับโรคที่เกิดจากเพศสัมพันธ์ต่างๆ เช่น หนองใน ซิฟิลิส และเอดส์เป็นต้น (จามรี ศรีรัตนบัลล์.2543 : 4)

นอกจากปัญหาทางด้าน การประพฤติตนในทำนองชู้สาวของวัยรุ่นแล้วยังพบว่าประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาการกระทำผิดของวัยรุ่นโดยมีสาเหตุหลายอย่างประกอบกัน และจากสภาพของสังคมที่กำลังเจริญเติบโตในทางวัตถุก็เป็นผลทำให้เกิดปัญหาความประพฤติอันไม่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนวัยรุ่น เช่น ปัญหาการเล่นการพนันของวัยรุ่น การสูบบุหรี่ และการก่อเหตุทะเลาะวิวาท (สุชา จันทรเอม.2529 : 43)

พฤติกรรมการสูบบุหรี่อาจกล่าวได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เป็นการละเมิดกฎหมายทางสังคมที่รุนแรงนัก แต่คนในสังคมจะมองว่าการสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่ไม่สมควร เพราะการสูบบุหรี่จะก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี อย่างไรก็ตามการสูบบุหรี่ก็เชื่อว่าจะไม่ผิดกฎหมายเสมอไป กล่าวคือ การที่บุคคลสูบบุหรี่ในสถานที่ที่มีกฎระเบียบข้อบังคับห้ามสูบบุหรี่ก็จะถือว่าการสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย หรือละเมิดกฎหมายทางสังคม เช่น การสูบบุหรี่ของเด็กวัยรุ่นที่ยังอยู่ในวัยเรียน หรือยังเป็นนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการสูบบุหรี่ในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน หรือที่ใด ๆ ก็ตามจึงเป็นการละเมิดระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน เพราะทุกโรงเรียนจะมีระเบียบข้อบังคับห้ามนักเรียนสูบบุหรี่และเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกชนิด และยังถ้าสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ห้ามสูบบุหรี่ตามพ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ก็จะยิ่งถือเป็นความผิดตามกฎหมายด้วยนั่นเอง (ธิตี รัตนโชติ. 2539 : 15)

การสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่ได้มีการยึดถือปฏิบัติมาช้านาน ซึ่งสาเหตุของการสูบบุหรี่นั้นอาจเกิดจากหลายสาเหตุเช่น เกิดจากความต้องการของตนเอง หรือเกิดจากการเลียนแบบอย่างตามกลุ่มผู้นำในสังคม เช่น ครู หรือบุคคลในครอบครัว สำหรับในวัยรุ่นพบว่าสาเหตุที่เด็กวัยรุ่นสูบบุหรี่เป็นเพราะต้องการทำตามเพื่อน อยากเข้าสังคมกับเพื่อน อยากลองเพราะอยากรู้ อยากเห็น (พัฒน์ สุจำนงค์. 2529 : 39) และจากการศึกษาของ ธนวรรณ อิมสมบูรณ์ (Thanawat Imsomboon. 1982 : 69) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสูบบุหรี่ของนักเรียนใน

โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาคของประเทศไทยพบว่า จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาคในประเทศไทยจำนวน 964 คน มีนักเรียนติดบุหรี่ถึง 308 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 โดยส่วนใหญ่เริ่มสูบบุหรี่เมื่ออายุระหว่าง 15-17 ปี นอกจากนี้ผลจากการสำรวจของกองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย ที่ดำเนินการตรวจสอบการติดสิ่งเสพติดให้โทษของนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 13 โรงเรียน พบว่าโดยทั่วไปแล้วนักเรียนที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่มากที่สุดส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (พัฒน สัจจางค์. 2529 : 58)

การสูบบุหรี่ของเด็กวัยรุ่นที่ยังเป็นนักเรียนระดับชั้นมัศึกษานั้นเป็นปัญหาของทุกโรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มปัญหามากขึ้นในอนาคต (บุปผา ม้วยแก้ว. 2542 : 7) ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขในเรื่องนี้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเด็กวัยรุ่นเหล่านี้จะต้องเติบโตเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติและมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศชาติสืบไป

พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นที่นำให้ความสนใจ ไม่น้อยไปกว่าพฤติกรรมการแสดงออกในทางชู้สาว และพฤติกรรมการสูบบุหรี่เลยก็คือ พฤติกรรมการเล่นการพนัน ซึ่งสามารถจัดได้ว่าเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญมากปัญหาหนึ่ง เพราะการพนันทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมายตามมา เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว ตลอดจนปัญหาอาชญากรรม จึงนับได้ว่าการพนันเป็นตัวทำลายความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม (บุษราคัม ฐระพันธ์. 2534 : 1) และจากการสรุปรายงานประจำปี 2538 ของศาลเยาวชนและครอบครัว สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนที่ถูกส่งตัวมายังสถานพินิจจำแนกตามช่วงอายุพบว่า สถานพินิจกลาง(กรุงเทพมหานคร)สูงเป็นอันดับหนึ่งแยกตามช่วงอายุระหว่าง 7-14 ปี ร้อยละ 5.70 ช่วงอายุระหว่าง 15-18 ปี ร้อยละ 29.24 ส่วนใหญ่เป็นเยาวชนเพศชาย รองลงมาได้แก่ สถานพินิจสมุทรปราการ แยกตามช่วงอายุระหว่าง 7-14 ปี ร้อยละ 1.53 ช่วงอายุระหว่าง 15-18 ปี ร้อยละ 7.46 ซึ่งพฤติกรรมที่นำไปสู่การกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการพนันได้แก่ เด็กและเยาวชนเล่นสนุกเกอร์ ร้อยละ 47.1 เล่นไพ่พนันเงินร้อยละ 35.9 เล่นตุ้มเกมร้อยละ 25.4 และการเล่นการพนันอื่นๆ ร้อยละ 19.5 โดยที่เด็กและเยาวชนชายมีพฤติกรรมเหล่านี้มากกว่าเด็กและเยาวชนหญิง (จรรยา ก้าวสุนทร. 2540 : 2 ; รายงานประจำปีของศาลเยาวชนและครอบครัวสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. 2539 : 184 - 350) ซึ่งสายสุรี จุติกุลกล่าวไว้ว่า สังคมไทยในปัจจุบันมีการเล่นการพนันกันอย่างแพร่หลาย เด็กวัยรุ่นจำนวนมากใช้เวลาหมดไปกับการเล่นการพนัน ทั้งการเล่นพนันเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และการเล่นพนันเพื่อเอาเดิมพันสิ่งของหรือทรัพย์สิน พฤติกรรมดังกล่าวหากติดเป็นนิสัยจะส่งผลให้เด็กวัยรุ่นเติบโตขึ้นมาเป็นบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัวและ

สังคม ในที่สุดก็จะกลายเป็นปัญหาที่ยากแก่การแก้ไขและกลายเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ (สายสุรี จุติกุล. 2531 : 227)

ปัญหาทางพฤติกรรมของวัยรุ่นอีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงและก่อให้เกิดความเดือดร้อนขึ้นในสังคมเป็นอย่างยิ่งก็คือพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น ปัญหาการทะเลาะวิวาทระหว่างกลุ่มของวัยรุ่น หรือที่เรียกกันว่าการยกพวกตีกัน ปัญหาได้นี้กลายเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยที่มีการหวั่นเกรงกันว่าวิวัฒนาการของสังคมและเทคโนโลยีสมัยใหม่อาจทำให้รูปแบบการทะเลาะวิวาททวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จากอดีตที่นักเรียนทะเลาะกันเพียงแค่การชกต่อยหรือตีกันด้วยไม้ เริ่มเปลี่ยนเป็นการใช้มีด ใช้อาวุธ ใช้อาวุธต่าง ๆ มาก ซึ่งส่วนใหญ่เด็กนักเรียนที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทมักเป็นเด็กวัยรุ่นที่มีช่วงอายุประมาณ 15-18 ปี (พรพิมล เจียมนาครินทร์. 2539 : 252) การทะเลาะวิวาทกันของเด็กวัยรุ่นส่งผลกระทบต่อสังคมและผู้คนรอบข้างมากมาย ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในสังคม และยังมีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติอีกด้วย (ทิวา วงศ์ธนาภา. 2538 : 2) นอกจากนี้เด็กวัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทมักยังเป็นเด็กที่อยู่ในวัยเรียน เป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งการทะเลาะวิวาทกันย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาและส่งผลกระทบต่อตัวผู้ก่อเหตุเอง โดยต้องถูกทำโทษ ถูกพักการเรียน ทำให้ต้องเสียเวลาในการเรียน เสียสุขภาพ และบางคนอาจถึงขั้นเสียนาคตเพราะต้องกลายเป็นผู้มีประวัติทางอาชญากรรม

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น คือ พฤติกรรมการแสดงออกในทางชั่วช้า พฤติกรรมการสูบบุหรี่ การเล่นการพนัน การทะเลาะวิวาท มักเกิดขึ้นกับวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นวัยที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาในสังคมมากที่สุด แม้ว่าปัจจุบันรัฐจะมีนโยบายการจัดระเบียบสังคมขึ้น แต่นโยบายดังกล่าวได้เน้นหนักไปในทางการควบคุมสถานบันเทิงเสียเป็นส่วนใหญ่ และยังไม่สามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในวัยรุ่นเหล่านั้นได้ ซึ่งปัญหาพฤติกรรมของวัยรุ่นจัดเป็นปัญหาที่มีความสำคัญเพราะเป็นวัยที่ย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ หากมีการศึกษาหาวิธีหรือแนวทางในการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมต่างๆ ของวัยรุ่นที่เป็นปัญหาได้ก็เท่ากับเป็นการช่วยเสริมสร้างทรัพยากรของประเทศให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นได้

นอกจากนี้สถาบันต่างๆ ทางสังคมก็จัดได้ว่ามีส่วนสำคัญและเกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่น โดยเฉพาะ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและสื่อมวลชนเนื่องจากในชีวิตประจำวันในแต่ละวันของเด็กวัยรุ่น พวกเขาจะต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสถาบันเหล่านี้อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นบทบาทของสถาบันเหล่านี้จึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับการอบรมขัดเกลาพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น และถ้าหากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและสื่อมวลชนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการช่วยกันขัดเกลาวัยรุ่นในสังคมให้เป็นคนที่มีความประพฤติที่เหมาะสม เป็นวัยรุ่นที่มีคุณค่าของสังคมแล้ว ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของเด็กวัยรุ่นก็น่าจะลดลงส่งผล

ให้วัยรุ่นซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศชาติได้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติของเราสืบไป

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงบทบาทของสถาบันทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น ซึ่งได้แก่สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชนในการที่จะมีส่วนช่วยพัฒนาพฤติกรรมของวัยรุ่นที่เป็นปัญหาทั้ง 4 ด้าน คือ พฤติกรรมการแสดงออกในทางชู้สาว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการเล่นการพนัน และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท โดยทำการศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเหล่านี้ในระหว่างเด็กวัยรุ่นด้วยกัน และศึกษาถึงทัศนคติต่อไปอีกว่า หากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชนจะเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขพฤติกรรมเหล่านี้เพื่อประโยชน์ต่อตัววัยรุ่นเองและเพื่อประโยชน์โดยรวมของสังคม เด็กวัยรุ่นเหล่านั้นจะมีทัศนคติเป็นอย่างไร โดยทำการศึกษาเด็กวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสหศึกษา ในสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเพศ และระดับชั้นเรียนของเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ หรือเป็นแนวทางในการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพประชากร และประเทศชาติสืบไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
2. เพื่อศึกษาการจัดลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ควรแก้ไขอย่างเร่งด่วนตามความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่น
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาระหว่างวัยรุ่นที่มีเพศ และระดับชั้นเรียนต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเป็นแนวทางประกอบการแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมของวัยรุ่นให้เหมาะสม ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น เช่น ครอบครัว สถาบันการศึกษา สื่อมวลชนได้มีส่วนร่วมในการที่จะพัฒนาพฤติกรรมของวัยรุ่นให้เหมาะสมต่อไป

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เด็กวัยรุ่นตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 จำนวน 109,538 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 จำนวน 450 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระได้แก่

1.1 เพศ

1.2 ระดับชั้นเรียน

2. ตัวแปรตาม คือ ทศนคติของเด็กวัยรุ่น ได้แก่

2.1 ทศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

2.2 ทศนคติเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วัยรุ่นตอนปลาย

หมายถึง นักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546

2. สถาบันทางสังคม

หมายถึง สถาบันที่มีความเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นซึ่งได้แก่สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน

3. บทบาทของสถาบันทางสังคม

หมายถึง การทำหน้าที่ของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชนในการมีส่วนร่วมต่อการแก้ไขพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น

นียมปฏิบัติการ

1. ทศนคติที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

หมายถึง ความรู้สึกของเด็กวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ พฤติกรรมการแสดงออกในทางชั่วช้า พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการเล่นการพนัน และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท ว่ารู้สึกเห็นด้วยหรือไม่กับพฤติกรรมเหล่านี้ โดยการใช้แบบสอบถามทัศนคติของวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น ซึ่งเป็นการวัดองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านของทัศนคติ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรู้สึก องค์ประกอบด้านพฤติกรรม และองค์ประกอบด้านความคิด ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาคือ ถ้าผู้ตอบทำคะแนนแบบสอบถามได้คะแนนสูง หมายถึง มีความคิดเห็นไปในทางบวกหรือเห็นด้วยสูง และถ้าผู้ตอบทำคะแนนแบบสอบถามได้คะแนนต่ำ หมายถึง มีความคิดเห็นไปในทางลบ หรือไม่เห็นด้วย

2. ทศนคติที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

หมายถึง ความรู้สึกของเด็กวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นว่ารู้สึกเห็นด้วยหรือไม่กับบทบาทเหล่านั้น โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของวัยรุ่นที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น ซึ่งเป็นการวัดองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านของทัศนคติ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรู้สึก องค์ประกอบด้านพฤติกรรม และองค์ประกอบด้านความคิด ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาคือ ถ้าผู้ตอบทำคะแนนแบบสอบถามได้คะแนนสูง หมายถึง มีความคิดเห็นไปในทางบวกหรือเห็นด้วยสูง และถ้าผู้ตอบทำคะแนนแบบสอบถามได้คะแนนต่ำ หมายถึง มีความคิดเห็นไปในทางลบ หรือไม่เห็นด้วย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น
 - 1.1 ความหมายของวัยรุ่น
 - 1.2 ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
 - 2.1 ความหมายของทัศนคติ
 - 2.2 องค์ประกอบของทัศนคติ
 - 2.3 การเกิดทัศนคติ
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมชั่วสาวของวัยรุ่น
 - 3.1 พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน
 - 3.2 การคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น
 - 3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น
 - 3.4 แนวทางในการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ
 - 3.5 การมีคู่อรักในวัยเรียน
 - 3.6 การยอมรับให้มีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น
 - 3.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น
 - 4.1 วัยรุ่นกับการสูบบุหรี่
 - 4.2 พฤติกรรมการสูบบุหรี่
 - 4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนันของวัยรุ่น
 - 5.1 ความหมายของการพนัน
 - 5.2 การติดการพนัน
 - 5.3 ลักษณะของผู้ที่ติดการพนัน
 - 5.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพนัน
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น
 - 6.1 ความหมายของการทะเลาะวิวาท

- 6.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาท
- 6.3 สาเหตุของการก่อเหตุทะเลาะวิวาท
- 6.4 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทกัน
- 6.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาท
- 7. บทบาทของสถาบันทางสังคมต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น
 - 7.1 สถาบันครอบครัว
 - 7.2 สถาบันการศึกษา
 - 7.3 สื่อมวลชน

"จิตใจ" หมายถึง การรู้จักใช้เหตุผลรู้จักควบคุมอารมณ์ รวมทั้งสามารถเข้าร่วมกลุ่มหรือทำกิจกรรมต่างๆในสังคมได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว วัยรุ่นคือ วัยที่เปลี่ยนจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ หรือที่เรียกว่าวัยย่างเข้าสู่ความเป็นหนุ่มเป็นสาว

จากคำจำกัดความของคำว่า "วัยรุ่น" ที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้กล่าวไว้ จึงอาจสรุปความหมายของคำว่าวัยรุ่นได้ว่า เป็นวัยที่ถูกกำหนดว่าเป็นวัยสิ้นสุดความเป็นวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีความเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ทางด้านร่างกายคือร่างกายพัฒนาจนเห็นได้ชัดว่าไม่เป็นเด็กอีกต่อไป ส่วนทางด้านจิตใจคือการรู้จักใช้เหตุผล รู้จักควบคุมอารมณ์ รวมทั้งสามารถเข้าร่วมกลุ่มหรือทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับผู้ใหญ่ในสังคมได้

นอกจากนี้การเข้าสู่วัยรุ่นของเพศชายและเพศหญิงจะเริ่มไม่พร้อมกัน โดยจะถือเกณฑ์การเข้าสู่วัยรุ่นจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย รูปร่าง และการเจริญด้านวุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ ซึ่งโดยปกติเพศหญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเพศชายประมาณ 1 - 2 ปี และช่วงอายุของวัยรุ่นในเพศหญิงจะอยู่ระหว่าง 13 - 18 ปี ส่วนเพศชายจะอยู่ระหว่าง 14 - 18 ปี (จามรี ศรีรัตนบัลล์. 2543 : 16 ; อ้างอิงจาก Hurlock. 1973)

1.2 ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเด็กวัยรุ่น

พรพิมล เจียมนาครินทร์ (2539 : 246 - 250) ได้กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นไว้ดังนี้

1.สภาพทางครอบครัว

ครอบครัวที่ขาดวินัย ขาดความรับผิดชอบ ครอบครัวที่มีแต่การทะเลาะเบาะแว้ง ครอบครัวแตกแยกไม่มีความสนใจใยดีกัน เด็กที่อยู่ในมาตรฐานทางศีลธรรมต่ำ ครอบครัวที่ทำการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่มีศีลธรรม ไม่เคารพกฎหมาย ลักขโมย เป็นเด็กที่ชอบฝ่าฝืนสังคม เห็นการกระทำผิดในเรื่องร้ายแรงเป็นเรื่องธรรมดา หรือเกิดจากเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีมาตรฐานทางศีลธรรมสูง ไม่มีความอดทน ไม่รับผิดชอบ ไม่อดทนต่อความผิดหวัง บางคนมาจากครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ห่างเหิน เช่น พ่อแม่ยุ่งกับการทำมาหากิน ไม่มีเวลาเอาใจใส่กับลูก บางครอบครัวไม่เคยชมเชยเลยมีแต่การดุด่า ทำให้เด็กขาดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง มีความว่าเหว มีปมด้อยในใจ หาทางออกด้วยการเรียกร้องความสนใจแบบผิดๆ มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จากการศึกษาของ นันท์ (พรพิมล เจียมนาครินทร์. 2539 : 247 ; อ้างอิงจาก Nunn.1993) พบว่ากลุ่มวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในวัยเรียนเป็นพวกมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ มีความสับสนในตนเอง และมีความสัมพันธ์ไม่ดีกับมารดา

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น

1.1 ความหมายของวัยรุ่น

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับวัยรุ่นพบว่า มีผู้ให้คำจำกัดความและความหมายของคำว่า "วัยรุ่น" ไว้มากมาย ดังจะยกมากล่าวไว้พอสังเขปดังนี้

เฮอร์ล็อก (จิราพร เซาว์นประยูร . 2530 : 15 ; อ้างอิงจาก Hurlock. 1967 : 1) ได้ให้ความหมายของคำว่า "วัยรุ่น" ไว้ว่า หมายถึงเป็นการเจริญเติบโต หรือเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ ซึ่งเด็กจะบรรลุขั้นวุฒิภาวะนั้นไม่ใช่จะเจริญเติบโตแต่เฉพาะทางด้านร่างกายเท่านั้น ทางจิตใจก็เจริญเติบโตเป็นเงาตามตัวไปด้วย นั่นคือ จะต้องมีการพัฒนาทั้ง 4 ด้านไปพร้อมๆกัน ได้แก่ การพัฒนาทางด้านร่างกาย การพัฒนาทางด้านอารมณ์ การพัฒนาทางด้านสติปัญญา และการพัฒนาทางด้านสังคม

สโตน และเชิร์ท (จิราพร เซาว์นประยูร. 2530 : 16 ; อ้างอิงจาก Stone and Church. 1968 : 5) กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ในระยะนี้เด็กเริ่มให้ความสนใจในตนเอง ค้นหาตนเอง แสวงหาค่านิยมและปรัชญาชีวิต และขณะเดียวกันก็มักจะมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับตนเอง ส่วนทางด้านจิตใจนั้น วัยรุ่นจะพัฒนาในด้านความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์แตกต่างไปจากวัยเด็ก ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดความแปรปรวนทางอารมณ์ จึงมีการแสดงออกทางด้านอารมณ์ ไม่ว่าจะรัก โกรธ ดีใจ เสียใจ ก่อนข้างจะรุนแรง

ฮอลล์ (มลวิภา ทรงวุฒิศิลป์. 2526 : 249 ; อ้างอิงจาก Hall. 1904) กล่าวถึงวัยรุ่นว่าเป็นวัยของพายุและความกดดัน วัยรุ่นเป็นวัยของการกระทำที่เหมือนเด็กและเหมือนผู้ใหญ่ด้วยระยะเวลาของวัยรุ่นจัดว่าเป็นระยะเวลาที่ยาวนานคือเริ่มตั้งแต่วัยเด็กตอนปลายจนย่างเข้าสู่ผู้ใหญ่ เพราะฉะนั้นในช่วงวัยรุ่นจึงยังคงมีการแสดงออกถึงการกระทำที่ยังเป็นเด็กอยู่หลายอย่าง แม้ว่าจะจะเป็นระยะเวลาที่เด็กกำลังเจริญเติบโตขึ้นเรื่อยๆก็ตาม วัยรุ่นถูกจัดว่าเป็นช่วงเวลาที่บุคคลไม่สมควรได้รับการปฏิบัติเยี่ยงเด็ก แต่ก็ยังไม่พร้อมที่จะได้รับการปฏิบัติดังเช่นผู้ใหญ่ ช่วงเวลาจึงคาบเกี่ยวอยู่ระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ ซึ่งนำไปสู่ปัญหาด้านการปฏิบัติตนอย่างมากมาย

สุชา จันท์ธอม และ สุรางค์ จันท์ธอม (2521 : 18 - 19) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัยรุ่นคือวัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เป็นสะพานไปหาวัยผู้ใหญ่ ไม่มีเส้นขีดขั้นที่แน่นอนว่าเริ่มเมื่อใดและสิ้นสุดเมื่อใด แต่เรากำหนดเอาความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ และถ้ากำหนดลงไปว่าเริ่มเมื่อใดก็ถือเอาตอนที่เด็กหญิงเริ่มมีประจำเดือนและมีขนขึ้นในที่ลับ ส่วนเด็กชายถือเอาตอนที่เริ่มมีการฝันเปียก

สุพัตรา สุภาพ (2525 : 2) ให้ความหมายของคำว่า "วัยรุ่น" ไว้ว่า เป็นวัยที่มีความเจริญทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนี้

"ร่างกาย" คือ การไม่เป็นเด็กอีกต่อไป

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

2.1 ความหมายของทัศนคติ

คำว่า "ทัศนคติ" ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Attitude" เป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาลาตินว่า "Aptus" แปลว่าโน้มเอียง เหมาะสม เมื่อนำมาใช้ในคำว่า "ทัศนคติ" จะหมายถึงสภาวะความพร้อมทางจิตซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นแรงกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่จะมีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526 : 2 ; อ้างอิงจาก Allport.1985) ซึ่งได้มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาให้คำจำกัดความไว้มากมาย ดังจะขอกล่าวถึงพอสังเขปดังนี้

ฮิลการ์ด (อัมพร ศรีประเสริฐสุข.2545 : 12 ; อ้างอิงจาก Hillgard. 1962 : 171) ได้กล่าวสรุปว่า ทัศนคติคือความพร้อมที่จะตอบสนองหรือแสดงความรู้สึกต่อวัตถุ สิ่งของ คน ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นไปได้ในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ

เธอร์สตัน (รุ่งฤดี เมธีธำรง. 2536 : 12 ; อ้างอิงจาก Thurstone. 1967 : 77) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นการแสดงออกทางด้านผลรวมของความโน้มเอียงและความรู้สึก ความมีอคติ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจมาก่อนความคิด ความกลัว การบังคับขู่เข็ญ และการลงความเห็นของมนุษย์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

เคนด์เลอร์ (Kendler.1974 : 671) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติคือความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมในทางที่สนับสนุนหรือต่อต้านประสบการณ์บางอย่าง บุคคล สถาบัน หรือแนวคิดบางอย่าง การแสดงออกในทางพึงพอใจเรียกว่า ทัศนคติทางบวกและการแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจเรียกว่า ทัศนคติทางลบ และเมื่อได้เกิดขึ้นแล้วจะแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจเรียกว่า ทัศนคติทางลบ และเมื่อได้เกิดขึ้นแล้วจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 1) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกซึ่งบ่งบอกถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2527 : 198) กล่าวว่า ทัศนคติหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลนั้น ได้มาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ แล้วแสดงภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่างๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ดีทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะถอยหนีเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ไม่ดีหรือทางลบ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529) กล่าวว่า ทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคลย่อมจะเป็นเครื่องแสดงว่า เขามีความรู้สึกทางด้านที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด ทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งนั้นเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นจะมี

2. สภาพของสถานศึกษา

สภาพของสถานศึกษา ได้แก่ ปัญหาจากโรงเรียน ปัญหาจากกลุ่มเพื่อนนักศึกษา ปัญหาจากครู ภาวะเบียดเบียนของโรงเรียน ปัญหาจากตัวนักศึกษาเอง

3. สื่อมวลชน

สื่อมวลชนสามารถโน้มน้าวจิตใจเด็กให้ทำในสิ่งที่เลวร้ายได้ หรือเห็นจนชินตาคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาไม่เป็นความผิดแต่อย่างใด การแพร่ภาพทางหน้าหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ในด้านอาชญากรรม บรรยายวิธีการหรือการทำแผนอาชญากรรม ซึ่งทำให้เด็กเห็นภาพความโหดร้ายทารุณในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างชัดเจน เด็กอาจประทับใจในความเก่งกาจของผู้กระทำผิดจนถึงขั้นทดลองปฏิบัติเองบ้าง สื่อมวลชนที่ขาดหลักจริยธรรมจะเผยแพร่ภาพและข่าวที่ไร้สาระแต่มีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นมาก เช่น การโฆษณาสินค้าฟุ่มเฟือยประเภทต่างๆ ที่ทำให้เกิดการเอาอย่าง อย่างไร้เหตุผล

นอกจากนี้ อัมพล สุอำพัน (2541 : 96 - 98) ได้กล่าวถึงลักษณะธรรมชาติของวัยรุ่นที่สำคัญๆไว้ดังนี้

1. ต้องการความเป็นอิสระ ชอบที่จะมีความเป็นส่วนตัว อยากที่จะทำอะไรได้ตามอิสระ ไม่ชอบการตรวจสอบ ไม่ชอบการตรวจค้น

2. มีลักษณะต่อต้านผู้ใหญ่ คือเมื่อต้องการความเป็นอิสระก็จะรู้สึกต่อต้านการถูกควบคุม ต่อต้านผู้ใหญ่ วัยรุ่นมักจะไม่ฟังคำแนะนำสิ่งๆจากผู้ใหญ่พูดให้ฟัง จึงทำให้ผู้ใหญ่หงุดหงิด และเกิดความรู้สึกเข้าใจผิดกันบ่อยๆ

3. ไวต่อความรู้สึกมาก การถูกตำหนิในเรื่องเล็กๆน้อยๆ ในเรื่องที่คุณใหญ่ไม่เห็นด้วย วัยรุ่นจะมีความรู้สึกมากจนบางครั้งอาจแสดงพฤติกรรมต่อต้านที่น่าเกลียดไม่เหมาะสมออกมา

4. มีความรู้สึกสองจิตสองใจ ตัดสินใจอะไรไม่ค่อยแน่นอนเปลี่ยนแปลงง่าย

5. มีความรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญกับเขามาก ลักษณะนี้เป็นพัฒนาการตามปกติที่วัยรุ่นทุกคนจะต้องพัฒนามาถึงจุดที่เขาที่มีความรู้สึกว่าคุณมีอิทธิพลกับเขามาก จนดูเหมือนว่าคุณจะมีความสำคัญมากกว่าพ่อแม่

ด้วยพัฒนาทางสังคมของวัยรุ่นมีความก้าวหน้าอย่างมากมาด้วยนี้เอง ทำให้วัยรุ่นหันเหความสนใจจากพ่อแม่ไปสู่เพื่อน ใช้เวลากับเพื่อนได้อย่างมีความสุขจนลืมเวลา พยายามทำตัวให้เข้ากับกลุ่มทั้งกิจกรรมยามและการแต่งกาย ณ จุดหักเหนี้ถ้าวัยรุ่นคบกับกลุ่มเพื่อนที่ดีก็จะมีแนวคิดที่ดีและถูกต้อง แต่ถ้าเขาเข้ากับกลุ่มเพื่อนที่เป็นปัญหา เขาก็จะมีแนวโน้มไปตามกลุ่มที่มีปัญหานั้นๆ

2.3 การเกิดทัศนคติ

ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ของบุคคล โดยแหล่งที่ก่อให้เกิดทัศนคตินั้นมีมากมาย คือ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ.2526 : 19-23)

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) วิธีการหนึ่งที่เราเรียนรู้ทัศนคติ คือ จากการมีประสบการณ์เฉพาะอย่างกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทัศนคตินั้น เช่น ถ้าเรามีประสบการณ์ที่ดีในการติดต่อกับบุคคลหนึ่งเราจะมีความรู้สึกชอบบุคคลนั้น ในทางตรงข้าม ถ้ามีประสบการณ์ไม่ดีจากการพบปะนั้น ก็มักจะมีแนวโน้มที่ไม่ชอบบุคคลนั้น แม้ว่าจะมีประสบการณ์ที่ดีหรือไม่ดีเพียงครั้งเดียวก็ตาม

2. การติดต่อข่าวสารกับบุคคล (Communication From Other) ทัศนคติหลายอย่างของบุคคลเกิดขึ้นจากผลของการได้ติดต่อข่าวสารกับผู้อื่น จะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่างๆจากผู้อื่นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการที่เด็กได้รับในครอบครัว

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) ทัศนคติบางอย่างถูกสร้างขึ้นจากการเลียนแบบจากคนอื่น โดยขั้นแรกจากเหตุการณ์บางอย่าง บุคคลจะมองเห็นว่าบุคคลอื่นมีการปฏิบัติตนอย่างไร จากนั้นบุคคลจะแปลความหมายของการปฏิบัติในรูปแบบของของความเชื่อ หากบุคคลนั้นให้ความเคารพนับถือบุคคลที่แสดงปฏิภิริยานั้นอยู่แล้ว บุคคลนั้นจะยอมรับความรู้สึก ความเชื่อที่เขาคิดว่าบุคคลนั้นๆมี

4. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้นสืบเนื่องจากสถาบัน เช่น โรงเรียน สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา หน่วยงานต่างๆ ฯลฯ เป็นต้น สถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มา และสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดทัศนคติบางอย่างได้

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531 : 4) ได้กล่าวถึงการเกิดทัศนคติว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของบุคคล โดยกล่าวอ้างอิงถึงออลพอร์ทว่า ได้เสนอความคิดเห็นว่า ทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไข 4 ประการ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและบูรณาการของการตอบสนอง แนวความคิดต่างๆ เช่น ทัศนคติจากครอบครัว โรงเรียน ครู การเรียนการสอนและอื่นๆ

2. ประสบการณ์ส่วนตัวซึ่งขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล ซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป นอกจากประสบการณ์ของแต่ละคนจะสะสมขึ้นเรื่อยๆ แล้วยังทำให้กระสวน (Pattern) เป็นของตัวเองด้วย ดังนั้นทัศนคติบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคลแล้วแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของบุคคลนั้นๆ

3. การเลียนแบบการถ่ายทอดทัศนคติของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบทัศนคติของบุคคลอื่นที่ตนพอใจ เช่น พ่อแม่ พี่น้อง และบุคคลอื่นๆ

การกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทางใดด้วย เพราะทัศนคตินั้นเปรียบเสมือนสาเหตุภายใน ซึ่งมีกำลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมต่างกันไป

จากความหมายของทัศนคติดังกล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นผลรวมของความคิดนึก และความรู้สึกโน้มน้าวจิตใจที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่ได้เรียนรู้หรือผ่านเข้ามาในประสบการณ์ของบุคคล ในเชิงประเมินค่าสิ่งต่างๆ เหล่านั้นให้อยู่ในทางที่ดี หรือไม่ดี และเกิดเป็นความพร้อมที่จะแสดงอาการโต้ตอบออกมาตามทิศทางและความเข้มที่ตนประเมินไว้

2.2 องค์ประกอบของทัศนคติ

นักจิตวิทยาสังคมส่วนมากเห็นว่าทัศนคติมียุคประกอบ 3 ประการ คือ (รุ่งฤดี เมธีธำรง.2536 : 13)

1. องค์ประกอบทางการรู้ (Cognitive Component) ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น จะต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นอันดับแรก ว่าสิ่งนั้นมีคุณมีโทษมากน้อยเพียงใด เป็นความรู้หรือความเชื่อถือที่ใช้ประเมินค่าสิ่งนั้นได้ ปริมาณความรู้ที่จำเป็นในการก่อตั้งทัศนคตินั้นขึ้นอยู่กับบุคคลแต่ละคน

2. องค์ประกอบทางการรู้สึก (Affective Component) องค์ประกอบนี้เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของทัศนคติ ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบสิ่งนั้น พอใจหรือไม่พอใจสิ่งนั้น ความรู้สึกนี้จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติเมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับคุณหรือโทษของสิ่งนั้นแล้ว องค์ประกอบทางการรู้สึกนี้สอดคล้องกับองค์ประกอบทางการรู้ด้วย คือ ถ้าบุคคลรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งในทางที่ดีก็ย่อมจะชอบสิ่งนั้น แต่ถ้ารู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นในทางที่ไม่ดีก็ย่อมจะไม่ชอบไม่พอใจสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่า และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่สอดคล้องกันซึ่งติดตามมาก็คือ ความพร้อมที่จะกระทำการให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วย

นอกจากองค์ประกอบทั้ง 3 ประการ ทัศนคดียังมีลักษณะที่สำคัญอีก 2 ประการ คือ มีทิศทาง หมายถึง มีทิศทางไปในทางบวกหรือลบ ดีหรือเลว ชอบหรือไม่ชอบ มีความเข้มหรือความรุนแรง เช่น อาจมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดรุนแรงมาก และอีกสิ่งหนึ่งเบาบาง ขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้นหรือความพัวพันของบุคคลต่อเรื่องนั้น (นวลละออ สุภาพล.2534)

4. อิทธิพลของกลุ่มสังคม มนุษย์ย่อมมีทัศนคติคล้ายตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น ทัศนคติต่อศาสนา สถาบันต่างๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ ธีระพร อุวรรณโณ (บุษราคัม ชุระพันธ์.2534) แบ่งอิทธิพลของการเกิดทัศนคติออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้คือ

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ พ่อแม่จะมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดของเด็ก โดยเฉพาะในวัยก่อนเข้าโรงเรียน

2. อิทธิพลจากกลุ่มต่างๆ ครูและเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติของเด็กมาก โดยเฉพาะในกลุ่มโรงเรียน

3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว ประสบการณ์ที่รุนแรงหรือกระทบกระเทือนใจ การได้พบเห็นบ่อยๆ เป็นสิ่งที่จะมีอิทธิพลทำให้คนมีทัศนคติแตกต่างกันออกไป

4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ ต่างก็เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในการเกิดและเปลี่ยนทัศนคติ โดยเฉพาะอิทธิพลของสื่อมวลชนอาจเรียกว่ามีมากที่สุดในเรื่องที่ผู้รับไม่คุ้นเคยมาก่อน

จะเห็นว่าทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่บุคคลประสบมาทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบๆตัวบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการเกิดทัศนคติของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆเป็นอย่างมาก

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้สาวของวัยรุ่น

3.1 พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นวัยรุ่นในปัจจุบัน

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีปัญหาหาก ถ้าผู้ใหญ่เองไม่ค่อยได้ช่วยแก้ไขหรือไม่เข้าใจวัยรุ่น เมื่อมีปัญหาใดก็ตามเด็กไม่กล้าขอคำปรึกษาเพราะกลัวว่าตนจะหมดอิสระภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นปัญหาทางเพศ (วัชร ทรัพย์มี. 2518 : 38-40) บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมักจะไม่เข้าใจและละเลยในเรื่องนี้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงพฤติกรรม และปัญหาทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันไว้ดังนี้

พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในประเทศไทย ปัจจุบันเริ่มเห็นเด่นชัดกว่าแต่ก่อนเพราะการยึดมั่นในวัฒนธรรมของชาติในวัยรุ่นหย่อนยานลง มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากประเทศอื่นๆ เข้ามาในประเทศไทย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลบางประการแก่วัยรุ่น เช่น การแต่งกาย อิสระเสรีทางเพศ โกล้ซิดสนิทสนมกันง่าย ประกอบกับอิทธิพลสิ่งแวดล้อมภายนอก เอกสารภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ สถานบันเทิงมีมากทำให้วัยรุ่นขาดความยังคิดปล่อยตัวปล่อยใจให้เป็นไปตามความปรารถนาของธรรมชาติ ลืมคิดถึงความพร้อมของตนเองด้านเศรษฐกิจและสังคม (ณัฐวดี วิชิธรรม. 2539 : 29 ; อ้างอิงจาก กุลชลี สุภัทนะเกตุ. 2521 - 2522 : 51)

วัยรุ่นในปัจจุบันนี้กล้าที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส เพราะมีการคุมกำเนิดที่ดีขึ้น และการทำแท้งที่มีความปลอดภัยกว่าเดิม จากการเปิดเผยของนายแพทย์วรพจน์ สุระวีระธรรม

แพทย์ประจำโรงพยาบาลพัฒนาเวช เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2537 พบว่า มีหญิงที่มารับบริการ ทำแท้งกันมากโดยส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 13 - 14 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่แทบทั้งสิ้น (ณัฐวดี วิถีธรรม. 2539 : 30 ; อ้างอิงจาก ไทยรัฐ. 2537 : 11)

ปกติวัยรุ่นปัจจุบันที่เริ่มมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศนั้น มักจะมีความคิดที่แตกต่างกัน ในวัยรุ่นหญิงนั้น ความต้องการมีเพียงอยากใกล้ชิดสนิทสนม รู้สึกอบอุ่นที่อยู่ใกล้ชิด ต้องการสัมผัสที่นุ่มนวลอ่อนโยน โดยไม่มีความต้องการถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ แต่ในวัยรุ่นชาย อิทธิพลของฮอว์โมนเพศที่รุนแรงทำให้ความสนใจจะมีความต้องการทางเพศหรืออารมณ์ทางเพศสูง และถูกกระตุ้นได้ง่าย ยิ่งถ้ามีโอกาสสัมผัสทางกายจะยิ่งกระตุ้นความต้องการทางเพศจนถึงกับต้องการมีเพศสัมพันธ์ด้วยเสมอ โดยฝ่ายชายมักจะคิดว่า การที่ฝ่ายหญิงยินยอมให้มีการสัมผัสถูกเนื้อต้องตัวเช่นนี้เพราะยินยอมพร้อมใจ และคงจะยินยอมได้มากกว่านั้นถึงขั้นการร่วมเพศกัน (ณัฐวดี วิถีธรรม. 2539 : 30 ; อ้างอิงจาก พนม เกตุมาน. 2534 : 115)

ในสังคมไทยมีลักษณะหรือเอกลักษณ์ประจำชาติในเรื่องเพศคือ หญิงไทยมักจะรักนวลสงวนตัว ไม่ซิงสุกก่อนห้ามหรือมีเสรีภาพทางเพศ เช่นเดียวกับประเทศส่วนมากทางตะวันตก ผู้หญิงไทยจะต้องไม่แสดงความต้องการทางเพศอย่างเปิดเผย ย้อนหลังไปประมาณ 20 - 40 ปีก่อนนั้น ผู้หญิงไทยถือว่าเป็นกุลสตรี ไม่คบผู้ชาย การจะรู้จักกับเพศตรงข้ามต้องอยู่ภายใต้ความดูแลของบิดา มารดา หรือผู้ควบคุม (วันทนี วาสิกะสิน. 2526 : 51)

จากงานวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับทัศนคติ และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันพบว่า (ณัฐวดี วิถีธรรม. 2539 : 30 ; อ้างอิงจาก พนม เกตุมาน. 2534 : 115)

- วัยรุ่นสมัยนี้ มีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากขึ้นและเร็วขึ้น
- วัยรุ่นชายมีประสบการณ์ทางเพศมากกว่าวัยรุ่นหญิง และมีแนวโน้มว่า เพศชายจะต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงด้วยกันมากขึ้น
- วัยรุ่นชายส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสว่าเป็นเรื่องไม่เสียหาย
- วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสในวัยนี้ แต่มีแนวโน้มจะยอมรับมากขึ้น

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นปัจจุบันมีการแสดงออกมากกว่าแต่ก่อน ทั้งนี้เนื่องจากการได้รับข่าวสาร การศึกษาและการรับเอาวัฒนธรรมจากชาติต่าง ๆ ประกอบกับวัยรุ่นมีการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ทางด้านร่างกาย จึงทำให้พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นปัจจุบันเห็นเด่นชัดและให้การยอมรับมากขึ้น

3.2 การคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

โดยทั่วไปแล้ววัยรุ่นต้องการเพื่อนด้วยเหตุผลหลักต้นหลายอย่าง แต่สำหรับสาเหตุสำคัญๆ พอจะประมวลได้มี 7 ประการ (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535 :13 - 15 ; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.2532) ดังนี้ ต้องการความเชื่อมั่น หรือช่วยเสริมความมั่นใจของเขาให้มากขึ้น เพราะวัยรุ่นมีบทบาทใหม่แบบผู้ใหญ่ ซึ่งจะต้องดำเนินการและแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาที่สูงขึ้น การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ปัญหาอุปสรรคในหน้าที่การงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน วัยรุ่นตกอยู่ในความรู้สึกโดดเดี่ยวไม่มั่นใจ เพื่อนและกลุ่มเพื่อนสามารถช่วยเหลือเขาได้ อย่างน้อยๆก็รับรู้ปัญหาหรือช่วยผ่อนคลายข้อกังวลใจให้เขาได้ดีกว่าคนอื่น ๆ ในกรณีวัยรุ่นบางรายมีความมั่นใจอยู่บ้างในบางเรื่อง เขาก็ยังต้องการเพื่อนเพื่อเสริมสภาพความมั่นใจให้มากขึ้น หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้กว้างขวางออกไปด้วย

1. ต้องการอิสระเป็นตัวของตัวเอง การอยู่รวมภายในแวดวงของครอบครัวพ่อแม่ พี่น้อง หรือญาติ เขารู้สึกว่าเขายังต้องพึ่งพา และอยู่ในกรอบกฎเกณฑ์ต่างๆของบ้าน เขารู้สึกว่าพ่อแม่ ยังเห็นว่าเขาเป็น "เด็ก" อย่างที่เคยเป็นมา เขาคิดว่ามีได้เป็นเด็กอีกต่อไปแล้ว เขาเป็นอิสระในการคิด ตัดสินใจ หรือแสดงความคิดเห็นใดๆได้ แต่ภายในบ้านโอกาสเช่นนี้มีไม่มากนัก เขาจึงต้องการสถานที่ใหม่ พบคนใหม่ๆ ที่จะทำให้เขาเป็นอิสระแก่ตัวเองตามสมควรในความรู้สึกของวัยรุ่น เพื่อนและกลุ่มคือเป้าหมายใหม่ของเขานั่นเอง

ในครอบครัวที่เป็นประชาธิปไตย เด็กมีโอกาสแสดงความคิดเห็น เป็นตัวของตัวเองได้ตามสมควร การติดเพื่อนในเชิงพึ่งพาจะมีน้อยแต่จะเป็นการคบเพื่อนที่มุ่งในเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมในสังคม หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในอุดมคติเพื่อความสัมฤทธิ์ผลทางสังคมของตนมากกว่า เขาสามารถประเมินเวลาและสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสมว่า เมื่อไรควรจะอยู่ในครอบครัว และเมื่อไรควรจะไปอยู่กับกลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นพัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นอีกอย่างหนึ่ง

2. ต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน วัยรุ่นอยู่ในสภาพที่โตเกินไปจะเล่นของเล่นของเด็กๆ แต่ก็ยังเด็กเกินไปที่จะต้องรับผิดชอบงานต่างๆแบบผู้ใหญ่ วัยรุ่นจึงแสวงหาความสนุกสนานเพื่อหลีกเลี่ยงสภาพดังกล่าวในบางโอกาส โดยเฉพาะในช่วงที่ต้องรับผิดชอบแบบผู้ใหญ่หรือถูกคาดหวังที่จะต้องทำเช่นนั้น วัยรุ่นมักจะเกิดความตึงเครียดเกินไป จึงหันเข้ากลุ่มซึ่งโอกาสผ่อนคลายสนุกสนานมากกว่า

3. ต้องการมีประสบการณ์ในความสัมพันธ์กับคนอื่น ในกลุ่มเพื่อน วัยรุ่นมีโอกาสมากกว่าที่จะได้เรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันหรือต่างเพศว่าเขาจะเป็นที่ยอมรับหรือไม่อย่างไรบ้าง การเรียนรู้เช่นนี้จะช่วยให้การปรับปรุงตนเองในสังคมได้กว้างขวาง และได้รับประสบการณ์ที่แก้ไขตัวเองให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น

4. ต้องการความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาความสามารถ ความอดทนและความเข้าใจในเรื่องราวต่างๆ เรื่องการเรียน การงาน และเรื่องทั่วไป ซึ่งจะได้จากการสนทนา ถกเถียงในเรื่องราวปัญหาต่างๆ กับกลุ่มเพื่อนทั้งที่มีภูมิหลัง และพื้นฐานครอบครัวที่คล้ายๆ กัน หรือแตกต่างกัน

5. ต้องการโอกาสที่จะได้พัฒนาทักษะทางสังคม ทักษะทางสังคมของวัยรุ่นในที่นี่เน้นความสามารถและเทคนิคการสนทนา การแสดงมารยาทที่ดั่งงามในการเข้ากลุ่มและความสามารถในเชิงยึดหยุ่นประนีประนอม เช่น ทักษะในกิจกรรมกลุ่มต่างๆ ในการเล่น การพูดคุยสนทนาและการรับประทานอาหารร่วมกัน

6. ต้องการมีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นต้องการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศโดยธรรมชาติ ซึ่งเรื่องนี้วัยรุ่นไม่ได้รับการตอบสนองในบ้านของตน การมีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศสำหรับวัยรุ่นส่วนมากไม่อาจกระทำได้โดยตรง โดยเริ่มพัฒนาจากความเป็นเพื่อนธรรมดาขึ้นสู่ความเป็นคนรักโดยลำดับ โดยสรุปเพื่อนจะเป็นบันไดที่ทอดไปสู่คนที่ต้องการจะให้เป็นคนรัก ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาหารือให้กำลังใจต่างๆ เป้าหมายสำคัญของการคบเพื่อนหรือเข้ากลุ่มของวัยรุ่นส่วนหนึ่งอยู่ตรงนี้ด้วย

นอกจากนี้ ฉวีวรรณ สุพันธ์ไพฑาราม (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2535) ได้กล่าวถึงวัยรุ่นกับเพศตรงข้ามว่า ความเป็นเพื่อนต่างเพศเกิดจากความสัมพันธ์ในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหมู่คณะ การร่วมกิจกรรมหมู่คณะบ่อยๆ ได้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความสนใจซึ่งกันและกัน อันอาจพัฒนาเป็นเพื่อนสนิท มิตรสหาย หรืออาจพัฒนาเป็นความสัมพันธ์ฉันท์คนรักได้ สำหรับวัยรุ่นบางคน การเลือกเพื่อนต่างเพศในระดับความเป็นเพื่อนโดยทั่วไปจากหมู่คณะนั้น เกิดจากความคาดหวังคุณสมบัติของเพื่อนๆ เพศตรงข้ามในหมู่คณะที่ตนเข้าร่วมกิจกรรมหรือเป็นสมาชิกอยู่เป็นสำคัญ โดยอยู่บนพื้นฐานของความชอบหรือไม่ชอบเป็นเกณฑ์

3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

3.3.1 ครอบครัว

ครอบครัวเป็นแหล่งให้ความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2535 : 19) อยู่ในรูปสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกด้วยกันในครอบครัว โดยมีพ่อ แม่ หรือผู้ปกครองเป็นผู้ที่ให้ความรู้ เป็นผู้กล่อมเกล่าพฤติกรรมให้เป็นไปตามบทบาทและความคาดหวังของสังคม โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับเพศ พ่อแม่ หรือผู้ปกครองพึงให้โอกาสได้พูดคุยกับวัยรุ่นบ้างตามสมควร เด็กชายควรได้ปรึกษาพ่อ และเด็กหญิงควรได้ปรึกษาแม่ นักจิตวิทยาให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ และวัยรุ่น เมื่อครั้งเป็นเด็ก เพราะความสัมพันธ์ในระยะดังกล่าวมีผลสืบต่อมายังวัยรุ่นในการคบเพื่อนต่างเพศอย่างมาก เช่น เด็กหญิงที่มีท่าทีที่ดีต่อพ่อมาก่อน น่าจะมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนชาย แต่ถ้ามีความรู้สึกลบ

ต่อพ่อ (พ่อเป็นคนเกเร ขี้เมา ไม่ได้เรื่อง หรือทุบตีแม่) เธออาจจะเกลียดผู้ชาย สัมพันธภาพกับเพื่อนชายยอมเสื่อมทรามลงไป ในทำนองเดียวกันเด็กชายที่มีความรู้สึกอย่างไรต่อแม่ เขายอมมีความรู้สึกอย่างนั้นต่อเพื่อนหญิงด้วยเช่นเดียวกัน

3.3.2 กลุ่มเพื่อน

วัยรุ่นมีการสังคมที่กว้างขวางมากขึ้น มีการติดต่อกับบุคคลอื่นนอกเหนือจากผู้ใกล้ชิดที่คุ้นเคยกันมาก่อน และวัยนี้ให้ความแก่เพื่อนมากโดยพร้อมเสมอที่จะอุทิศตนเพื่อกลุ่มของตน (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535 : 19 ; อ้างอิงจาก สุชา จันทรเอม. 2529) ทั้งนี้เพราะต้องการการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มมีความสำคัญในกลุ่ม วัยรุ่นมักใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน วัยเดียวกันมากกว่าคนวัยอื่น ๆ ดังนั้นความรู้สึกนึกคิดที่พอกัน รสนิยม ความสนใจคล้าย ๆ กัน พูดกันรู้เรื่อง แม้เรื่องเล็กจนถึงเรื่องใหญ่ เช่น เรื่องเพศ วัยรุ่นก็จะคุยและปรึกษากันเองซึ่งความรู้ ความคิดที่ได้หรือแลกเปลี่ยนกันเรื่องเพศในกลุ่มเพื่อนอาจเป็นความรู้ที่ผิด ๆ อันเนื่องจากการขาดความรู้ ขาดประสบการณ์ที่แท้จริง และถ้ากลุ่มเพื่อนที่เป็นแหล่งยั่วยุให้เห็นผิดเป็นชอบอาจชักชวนกันให้กระทำในสิ่งที่สังคมไม่พึงปรารถนา เช่น การหนีโรงเรียน การลักขโมย การสูบบุหรี่ การเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ เป็นต้น อันจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา

3.3.3 โรงเรียน

โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่ให้การศึกษาอย่างเป็นทางการ (Formal education) และถือว่าเป็นสถาบันที่สำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ คุณค่า และแนวความคิด ความเชื่อของบุคคล นักสังคมวิทยา กล่าวว่า ประสบการณ์ทางการศึกษาสามารถพัฒนาความสามารถ ทัศนคติ และรูปแบบพฤติกรรมอื่น ๆ ซึ่งมีคุณค่าทางบวกต่อสังคม ปัจจุบันได้มีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนระดับต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของเยาวชน ในด้านการเจริญเติบโตของร่างกาย การพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีงาม และปรับปรุงตัวที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนต้องไปแสวงหาความรู้ที่ไม่ถูกต้องจากแหล่งอื่นๆ อันเป็นผลให้เกิดปัญหาทางเพศได้ (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535 : 20 ; อ้างอิงจาก ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม. 2527)

3.3.4 สื่อมวลชน

โทรทัศน์หรือหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อชีวิตวัยรุ่นมากกว่าการที่วัยรุ่นใช้เวลาอยู่หน้าจอโทรทัศน์วันหนึ่งเป็นเวลานาน วัยรุ่นยอมเรียนรู้และรับเอาสิ่งต่างๆ ที่เห็นเป็นรูปแบบของพฤติกรรมของตนไม่มากนักน้อย ภาพยนตร์ โทรทัศน์และรายการบันเทิงต่างๆ สื่อให้เห็นค่านิยมของสังคมในเรื่องบทบาททางเพศ มีทั้งทางบวกและทางลบ และการได้รับรู้ข่าวสารในด้านไหนมากจะโน้มนำทางด้านความคิด ความรู้สึกไปในทางนั้นได้ และในที่สุดจะรับไว้เป็นเอกลักษณ์และบทบาททางเพศของตน (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535 : 20)

3.3.5 วัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดวิธีการเรียนรู้ทางสังคมได้อย่างกว้างๆ วัฒนธรรมเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้บุคคลต่างวัฒนธรรมมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ปัจจุบันสังคมไทยได้รับวัฒนธรรมตะวันตกไว้มากทั้งทางตรงและทางอ้อม วัยรุ่นมักจะเลียนแบบสิ่งต่างๆ จากชาวตะวันตก เช่น การแต่งกาย การแสดงออกต่างๆ รวมทั้งการแสดงพฤติกรรมทั้งที่อันควรและไม่ควร และแม้แต่เรื่องการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศของสังคมวัยรุ่นไทยก็มีอิสระมากขึ้น และในบางรายมีการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศอย่างเปิดเผย (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535 : 21 ; อ้างอิงจาก สุพัตรา สุภาพ. 2535)

3.3.6 สิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ

สถานภาพบางประการของสิ่งแวดล้อม เช่น ท้องถิ่นยากจน แหล่งเสื่อมโทรม แออัด มีสวัสดิภาพสังคมต่ำ พ่อแม่เป็นคนหาเช้ากินค่ำ เด็กขาดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่สร้างสรรค์ ต้องแสวงหาทางออกกันเองตามประสาเด็ก การเล่นทางเพศ (Sex play) จึงพบเห็นเป็นกิจวัตรประจำวันในแหล่งดังกล่าว และการที่ผู้ใหญ่แสดงบทรักทางเพศในที่เปิดเผย จึงเป็นตัวอย่างให้เด็กเล่นทางเพศกันเองโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535 : 21 ; สุชา จันทร์เอม. 2532)

3.4 แนวทางในการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ

ในทางสังคมไทย ความเชื่อค่านิยม ทัศนคติขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในสังคม โดยเฉพาะเรื่องเพศ จะเห็นว่ามี การห้ามคบเพื่อนต่างเพศในสมัยก่อน แต่เมื่ออารยธรรมตะวันตกเริ่มเข้ามาในประเทศไทย มีผลทำให้ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติเริ่มเปลี่ยนแปลง สังคมไทยจึงยอมรับให้มีการคบเพื่อนต่างเพศได้มากขึ้น ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและศาสนา การคบเพื่อนต่างเพศ เป็นสิ่งที่สังคมได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ เพื่อให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ค่านิยมส่วนมากมักจะเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป พฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลจึงเปลี่ยนตาม หากยังคงยึดมั่นค่านิยมสังคมเดิมจะเกิดความล้าหลัง (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา. 2530 : 88-89) ดังนั้นในการคบเพื่อนต่างเพศ จึงมีลักษณะเป็นสากลมากขึ้น ซึ่ง เต็มศิริ บุญสิงห์ (2526 : 93-95) ได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศไว้ดังนี้

1. มารยาทสังคม แม้ตามกฎหมายหลาย ๆ ประเทศ จะให้สิทธิ์ผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย แต่ในเรื่องของมารยาทอันเป็นวัฒนธรรม มีหลักว่าผู้ชายจะต้องถือว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่า จะต้องช่วยเหลือ ให้ความสะดวกและให้เกียรติ

2. มารยาทสังคมระหว่างเพศ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของมารยาทสากล แต่จะต้องเป็นไปในขอบเขตของวัฒนธรรมไทย กล่าวคือ

2.1 การคบหาระหว่างหญิงและชายในขอบเขตของวัฒนธรรมไทย จะไม่สัมผัสร่างกายซึ่งกันและกันโดยไม่จำเป็น

2.2 การใช้ภาษาและถ้อยคำ ถ้อยคำที่ใช้ในกลุ่มผู้ชายที่เป็นเพื่อนสนิทสนมกันไม่ควรจะนำไปใช้กับเพื่อนหญิง หรือต่อหน้าหญิง

2.3 ไม่พักแรมร่วมกันโดยไม่ระมัดระวัง

2.4 วางตัวเช่นสุภาพบุรุษ และสุภาพสตรี สุภาพบุรุษ คือ ลูกผู้ชายที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างดี จนเกิดบุคลิกที่น่าไว้วางใจ และมีความรับผิดชอบ ส่วนสุภาพสตรี คือ ลูกผู้หญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างถูกต้อง จนเกิดบุคลิกที่เป็นเสน่ห์และทำให้ผู้ชายไม่กล้าล่วงเกินแต่นิยม

3. การเรียกชื่อจริงหรือชื่อเล่น การใช้คำว่า “คุณ” และสรรพนามให้สอดคล้องกับความต้องการสนิทสนมชอบพอกันเป็นส่วนตัว

4. การพูดคุย ให้คิดก่อนพูด เรื่องที่จะพูดคุยจะต้องฟังได้ทั้ง 2 เพศ คุยในเรื่องที่เพศของตนสนใจ ไม่ควรถามเรื่องส่วนตัว

5. ไม่พูดเรื่องของตนหรือคนอื่น

6. ไม่พูดเรื่องที่ไม่สุภาพเกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือสิ่งที่ฟังแล้วไม่สบายใจ ทำให้เกิดความกระอักกระอ่วนใจ

7. ผู้ชายจะต้องแสดงตนเป็นผู้พิทักษ์ผู้หญิงในโอกาสต่างๆ เช่น การเดินริมถนน ผู้หญิงจะต้องเดินด้านใน การเดินคู่และหลีกเลี่ยงทางบนบันได ผู้หญิงต้องเดินชิดราวบันได บนรถโดยสารผู้หญิงและเด็กจะต้องได้นั่ง การสูบบุหรี่จะต้องขออนุญาตก่อน

นอกจากนี้ นภาพร มัชฌมางกูร (2539 : 134-135) กล่าวถึง การที่จะทำให้วัยรุ่นสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เพื่อให้เกิดสัมพันธ์อันดีต่อกัน ควรปฏิบัติดังนี้

วัยรุ่นหญิง

1. เป็นคู่สนทนาที่ดี เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่รู้จักฟังอย่างตั้งใจ ไม่คุยเรื่องส่วนตัว ควบคุมอารมณ์ของตนได้ รู้จักถอยเมื่อทำผิด
2. มีกิริยามารยาทที่ดี มีความอดทนอดกลั้น ใช้เหตุผลในการพิจารณา ลดความเพื่อฝัน ความหวั่นไหว
3. ตรงต่อเวลา ไม่ควรเที่ยวกับผู้ชายให้เกินเวลา
4. ไม่ควรตามใจผู้ชาย ให้เขาล่วงเกิน ไม่ควรไปตามสถานที่ที่ไม่สมควร

วัยรุ่นชาย

1. เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี ไม่คุยโอ้อวด ยกตนข่มท่าน มีความรู้รอบตัว มีอารมณ์ขัน ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมไม่หยาบคาย
2. ร่วมกิจกรรมการยาท ลดความเห็นแก่ตัว อดทนต่อความจุกจิกหยุมหยิมของผู้หญิงบ้าง
3. รักษาเวลานัดหมาย ไม่ถ่วงเวลาผู้หญิงไว้ให้นานเกินเวลาอันควร
4. ให้เกียรติยกย่อง ไม่ล่วงเกินให้ผู้หญิงเสียหาย ถูกครหาเสียหาย

การนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ

การคบเพื่อนต่างเพศ โดยเฉพาะการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในวัยรุ่นนั้น เด็กหญิงมีพฤติกรรมการนัดกับเพื่อนต่างเพศเร็วกว่าเด็กชาย ทั้งนี้เนื่องจากเด็กหญิงเจริญเติบโตเร็วกว่า (นาฏสุนทร อู่เงิน. 2543 : 39) จากค่านิยมและขนบธรรมเนียมประเพณีแบบไทยในสมัยก่อน ชายหนุ่มหญิงสาวเมื่อเกิดความสนใจหรือต้องตาต้องใจกันขึ้น มักจะเกี่ยวพาราสีโดยวิธีเขียนจดหมายรักหรือเขียนเพลงยาวส่งให้กัน หรือไม่ก็ให้พ่อสื่อแม่สื่อติดต่อให้ เพราะโอกาสที่ชายหญิงจะพบปะติดต่อกันโดยอิสระ หรือพันहुพันตาผู้ใหญ่ นั้นมีน้อย และกำหนดให้หญิงไทยพึงรักษานวลสงวนตัว ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงาน ผู้ใหญ่จึงพึงเล็งในการที่หญิงมีนัดกับเพื่อนชายเป็นพิเศษ สังคมจะไม่ยอมรับการไปสองต่อสองในเวลากลางคืนด้วยกัน โดยเฉพาะการค้างคืนด้วยกัน เพราะอาจจะเป็นสาเหตุให้มีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นได้ ดังนั้น การมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในขณะที่เรียน จึงเป็นการร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนเป็นกลุ่ม ไม่ไปเที่ยวสองต่อสอง ไม่ไปในที่ลับตาคน หรือไปในบางสถานที่ เช่น โรงภาพยนตร์ ในท์คลับ ดิสโก้เทค เพราะบรรยากาศเข้ายวนให้อารมณ์เคลิบเคลิ้มในทางกามารมณ์และเพื่อป้องกันข้อครหาเสียหาย หากจำเป็นต้องไปกับเพื่อนชาย ควรมีบุคคลที่ไว้ใจได้หรือเพื่อนฝูงที่ไว้ใจได้ร่วมเดินทางไปด้วย การมีนัดกับเพื่อนต่างเพศในวัยรุ่น จะต้องระมัดระวังตัวให้มาก แม้ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่สนิทสนมไว้ใจได้ เพราะว่าบางครั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น บรรยากาศ เวลา สถานที่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ อาจทำให้ผู้ที่ไว้ใจได้เปลี่ยนแปลงเป็นผู้ที่ไม่น่าไว้ใจ การตัดสินใจมีนัดกับเพื่อนต่างเพศจึงควรให้ผู้ใหญ่ หรือผู้ปกครองพิจารณาก่อนว่าสมควรหรือไม่

ในปัจจุบันหนุ่มสาว มีโอกาสติดต่อไปมาหาสู่กันได้ง่ายขึ้น เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงไปมาก หญิงสาววัยรุ่นก็จำเป็นต้องออกไปนอกบ้านเพื่อศึกษาเล่าเรียนหรือประกอบธุรกิจการงานต่าง ๆ เช่นเดียวกับชายหนุ่มเหมือนกัน ถึงแม้ว่าจะเป็นยามวิกาลหรือมืดค่ำแล้วก็ตาม ดังนั้นคนวัยรุ่นหนุ่มสาวในปัจจุบันจึงมีโอกาสรู้จักมักคุ้นกันง่าย การติดต่อสื่อสารเพื่อการเกี่ยวพาราสีก็เปลี่ยนรูปแบบไป จากการเขียนจดหมายหรือเขียนเพลงยาว เปลี่ยนมาเป็นการพูดจาปราศรัยกันโดยตรง รวมทั้งสถานที่ต่าง ๆ ที่เหมาะสำหรับการพบปะหรือนัดหมายกันก็มีอยู่

มากมาย (สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร. 2531 : 72) ซึ่งเต็มศิริ บุญยสิงห์ (2526 : 95-96) ได้เสนอข้อแนะนำในการนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศดังนี้

1. การนัดหมายจะต้องมีเจตนาบริสุทธิ์ เพื่อการรู้จักกันได้มากขึ้น ในระยะต้น ควรนัดหมายกันเป็นกลุ่ม
2. สถานที่ที่ไม่ควรไป ได้แก่
 - 2.1 ไกลเกินไปจนต้องพักแรม ไม่ควรไปสองต่อสอง
 - 2.2 โรงแรมที่มีลักษณะไม่เหมาะสม แม้แต่จะพากันเข้าไปด้วยเจตนาบริสุทธิ์ เพราะจะเสี่ยงต่อข้อกล่าวหาของผู้ที่ได้พบเห็น
 - 2.3 ที่เปลี่ยวและรโหฐาน อาจมีการเร้าทางเพศได้ง่ายขึ้น
 - 2.4 ในระยะทำความรู้จักเพื่อจะมักคุ้น จะไปไหนกับเพื่อนตรงข้าม ฝ่ายหญิงควรปรึกษาและขออนุญาตผู้ใหญ่ทุกครั้ง
 - 2.5 เมื่อแน่ใจว่าฝ่ายชายเป็นที่น่าไว้วางใจ จึงควรให้ความสนิทสนมมากขึ้น จึงไปนัดหมายการด้วยกันได้
 - 2.6 หากเป็นนักเรียนนักศึกษา ซึ่งยังไม่มีอาชีพ ไม่ควรเลือกที่นัดหมายราคาแพง และจะต้องใช้เงินมาก เช่น คอฟฟี่ชอป สถานที่เต้นรำร้อนแรง อันอาจมีการเร้าทางเพศสูง
 - 2.7 ไม่นัดหมายกันไปตามสถานที่ที่ประกอบธุรกิจหากำไรจากเยาวชน โดยขาดความรับผิดชอบและศีลธรรม มีการจัดกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางเพศได้โดยง่าย
 - 2.8 ควรหยั่งรสนิยมซึ่งกันและกัน โดยการเลือกสถานที่ระหว่างสถานที่ที่ให้ความบันเทิง มหรสพ และสถานที่ที่จะก่อประโยชน์ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอสมุด หอประชุมที่มีป่าอุทยาน ทำให้เกิดสติปัญญา

3.5 การมีคู่รักในวัยเรียน

นาฏสุนทรย์ อุ้งเงิน (2543 : 41-42) กล่าวว่า เรื่องรักต่างเพศในวัยเรียน ที่มักพบเห็นในโรงเรียนทั่วไป ได้แก่การให้ความสนิทสนม ใกล้ชิดติดต่อกับเพศตรงข้ามคนใดคนหนึ่งเป็นประจำสักระยะเวลาหนึ่ง ฝ่ายหญิงจะถูกมองว่าเป็นผู้ที่มีความรักในวัยเรียน เป็นเด็กทำอะไรไร้สำนึก ไม่สำรวม รักในวัยเรียนจึงเป็นสิ่งต้องห้ามในสมัยก่อน แต่พฤติกรรมเหล่านี้เป็นปกติวิสัยในเด็กวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงวัยที่จะจัดรูปตัวเองว่าเป็นผู้ใหญ่หรือยัง การมีเพศตรงข้ามเข้ามาสนใจ ทำให้วัยรุ่นแน่ใจว่าเป็นหนุ่มเป็นสาวฉะนั้นการมีคู่จึงเป็นการกระทำที่เด็กเองมีความบริสุทธิ์ใจ โดยเป็นการประกาศว่า ฉันเป็นรุ่นหนุ่มรุ่นสาวแล้วเท่านั้น ผู้ใหญ่จึงไม่ควรบังคับให้เลิกสนใจหรือห้ามไม่ให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน เพราะถ้าบังคับให้เด็กทำกิจกรรมเฉพาะเพศเดียวกันอาจทำให้กลายเป็นลักเพศและรักร่วมเพศได้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะปล่อยเลยทีเดียว หากต้องเตรียมเด็กให้เข้าใจขอบเขตของการวางตัว ให้เข้าใจธรรมชาติของอารมณ์เพศของตนและเพศ

ตรงข้าม ค่านิยมเรื่องรักษาพรหมจารีเพื่อให้ชายที่ตกลงปลงใจที่จะแต่งงานด้วย การคบหาสนิทสนมกันมากปล่อยให้มีการจับมือถือแขน อาจจะเลยไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย ในโอกาสที่ลับตาคนหากเป็นช่วงเวลาที่ฝ่ายชายมีความต้องการทางเพศอาจจะเผลอใจให้เด็กหญิงเกิดอารมณ์เพศตามมา เกิดการสมยอมและเสียสาวได้ การคบหากันจึงควรอยู่ในข้อจำกัด เช่น ไม่อยู่ในที่ลับตาคนสองต่อสอง ละเว้นการถูกเนื้อต้องตัวที่ไม่จำเป็น เด็กวัยรุ่นผู้นั้นก็จะพัฒนาไปเต็มที่เป็นชายหญิงแท้ที่ประณีประนอมถ่อมใจผู้ใหญ่ การบังคับของผู้ใหญ่มักจะทำให้เกิดการต่อต้านในทำนองที่ว่ายิ่งว่าเหมือนยิ่งยุ ทำให้เกิดปัญหามากขึ้น จนอาจลงเอยด้วยปัญหาการตั้งครรภ์ หนีออกจากบ้าน หรือสอบตก ถูกไล่ออกจากโรงเรียน เป็นต้น

3.6 การยอมรับให้มีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

ปัจจุบันเรายอมรับเอาอิทธิพลและวัฒนธรรมในเรื่องต่างๆ จากประเทศตะวันตกมาก โดยเฉพาะในเรื่องการออกเที่ยว (Dating) ของหนุ่มสาวคนไทย ส่งผลให้หนุ่มสาวมีโอกาสคบหาสมาคมกัน ใกล้ชิดกัน และมีความสนิทสนมกันมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโอกาสเอื้ออำนวยในการที่จะอยู่กันตามลำพังสองต่อสอง ทำให้มีแนวโน้มว่า หนุ่มสาวคนไทยในยุคนี้จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกันมากขึ้น (วันทะนีย์ วาสิกะสิน. 2527 : 27)

การถือว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสนั้นเป็นพฤติกรรมที่เสียหายหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับ การยอมรับของสังคมเป็นสำคัญ กล่าวคือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสในบางครั้งสังคมถือว่าเป็นเรื่องไม่เสียหาย แต่กลับเป็นผลดี ทั้งนี้เพราะคู่สมรสได้มีโอกาสเลือกคู่ครองที่มีรสนิยมในเรื่องเพศที่ไปด้วยกันได้ นอกจากนี้ยังถือว่าเป็นการแสดงออกถึงความต้องการทางเพศเป็นการแสดงออกทางชีวภาพ และเป็นเรื่องธรรมชาติไม่ได้เป็นเรื่องที่ควรมีข้อครหาแต่อย่างใด ในขณะที่บางสังคมให้ความสำคัญกับพรหมจารีของหญิงสาวไว้สูงมาก ดังนั้นสมาชิกในสังคมจะช่วยกันสร้างกรอบประเพณีพร้อมทั้งปลูกฝังความคิด ความเชื่อ เจตคติ ให้กับหญิงเพื่อป้องกันมิให้หญิงสาวต้องสูญเสียพรหมจารีให้กับชายอื่นที่มีโชสามีมของตน ดังนั้นการคบหาสมาคมระหว่างเพื่อนต่างเพศของหญิงสาวจึงมีขอบเขตจำกัดในวงแคบๆ

ตามประเพณีไทยสมัยอดีตนั้น ผู้ชายจะไม่ถูกเนื้อต้องตัวผู้หญิงก่อนการสมรส ถ้าชายจับมือถือแขนจะต้องทำขวัญ หรือจะต้องทำการลู่อหมั้นหมายให้เรียบร้อยกันเสียก่อน หญิงสาวผู้นั้นจึงจะไม่เสียหาย ถ้าถูกฝ่ายชายถูกเนื้อต้องตัวต้องถือว่าเสียความบริสุทธิ์ไปแล้ว (วรวิญญู กุลดิลก. 2541 : 27 ; อ้างอิงจาก พรณี ฉัตรพลรักษ์. 2534 : 67)

แต่ในปัจจุบันค่านิยมในสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก จากสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ที่ยึดค่านิยมที่ต้องรักษาวัฒนธรรมประเพณีที่ดีไว้ กล่าวคือ ผู้หญิงต้องรักษาวลสงวนตัวไว้จนกว่าจะได้ทำการสมรส แต่ในขณะที่ค่านิยมวัฒนธรรมตะวันตกได้เข้ามาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมทั้งสองไม่

ผสมผสานกัน จึงก่อให้เกิดความขัดแย้ง ปัญหาที่พบเห็นในปัจจุบันคือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสนิยมกระทำกันมากขึ้น จนหนุ่มสาวหรือเด็กวัยรุ่นจำนวนมากไม่น้อยเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา ซึ่งเป็นทัศนะใหม่ในเรื่องเพศและครอบครัวในสังคมไทย ทำให้เกิดความคิดแตกแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กวัยรุ่นในเมือง และกลุ่มที่ไม่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ่อ แม่ ผู้ปกครอง (เต็มศิริ บุญยสิงห์. 2526 : 96)

รอย (วรัญญู กุลติลก. 2541 : 27 - 28 ; อ้างอิงจาก Roy. 1977) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยรวบรวมข้อมูลระหว่างปี 1930 - 1970 ผลการวิจัยสรุปได้ 3 ประการ คือ

1. วัยรุ่นตอนปลาย (ระดับวิทยาลัย) ที่มีประสบการณ์ทางเพศในปัจจุบันมีจำนวนมากกว่าวัยรุ่นในสมัยก่อน
2. การที่ผู้หญิงมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน มีจำนวนมากขึ้นกว่าผู้ชาย
3. วัยรุ่นตอนต้นทั้งชายและหญิงมีแนวโน้มที่จะมีประสบการณ์ทางเพศเร็วขึ้นกว่าแต่ก่อน

เรื่องเพศเป็นเรื่องที่ละเอียดลึกซึ้ง เป็นผลสืบเนื่องที่ต้องสร้างความเข้าใจนับแต่วัยทารก แต่ความสนใจของผู้ใหญ่มักให้ความสนใจในวัยรุ่น เพราะเป็นระยะที่เด็กแสดงพฤติกรรมสนใจเพศตรงข้ามอย่างจริงจัง พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมีดังนี้ (ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม. 2527 : 45)

1. การรักสนใจเพศตรงข้าม
2. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง
3. การสนใจเรื่องเพศ
4. รักร่วมเพศ

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องการจัดครรภในวัยรุ่น ของ ยุทธพงศ์ วีระวัฒน์ตระกูล และนิรมล พัจจนสุนทร (2541 : 113) พบว่า ปัจจัยที่ช่วยป้องกันไม่ให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้แก่

1. ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง
2. ผลการเรียนรู้ดี เชาวปัญญาดี
3. มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันในมารดากับบุตรสาว สามารถแสดงความรู้สึกมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบอย่างเหมาะสมและมีความอบอุ่นเป็นมิตร
4. ปัจจัยจากวัยรุ่นชายที่เป็นเพื่อนหรือคู่รักที่มีความยับยั้งใจได้ดีเพียงใด

สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของวัยรุ่น

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสเป็นพฤติกรรมที่มีการกล่าวกันมากในวัยรุ่นที่เป็นนักเรียน นักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา การถูกเนื้อต้องตัว การโอบกอดดูเหมือนเป็นเรื่องธรรมดา ทำให้มีแนวโน้มไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากขึ้น สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสเนื่องจาก (วันทนี วาสิกะสิน. 2527 : 27)

1. เป็นการตอบสนองความปรารถนาทางเพศ และสนองความพอใจทางด้านร่างกาย และจิตใจ เพื่อความสนุกสนาน

2. เป็นการพิสูจน์ว่ามีความสามารถทางเพศ ไม่เป็นผู้ผิดปกติในเรื่องเพศ

3. เป็นการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่ภาวะการสมรส หรือเป็นการปรับความต้องการทางเพศของทั้งสองฝ่ายให้เข้ากันได้

4. เป็นการผูกมัดฝ่ายตรงข้าม หรือสำหรับผู้หญิงบางครั้งเป็นเพราะความรักต่อเพศตรงข้าม

5. เป็นการทำตามความยินยอมของสังคมในปัจจุบัน

วิทยา นาควัชระ (วรัญญู กุลดิลก. 2541 : 20 ; อ้างอิงจาก วิทยา นาควัชระ. 2527 : 33-34) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสไว้ดังนี้ คือ

1. วัยรุ่นชอบทดลอง อยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงมีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส

2. วัยรุ่นทนการอดอันของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ ซึ่งส่วนใหญ่ฝ่ายชายจะเป็นฝ่ายอดอันทำให้ฝ่ายหญิงใจอ่อน

3. วัยรุ่นคิดว่าเป็นแฟชั่น เมื่อคบกันเป็นแฟนก็ต้องมีการได้เสีย แกรมบางคนบอกด้วยว่า "ไม่เห็นว่าจะเสียหายอะไร"

4. วัยรุ่นอยากได้ความรู้สึกเป็นเจ้าของซึ่งกันและกัน ซึ่งเกิดได้ทั้งชายและหญิง

5. วัยรุ่นรู้สึกว่าตนเองมีค่าเป็นที่ต้องการของอีกฝ่ายหนึ่ง

6. วัยรุ่นมีแรงผลักดันจากฮอร์โมน และสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์

คินเซย์(วรัญญู กุลดิลก. 2541 : 49-50 ; อ้างอิงจาก Bell. 1971 : 228 ; อ้างอิงจาก Kinsey. 1966 : 150) ได้เสนอเหตุผลที่สนับสนุน และต่อต้านพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ดังนี้

เหตุผลสนับสนุนพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ดังนี้

1. ช่วยปลดปล่อยความต้องการทางเพศ
2. นำมาความพอใจทั้งร่างกายและจิตใจ
3. หากปราศจากความรู้สึกละเอียด หรือมีเพียงเล็กน้อย เพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ช่วยให้ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างชายและหญิงดีขึ้น
4. ช่วยพัฒนาปฏิกริยาทางเพศในลักษณะคู่ชายและหญิง มากกว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการปลดปล่อยทางเพศตามลำพัง
5. ช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสมรส
6. ให้โอกาสเรียนรู้เทคนิคที่จะนำไปปรับใช้ในชีวิตสมรส
7. ช่วยพัฒนาความสามารถในการปรับอารมณ์และร่างกาย ให้เข้ากับคู่สมรส
8. ประสบการณ์ความรักต่างเพศอาจช่วยป้องกันพฤติกรรมรักร่วมเพศ
9. ช่วยนำไปสู่การสมรส

เหตุผลที่ต่อต้านพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ดังนี้

1. อาจทำให้ตั้งครรภ์นอกสมรส
2. เสี่ยงต่อการติดเชื้อจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
3. ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการสมรส (ขณะที่ยังไม่พร้อม) อันเนื่องมาจากการตั้งครรภ์นอกสมรส
4. ก่อให้เกิดความรู้สึกสับสน และตั้งเครียดแก่ผู้มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส
5. เกิดความรู้สึกละเอียดต่อบาป
6. ความละเอียดต่อการประพฤติดังกล่าว อาจทำให้ความสัมพันธ์ที่น่าพอใจด้านอื่นสิ้นสุดลง
7. อาจต้องเข้าสู่การสมรสแบบจำยอมกับผู้ที่ตนมีเพศสัมพันธ์ด้วย
8. หญิงอาจถูกดูหมิ่น ไม่ได้รับเกียรติจากชาย และอาจถูกปฏิบัติเสถียรการสมรส
9. เพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสอาจนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ทางเพศนอกสมรส

รีสส์ (วาริณญู กุลติลก. 2541 : 45 ; อ้างอิงจาก Sprecher, McKinney, Walsh & Anderson. 1988 : 921 ; อ้างอิงจาก Reiss. 1960 : 112-124) ได้เสนอผลดีและผลเสียของการมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ดังนี้

ผลดี

1. นำมาซึ่งความพึงพอใจทางร่างกาย
2. นำมาซึ่งความสุขทางจิตใจ

3. เป็นเครื่องช่วยในการปรับตัวทางเพศแก่คู่สมรส

ผลเสีย

1. อาจเกิดการตั้งครมภ์ได้
2. อาจเกิดอันตรายจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
3. การถูกตำหนิ ดูหมิ่นเหยียดหยามจากสังคม
4. เกิดความรู้สึกละอายใจ
5. อาจนำไปสู่ชีวิตสมรสที่มีปัญหา หรือล้มเหลว

3.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกาปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

งานวิจัยในต่างประเทศ

โรเซก(Rosek. 1960 : 240) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติในเรื่องเพศของนักศึกษาชายหญิง มหาวิทยาลัยคอร์เนล พบว่า นักศึกษาทั้งสองเพศให้ความสำคัญต่อการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ เพื่อจะได้รู้จักคนที่ตนจะเลือกเป็นคู่ครองได้ดีขึ้น

โรเจอร์ (อมรรัตน์ เศวตพันธ์. 2529 : 13 ; อ้างอิงจาก Rogers. 1970) ศึกษาทัศนคติในเรื่องเพศพบว่า นักศึกษาร้อยละ 35 เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย ร้อยละ 83 เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในกรณีคู่รัก และร้อยละ 70 เห็นด้วยกับการทดลองอยู่ร่วมกันโดยไม่ได้แต่งงานตามประเพณี

วอห์ล และตันลอบ (รุจิราภา สุทธิปาน. 2531 : 20 ; อ้างอิงจาก Wohl and Dunlop. 1970) ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของวัยรุ่นไทย อังกฤษ อเมริกัน กลุ่มตัวอย่างนี้ ประกอบด้วยนักศึกษาชายหญิง จำนวน 239 คน จากมหาวิทยาลัย โทเรโด ประเทศสหรัฐอเมริกา 104 คน มหาวิทยาลัยแลนแคสเตอร์ ประเทศอังกฤษ 45 คน และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 90 คน สรุปได้ว่า ดั้งนี้ นักเรียนไทยแสดงความไม่เห็นด้วยต่อการที่หญิงสาวจะเข้าไปหาผู้ชายก่อนมากกว่า นักศึกษาอังกฤษและอเมริกัน โดยนักศึกษาไทยวิจารณ์การกระทำของหญิงสาวว่า ไม่เหมาะสม น่าอับอาย เสียชื่อเสียง ไม่มีเหตุผล และควบคุมตนเองไม่ได้ นอกจากนั้นยังต้องการให้ความประพฤติในเรื่องเพศถูกต้องตามหลักศีลธรรม มากกว่านักศึกษาตะวันตกด้วย

ออฟเฟอร์ (Offer. 1971 : 40-48) ศึกษาพฤติกรรมกาคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น โดยศึกษาระยะยาวกับนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีอายุระหว่าง 14 - 21 ปี จำนวน 83 คน เป็นชาย 73 คน หญิง 10 คน เริ่มศึกษาตั้งแต่กลุ่มตัวอย่างเริ่มเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงชั้นปีที่สามในมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ในเรื่องการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศนั้น เริ่มต้นเมื่อ

นักเรียน เรียนชั้นมัธยมศึกษาได้หนึ่งปี ร้อยละ 45 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ แต่การนัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นร้อยละ 77 เมื่อนักเรียนเหล่านี้เรียนอยู่ในชั้นปีที่สามในมหาวิทยาลัย สำหรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานนั้นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80 เห็นว่าเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ แต่ควรจบมัธยมศึกษาตอนปลายเสียก่อน และเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่านักเรียนร้อยละ 10 ที่เคยมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 30 เมื่อเรียนในมหาวิทยาลัยปีหนึ่ง และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50 เมื่อเรียนอยู่ชั้นปีที่สามในมหาวิทยาลัย

งานวิจัยภายในประเทศ

รัชนิกร เศรษฐโร (2519 : 83) ศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศกับนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 512 คน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เคยมีนัดกับเพื่อนต่างเพศมาแล้ว โดยมีนัดครั้งแรกเริ่มเมื่ออายุ 18 ปี ระหว่างนี้ไม่เคยกอดจูบกัน และนิสิตให้ความเห็นว่า การที่หนุ่มสาวมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ ไม่เป็นสิ่งที่น่าละอาย และเห็นว่าผู้หญิงไม่จำเป็นจะต้องเป็นสาวพรหมจรรย์ จนถึงวันแต่งงาน

จิรดา รัตนรังสี (2521 : 55 - 56) ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศ และการเลือกคู่ครองของนิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า ในการมีนัดครั้งแรกกับเพื่อนต่างเพศนั้น เพศชายและเพศหญิงเห็นว่า ควรชวนเพื่อนไปเป็นกลุ่มก่อน สำหรับความคิดที่ว่า ควรไปตามลำพังในการมีนัดครั้งแรกนั้น เพศชายคิดว่า ควรไปมากกว่าหญิง และทั้งเพศหญิงและเพศชายเห็นว่าควรมีนัดกับเพื่อนต่างเพศให้มากที่สุด เพื่อจะมีโอกาสเลือกคนที่ถูกใจ ในเรื่องเกี่ยวกับคนที่มีคนรักของตนอยู่แล้ว เพศชายยังชอบที่จะมีนัดกับเพื่อนต่างเพศอื่นอีกในระดับปานกลาง สำหรับเพศหญิงมีน้อยและค่านิยมที่นิสิตนักศึกษาประพฤติปฏิบัติต่อกัน เมื่อถึงขั้นยอมเป็นคนรักแล้ว ผลการวิจัยพบว่าการจับมือถือแขนกับคนรัก ทั้งเพศชายและเพศหญิงเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา

สุนนา ชมพูทวีป และคณะ (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535 : 28 ; อ้างอิงจากสุนนา ชมพูทวีป. 2529) ได้ศึกษา ความรู้ ทัศนคติ และประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 21 โรงเรียน 4,377 คน พบว่า นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศจากนิตยสารมากที่สุดถึงร้อยละ 77.7 รองลงมาคือ จากครู และเพื่อน และนักเรียนให้ความน่าเชื่อถือข่าวสารที่มาจากครูมากที่สุด ด้านทัศนคติต่างๆพบว่า ร้อยละ 39.3 เห็นด้วยว่า ผู้ชายควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน ส่วนผู้หญิงควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงานร้อยละ 15.7

ปิยนันท์ ทริพย์มันคงทวี (2535 : 62-68) ศึกษาทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

จำนวน 497 คน พบว่า นักเรียนมีทัศนคติทางบวกต่อการคบเพื่อนต่างเพศ โดยที่นักเรียนหญิงมีทัศนคติทางบวกมากกว่าและนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีทัศนคติในการคบเพื่อนต่างกัน โดยที่การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด และแบบมีเหตุผลมาก มีทัศนคติทางบวกสูงกว่าแบบปล่อยปละละเลยมาก

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นนั้น ถ้าเด็กเหล่านี้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักบรรทัดฐานของสังคมที่กำหนดมา ย่อมมีผลดีต่อตนเอง ถ้าไม่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสมแล้ว ย่อมก่อให้เกิดปัญหา ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม นอกจากนี้ยังพบว่า การคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นทางสังคมตะวันตกนั้นเด็กจะรู้สึกเสรีในการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่าในสังคมไทย และแนวโน้มที่เด็กวัยรุ่นในสังคมไทยจะปฏิบัติตนในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศตามบรรทัดฐานทางสังคมเริ่มลดลง

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น

4.1 วัยรุ่นกับการสูบบุหรี่

วัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ระหว่างการเริ่มเป็นหนุ่มสาว และกำลังจะเริ่มเป็นผู้ใหญ่ เป็นช่วงที่มีอายุระหว่าง 10-20 ปี ซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตที่จะเปลี่ยนจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เมื่อร่างกายเปลี่ยนไป พฤติกรรมก็เปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาพฤติกรรมใหม่ๆ การแสดงพฤติกรรมก็จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง พฤติกรรมด้านความคิดริเริ่ม คิดในสิ่งต่างๆทางเหตุผลของความถูกต้อง ต้องการทราบว่าอะไรถูก อะไรผิด อะไรควร อะไรไม่ควร เริ่มมีข้อขัดแย้งกับกฎเกณฑ์ของสังคม ในบางประการที่เห็นว่าไม่เหมาะสม พยายามจะสร้างค่านิยมในเรื่องต่างๆ ส่วนบทบาทของบิดาหรือครูอาจารย์ที่มีผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นจะลดน้อยลงไปมาก ปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างผู้ใหญ่กับวัยรุ่นจะมีมากขึ้นเพราะทั้งสองฝ่ายเข้าใจพฤติกรรมต่างกัน วัยรุ่นจะทำเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ และให้สังคมรับรู้ว่าคุณไม่ใช่เด็ก แต่เนื่องจากขาดประสบการณ์การเรียนรู้ก็มากจึงทำให้เกิดความขัดข้องใจหรืออาจเห็นตัวอย่างที่ไม่ถูกต้อง หรือมีทัศนคติต่อความเป็นผู้ใหญ่ไม่เหมาะสม จึงเป็นสาเหตุให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่ตนเองคิดว่าควรจะเป็น (สุชา จันทรเฒ. 2533 : 50) เช่น การลองสูบบุหรี่แสดงถึงการเป็นผู้ใหญ่ ทำให้ตนดูโก้ รวมทั้งเชื่อว่าบุหรี่ทำให้สมองปลอดโปร่งจิตใจสบาย วัยรุ่นมีความอยากรู้อยากเห็น มีอารมณ์ไม่แน่นอน อยากให้เพื่อนยอมรับโดยพยายามทำตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม กลุ่มในวัยเดียวกันจะมีอิทธิพลต่อความคิดความรู้สึกและการกระทำเป็นอย่างมาก การสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในปัจจุบันพบว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากหลายสาเหตุด้วยกัน อีกทั้งวัยรุ่นเองมีค่านิยมทางสุขภาพ เช่น คิดว่าลูกผู้ชายต้องสูบบุหรี่ นับว่าเป็นค่านิยมที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพราะเป็นพฤติกรรมที่มีโทษต่อสุขภาพร่างกายซึ่งต้องเริ่มตั้งแต่ครอบครัวซึ่งมีบทบาทในการเลี้ยงดู และอบรมสมาชิกให้สามารถ

ปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ตามหลักพฤติกรรมศาสตร์แล้ววัยรุ่นที่กำลังค้นหาเหตุผล ต้องการอยากรู้ อยากเห็น ต้องการลองทำสิ่งต่างๆ ที่พัฒนาค่านิยมรวมทั้งค่านิยมทางสุขภาพ ดังนั้น การพัฒนาพฤติกรรมควรได้รับการเน้นในระยะนี้ รวมทั้งแก้ไขเปลี่ยนแปลงแนวความคิดที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับพฤติกรรมด้วย (ณัฐธินันท์ ก้อน. 2544 : 17)

4.2 พฤติกรรมการสูบบุหรี่

การสูบบุหรี่ เป็นพฤติกรรมที่ปลูกฝังอยู่ในวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่างๆ ทั่วโลกเป็นเวลานาน มีการเปลี่ยนรูปแบบการใช้ และปรับแต่งชนิดใหม่ๆ ออกมาตลอดเวลา เพื่อสนองความต้องการของผู้สูบบุหรี่ที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการสูบบุหรี่เป็นการติดสิ่งเสพติดอย่างหนึ่ง การเลิกสูบบุหรี่จึงยากทั้งที่มีผลการศึกษาถึงโทษและพิษภัยของการสูบบุหรี่ มีการทดลองใช้โครงการสุขศึกษารูปแบบต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้สูบบุหรี่เลิกสูบบุหรี่มานานหลายปี แต่ก็ยังมีผู้สูบบุหรี่อีกเป็นจำนวนมากที่ยังสูบบุหรี่ ทั้งนี้เนื่องจากไม่สามารถเลิกสูบบุหรี่ได้แม้จะได้พยายามแล้วและทั้งที่ไม่เคยพยายามที่จะเลิกก็ตาม ซินเดอร์ (อรัทัย ลิ้มตระกูล. 2534 : 20 ; อ้างอิงจาก Synder. 1989 : 43 -45) ได้อธิบายพัฒนาการที่นำมาสู่พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของบุคคลเชิงจิตวิทยาสังคม มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ เป็นปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ก่อนการสูบบุหรี่ได้แก่ ทัศนคติทางบวกต่อการสูบบุหรี่ การดูตัวแบบ (Modelling) จากบุคคลรอบข้าง การดูแบบอย่างเป็นปัจจัยสนับสนุนให้บุคคลมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ตามตัวแบบที่เห็นบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลที่มีบทบาทในสังคม เช่น พ่อ แม่ ครู และผู้นำสังคม ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 2 การเริ่มสูบบุหรี่ เป็นปัจจัยทางด้านจิตวิทยาสังคม ที่นำไปสู่การทดลองสูบบุหรี่ เช่น ความกดดันและแรงเสริมจากกลุ่มเพื่อน การหาซื้อได้ง่าย ความอยากรู้ อยากทดลอง

ขั้นตอนที่ 3 นิสัยการสูบบุหรี่ เป็นปัจจัยทางด้านจิตวิทยาสังคม และปัจจัยทางด้านร่างกายที่นำไปสู่นิสัยการสูบบุหรี่ ได้แก่ ความต้องการนิโคตินของร่างกาย ความต้องการด้านอารมณ์ สิ่งแวดล้อม และแรงเสริมจากเพื่อน

ขั้นตอนที่ 4 การหยุดสูบบุหรี่ มีปัจจัยทางด้านจิตวิทยาสังคมและปัจจัยทางด้านร่างกายที่ชี้แนะให้พยายามหยุดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ คือสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ แรงสนับสนุนจากสังคม รวมทั้งการบังคับจิตใจของตนเองให้เลิกสูบบุหรี่

ขั้นตอนที่ 5 การสูบบุหรี่ต่อไป เป็นปัจจัยทางด้านสังคม และปัจจัยทางด้านร่างกายที่ทำให้มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ต่อไปหลังจากที่มีพฤติกรรมการหยุดสูบบุหรี่ในขั้นตอนที่ 4 หรืออาจจะข้ามขั้นตอนที่ 4 เลยก็ได้ ได้แก่ อาการถอนฤทธิ์ยาจากนิโคติน ความเครียด ความกดดัน

ทางสังคม และการควบคุมบังคับตนเองไม่ได้ตั้งแต่ชั้นตอนที่ 1 - 5 ใช้เวลารวมประมาณ 2 - 3 ปี คนจะมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างถาวร

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น

งานวิจัยในต่างประเทศ

อีแวน (Evan. 1979 : 126 - 135) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ เป็นระยะเวลา 3 ปี ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การติดบุหรี่ของนักเรียนมาจากบุคคลใกล้ชิด สื่อสารมวลชน และการสูบบุหรี่ของบิดามารดา และยังได้พบต่อไปอีกว่า อิทธิพลทางจิตวิทยาสังคมมีผลทำให้กลุ่มวัยรุ่นตัดสินใจสูบบุหรี่ ได้แก่ บทบาทของครอบครัว และแรงผลักดันจากกลุ่มเพื่อน

เฮิร์ต (Hurd. 1981 : 10-19) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ พบว่า การสูบบุหรี่ของบุคคลในครอบครัว ได้แก่ บิดา มารดา พี่ชาย หรือพี่สาว เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ของกลุ่มนักเรียนและวัยรุ่น

รอว์โบน และคนอื่นๆ (Rawbone and others. 1978 : 53-58) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ณ เมืองโฮนสโลว์ นอกกรุงลอนดอน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยการสูบบุหรี่ อาการทางระบบหายใจ และทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 10,498 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่สูบบุหรี่เป็นประจำมีอัตราการเกิดโรกระบบหายใจส่วนบน อัตราการเกิดอาการทางหายใจ มีเสมหะเวลามีอากาศเย็นและมีอาการหายใจขัดสูงกว่านักเรียนที่ไม่สูบบุหรี่ และยังพบว่านักเรียนที่สูบบุหรี่ตระหนักถึงอันตรายที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็งปอด แต่ไม่ค่อยตระหนักถึงอันตรายอย่างอื่นที่มีต่อสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่อายุน้อย

ครอนท์ และคนอื่นๆ (Krohn and others. 1983 : 146 - 349) ได้ศึกษาทัศนคติความผูกพันทางสังคมและการสูบบุหรี่ในวัยรุ่น พบว่า การสูบบุหรี่ในวัยรุ่นส่วนใหญ่มาจากความผูกพันกับเพื่อนที่มีการสูบบุหรี่มากกว่าผูกพันกับเพื่อนที่ไม่สูบบุหรี่ และยังได้ศึกษาถึงความพอใจในสังคม การเอาแบบอย่างเพื่อน และการสูบบุหรี่ในวัยรุ่นพบว่า เมื่อนักเรียนไม่มีความพึงพอใจต่อสังคมทั้งในครอบครัว โรงเรียน ทำให้วัยรุ่นไม่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนที่สูบบุหรี่

แคสโตร และคนอื่นๆ (Castro and others. 1987 : 273 - 289) ได้ศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการคาดคะเนการสูบบุหรี่ในวัยรุ่น พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญที่สุดในการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นคือ กลุ่มเพื่อน ดังนั้นการจัดโปรแกรมการงดสูบบุหรี่ ควรจะคำนึงถึงอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนด้วย เพื่อที่จะสนับสนุนให้โปรแกรมการงดสูบบุหรี่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เมแมน (Mayman. 1984 : 222) ได้ศึกษาถึงประสิทธิผลของโครงการป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนมัธยม อายุ 15 - 16 ปี ประเทศอิสราเอล โดยประเมินผลจากการปรับปรุงและ

เปลี่ยนแปลงด้านเจตคติ ค่านิยม และการรับรู้เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดถึง พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนในอนาคต พบว่า พฤติกรรมสูบบุหรี่ของนักเรียนในกลุ่มที่ เข้าร่วมโครงการป้องกันการสูบบุหรี่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างนัยสำคัญ โดยกลุ่มควบคุมมี จำนวนนักเรียนสูบบุหรี่เพิ่มขึ้นมากกว่าจำนวนนักเรียนสูบบุหรี่ที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มทดลอง

ดิโลเรนโซ (ปีน โค. 2540 : 56 ; อ้างอิงจาก Dilorenzo. 1993) ได้ศึกษาโปรแกรม ป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียน (Primary Prevention) ของนักเรียนในสถานศึกษาชั้น 7 โดยใช้ รูปแบบจิตวิทยาสังคม ซึ่งคำนึงถึงพ่อแม่ เพื่อน และอิทธิพลของสื่อรวมทั้งการสอนทักษะปฏิเสธ เพื่อต่อต้านการสูบบุหรี่จากสังคมพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา มี 3 ตัวแปร คือ ความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับบุหรี่ ทักษะการปฏิเสธ การสูบบุหรี่ และเจตคติ โดยใช้แบบสอบถาม ก่อนและ หลังการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้ และทักษะการปฏิเสธ การริเริ่มการสูบบุหรี่ ตั้งแต่แรกเพิ่มมากขึ้น และได้มีการติดตามผลหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมไปแล้ว 1 เดือน และ หลังจากนั้นอีก 1 ปี พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองยังคงมีพฤติกรรมไม่สูบบุหรี่เช่นเดิม

งานวิจัยภายในประเทศ

ชวนพิศ บุญยะรัตนเวช (2536 : 83) ได้รายงานผลการศึกษาเกี่ยวกับอายุของการสูบบุหรี่ว่า ผู้ที่ติดบุหรี่มักจะเริ่มสูบบุหรี่ตั้งแต่อายุในวัยรุ่นอายุระหว่าง 16-18 ปี และมีแนวโน้มว่าเด็ก จะเริ่มสูบบุหรี่ในช่วงอายุที่น้อยลงมากขึ้น สำหรับสาเหตุของการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่ของเด็กคือ เพื่อนชักชวน และเห็นแบบอย่างของการสูบบุหรี่จากผู้ใหญ่ ทั้งจากผู้ปกครอง ครู อาจารย์ แพทย์ และจากการสรุปรายงาน การสัมมนาของนายแพทย์ เวทย์ อารีย์ชน (2526 : 11) เกี่ยวกับ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ป่วยโรคมะเร็งปอดที่โรงพยาบาลทรวงอก ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2524 ถึงเดือน กันยายน 2526 พบว่าผู้ป่วยโรคมะเร็งปอด 2,660 คน เป็นชาย 2,115 คน สูบบุหรี่ 2,025 คน คิดเป็นร้อยละ 95.75 เพศหญิง เป็นโรคมะเร็งปอด 545 คน สูบบุหรี่ 175 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ในปีเดียวกัน มาลา รักษาพรหมณ์ (2526 : 50) ได้ศึกษาถึง ปัจจัยทางสังคม และจิตวิทยาที่ทำนายความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษาพบว่า อายุ และการสูบบุหรี่ต่อวันของบิดาและพี่ชาย มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียน

สมชัย ชื่นดา (2528 : 68) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของกลุ่มนักเรียนชายระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า อายุที่เริ่มสูบบุหรี่ของกลุ่มที่สูบบุหรี่ ส่วนใหญ่เริ่มสูบบุหรี่เมื่ออายุ 16 ปี รองลงมาประมาณ 17 ปี และ 15 ปี ตามลำดับ จากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุกับการสูบบุหรี่พบว่า เมื่ออายุมากขึ้นจะมี โอกาสสูบบุหรี่เพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ อายุ 25 - 29 ปี จะมีโอกาสสูบบุหรี่มากกว่ากลุ่มอายุ 15 ปี จะมีโอกาสสูบบุหรี่มากกว่ากลุ่มอายุ 15 ปี เป็น 4 เท่า ทางด้านการสูบบุหรี่ของบุคคลใน

ครอบครัว พบว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่สูบบุหรี่มีโอกาสสูบบุหรี่มากเป็น 1 - 5 เท่าของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ไม่สูบบุหรี่

สารินี พงษ์เจริญไทย (2534 : 102) ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ที่มีทัศนคติทางบวกต่อการสูบบุหรี่ โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน พบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีทัศนคติทางบวกต่อการสูบบุหรี่ลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และกลุ่มทดลองมีทัศนคติทางบวกต่อการสูบบุหรี่ลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก (2535 : 73 - 74) ศึกษาเจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ 3 พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีเจตคติต่อบุหรี่ในเชิงนิเสธ และตัวแปรที่ส่งผลให้เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนแตกต่างกันก็คือ การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะที่พึงอาศัย

จิราภรณ์ กลิ่นศรีสุข (2537 : 48) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางประกอกวิทยาคม กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ลดลงหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง นักเรียนมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ลดลงหลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

จากผลงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ปัญหาการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น เป็นปัญหาที่มีความเรื้อรังมานาน และได้มีการคิดหาแนวทางในการรณรงค์ป้องกัน และหาทางที่จะแก้ไขกันมาโดยตลอด แต่เราก็ยังคงพบเห็นเด็กวัยรุ่นทั่วไปมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และที่สำคัญอายุของผู้ที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่นั้นวันก็จะยิ่งน้อยลงเรื่อยๆ กล่าวคือ เด็กวัยรุ่นรู้จักและสูบบุหรี่กันเร็วขึ้นตั้งแต่อายุยังน้อยๆ ซึ่งการเริ่มสูบบุหรี่นั้นอาจเป็นเสมือนการเริ่มทำความรู้จักกับยาเสพติดได้อย่างหนึ่งและหากไม่มีการแก้ไขอย่างถูกต้องเด็กวัยรุ่นซึ่งเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติของเราจะยิ่งกลายเป็นคนที่ขาดคุณภาพไปเรื่อยๆ ส่งผลให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างยากลำบากยิ่งขึ้น

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนัน

5.1 ความหมายของการพนัน

ประมวลกฎหมายแพ่ง (ชุมพล โลหะชาละ. 2517 : 20 ; ประมวลกฎหมายแพ่ง. 2478 : 297) อธิบายความหมายของคำว่าพนันเช่นต่อไปนี้

"การพนัน" คือ การเข้าเล่นเสี่ยงโชคซึ่งต้องใช้ไหวพริบและฝีมือมาพนันเอาทรัพย์สิน โดยชอบหรือมิชอบด้วยกฎหมายก็ตาม เช่น การเล่นการพนันไพ่ตอง บิลเลียดรูและตีผี เป็นต้น

"ขันต่อ" คือ การเล่นที่บุคคลสองฝ่ายมีความเห็นตรงข้ามในเหตุการณ์บางอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่แน่นอน อันจะเกิดขึ้นในอนาคตและได้มาตกลงกันว่าถ้าเหตุการณ์เป็นไปตามนั้นจริงฝ่ายหนึ่งแพ้และอีกฝ่ายหนึ่งชนะ ฝ่ายแพ้จะต้องเสียเงินให้แก่ผู้ชนะตามที่ตกลงกันได้ เช่น พนันกันว่าสะพานจะเปิดเมื่อใด ใครจะเป็นอธิบดีกรมตำรวจคนต่อไป แชมป์เบียร์โลกมวยสากลคนต่อไปคือใคร เป็นต้น

รุ่งโรจน์ รื่นเรืองวงศ์ (จรรยา กล่าวสุนทร.2540 : 31 ; อ้างอิงจาก รุ่งโรจน์ รื่นเรืองวงศ์ 2519 : 76) กล่าวว่า การพนัน หมายถึงสัญญาที่ก่อให้เกิดการได้เสียเงินทองหรือทรัพย์สินโดยคู่สัญญาถือเอาผลแห่งเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอน ซึ่งคู่สัญญาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นเครื่องชี้ขาด จากความหมายดังกล่าวอาจแยกองค์ประกอบได้ดังนี้

1. ต้องมีการได้เสียเงินหรือทรัพย์สิน
2. การได้เสียนั้น ถือเอาผลของเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนเป็นตัวชี้ขาด (มีการเสี่ยงภัย)
3. คู่สัญญาไม่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับผลแห่งเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนนั้น (ไม่มีผลได้เสียในผลแห่งการเสี่ยงภัยนั้น)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 565) กล่าวว่า พนัน หมายถึง การเล่นเอาเงินหรือสิ่งอื่นด้วยการเสี่ยงโชคหรือฝีมือ

อนุสรณ์ พินิจศักดิ์ (จรรยา กล่าวสุนทร.2540 : 31 ; อ้างอิงจาก อนุสรณ์ พินิจศักดิ์ 2528 : 6) กล่าวว่า การพนัน หมายถึง ข้อตกลงที่ก่อให้เกิดการได้หรือเสียซึ่งเงินหรือทรัพย์สิน โดยถือเอาเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอน และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการตัดสินการแพ้ชนะ

เสรีน ปุณณะหิตานนท์ และคนอื่นๆ (2531 : 21) ให้ความหมายของพฤติกรรมการพนันว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจกรรมแบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบดังต่อไปนี้

1. การเล่นพนันเอาเงินหรือสิ่งของมีค่า สำหรับผู้เล่น (เช่น ลูกหิน ร่อนรูป เป้ากบ โยนเหรียญ เล่นว่าว ฯลฯ) ในเกมกีฬาระหว่างบุคคล (เช่น หมากกระดาน วิ่งแข่ง กระโดดเชือก ว่ายนํ้า ฯลฯ) ในเกมกีฬาที่แข่งขันเป็นทีม (เช่น ฟุตบอล วิ่งผลัด ตะกร้อ ฯลฯ) และในการนำสัตว์ มาต่อสู้กัน (เช่น กัดปลา กัดจิ้งหรีด ชนกว่าง ฯลฯ) ในกรณีที่เจ้าตัวมีส่วนร่วมโดยทางอ้อม หมายถึง ไม่ได้ร่วมเล่นด้วยเพียงแต่ดูเพื่อน ๆ เล่น แต่ก็ได้วางเดิมพัน พนัน หรือ "ถือทาง" ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง

2. เล่นพนันขันต่อหรือวางเดิมพัน โดยอาศัยกิจกรรมหรือเครื่องมือที่ผู้อื่นจะให้เกิดขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าหรือการหารายได้ เช่น ในเกมกีฬาฟุตบอล มวย แข่งม้า ฯลฯ ใน เกม บิลเลียด สนุกเกอร์ การตีไก่ กัดปลา ชนวัว ชนกว่าง ฯลฯ

3. การเสี่ยงโชคในรูปของการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล สลากกินรวบ หวยปึงปอง หวยซอง ฯลฯ การเสี่ยงโชคในรูปของการซื้อของเพื่อจับรางวัล การเสี่ยงโชคโดยการวางเงิน แสงภาพ ไฟ 3 ใบ ฯลฯ การเล่นเกมตู้ไฟฟ้า ฟุตบอลโต๊ะ สล็อตแมชชีน ฯลฯ

4. การพนันแบบที่เล่นกันในบ่อนโดยใช้ไพ่สำหรับ ลูกเต๋า เงินเหรียญ ชิ้นส่วนบาง ชนิด ฯลฯ เป็นอุปกรณ์ในการเล่น

บุษราคัม ฐะพันธ์ (2534 : 16) กล่าวว่า การพนัน หมายถึง การเล่นเอาเงินหรือ สิ่งของมีค่าด้วยการเสี่ยงโชค หรือใช้ความสามารถโดยทั้งสองฝ่ายถือเอาเหตุการณ์ในอนาคต อันไม่แน่นอนเป็นเครื่องใช้ในการตัดสินใจแพ้ชนะในกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. เล่นพนันหรือวางเดิมพันระหว่างนักเรียน ในการเล่นกีฬา เกมต่างๆ การนำสัตว์ มาต่อสู้กัน
2. เล่นพนันโดยใช้ไพ่สำหรับ ลูกเต๋า เป็นอุปกรณ์ในการเล่น
3. การเสี่ยงโชคในรูปของการซื้อสลากกินรวบหรือสลากกินแบ่ง

จากความหมายของการพนันดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การพนัน หมายถึง การมี บุคคลสองฝ่ายได้ตั้งข้อตกลงที่ก่อให้เกิดการได้เสียเงินทองและทรัพย์สินเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแพ้ ในข้อตกลงนั้น

5.2 การติดการพนัน

การติดการพนัน เป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรมอื่นๆ อีกหลายชนิด ประเภทต่างๆ ของ การพนัน เช่น ไพ่ ม้า สลากกินรวบ มวย ถั่ว โป ไฮโล ฯลฯ การพนันเป็นต้นเหตุแห่งความ แตกแยกทะเลาะวิวาทและการประทุษร้ายต่อร่างกาย เพราะต่างฝ่ายต่างใช้เทคนิคและชั้นเชิง เพื่อเอาชนะซึ่งกันและกัน ผู้หญิงบางคนอาจกลายเป็นผู้หญิงสำส่อน หรือโสเภณีแบบสมัครเล่น เพราะการเสียพนัน เลยต้องคิดขายตัวเพื่อให้ได้เงินคืนมา การพนันนำผลร้ายมาสู่ครอบครัวทั้ง ทางตรงและทางอ้อม ทางตรงก็คือในกรณีเสียพนันก็คิดแก้ตัวอยากให้ได้เงินคืนมา บางคนแก้

ตัวจนทรัพย์สินสมบัติหมดไป ครอบครัวต้องเดือดร้อนในด้านความเป็นอยู่ ผลร้ายทางอ้อมก็คือ ในกรณีบิดามารดาติดการพนัน บุตรย่อมไม่ได้รับการเอาใจใส่หรือความรักใคร่อย่างเพียงพอจากบิดามารดา ขาดการอบรมบ่มนิสัยที่ดีแก่บุตร เป็นเหตุให้เด็กหันเหไปสู่การประกอบอาชญากรรมได้ บางคนติดการพนันจนเสียการเสีงานในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ บุคคลที่ติดการพนันก็เช่นเดียวกับคนที่ติดยาเสพติด เมื่อไม่มีเงินเล่นการพนัน หรือซื้อยาเสพติดก็หันเข้าหาเงินโดยวิธีกระทำความผิด การติดการพนันจึงเป็นปัญหาสังคมที่นำไปสู่การประกอบอาชญากรรม (สุวิทย์ นิ่มน้อย และคนอื่นๆ. 2529 : 27)

5.3 ลักษณะของผู้ที่ติดการพนัน

นักจิตวิทยา อธิบายลักษณะจิตใจของบุคคลที่ชอบเล่นการพนันว่า มีสองประการคือ ความต้องการความรู้สึกที่ตื่นเต้นเร้าใจ ซึ่งการเล่นการพนันสามารถตอบสนองความต้องการอย่างแรกนี้ได้ ประการที่สองก็คือมนุษย์เกลียดความไม่แน่นอน การเล่นการพนันก็เพื่อแสดงออกถึงกลไกแห่งการป้องกันตนเอง (Defense Mechanism) ของมนุษย์ เพื่อให้เห็นว่า ตนไม่ได้เกลียดความไม่แน่นอนแต่อย่างใด (อริคม อินทุภูติ. 2524 : 126 - 127) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่เล่นการพนันเกิดจากความอยากได้ทรัพย์สินของผู้อื่นด้วยการลงทุนน้อย

การพนันไม่ว่าใครเมื่อเข้าร่วมเล่นแล้ว ย่อมมีโอกาสที่จะติดได้ เนื่องจากการพนันสามารถดึงดูดใจของผู้ที่อยากจะเล่นหรือชอบเสี่ยงโชคให้เข้าไปเล่นได้ง่ายยิ่งขึ้น สำหรับผู้ที่ติดการพนันมักจะมีลักษณะดังนี้

1. เล่นการพนันครั้งแล้วครั้งเล่า
2. การพนันจะดึงความสนใจทั้งหมดของบุคคลไว้ได้
3. บุคคลนั้นไม่สามารถหยุดเล่นได้ เมื่อเขาชนะ
4. บุคคลที่ติดการพนันจะเสียมากกว่าได้ และประสบการณ์ของความสูญเสียจากการเสี่ยง จะให้ทั้งความรู้สึกที่ตื่นเต้นและเจ็บปวดได้ในเวลาเดียวกัน (Bergler. 1974 : 2 - 6)

สรุปได้ว่า การติดการพนันจะทำให้บุคคลขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม นอกจากนี้การพนันยังจะเป็นบ่อเกิดของปัญหาสังคมต่างๆมากมาย ซึ่งอาจจะทำให้เป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศด้วย

5.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพนัน

งานวิจัยในต่างประเทศ

อะมาตี (จรรยา กล่าวสุนทร.2540 : 39 ; อ้างอิงจาก Amati. 1958 : 1642) ทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นการพนัน โดยศึกษาการใช้เวลาว่างของเด็กวัยรุ่น 136 คน อายุ 7 - 16 ปี ในสถานกักกัน พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่ที่วัยรุ่นเหล่านี้กระทำในเวลาว่างก็คือ การสูบบุหรี่ การเล่น

การพนันและการดื่มเหล้า ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมกลุ่มที่เกิดขึ้น จนเป็นปรากฏการณ์ปกติในยามพักผ่อน

โรสแครนซ์ (จรรยา กล่าวสุนทร. 2540 : 39 ; อ้างอิงจาก Rosecrance. 1986 : 357 - 378) ทำการศึกษาสาเหตุที่นักพนันเล่นการพนันอย่างต่อเนื่องไม่ยอมเลิก ซึ่งสังเกตภาคสนามเป็นเวลา 2 ปี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักพนันที่เล่นการพนันอย่างสม่ำเสมอ จำนวนประมาณ 145 คน ผลการศึกษาพบว่า การที่นักพนันเล่นการพนันไม่ยอมเลิกไม่ได้มีสาเหตุอันดับแรกมาจากบุคลิกภาพส่วนตัว หรือเหตุผลด้านเศรษฐกิจอย่างที่เข้าใจกัน แต่สาเหตุอันดับแรกเกิดจากการมีความสัมพันธ์ทางโครงสร้างทางสังคมในกลุ่มผู้เล่นการพนัน ซึ่งความสัมพันธ์นี้เป็นข้อผูกพันระหว่างผู้เล่น จนในที่สุดผู้เล่นไม่สามารถเลิกเล่นการพนันได้

จาบอนสกี (จรรยา กล่าวสุนทร. 2540 : 39 ; อ้างอิงจาก Jablonske. 1987 : 122) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจใน - นอกตนกับพฤติกรรมการเล่นการพนันจากนักศึกษามหาวิทยาลัย อายุ 17 - 18 ปี เป็นนักศึกษาชาย 115 คน นักศึกษาหญิง 25 คน ผลปรากฏว่า นักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจในตนจะสมัครใจเล่นซอคเกอร์ ลอตเตอรี่ (soccer lottery) ส่วนนักศึกษาที่เชื่ออำนาจนอกตนสมัครใจเล่นลอตโต้ (Loto) มากกว่า ทั้งนี้เพราะซอคเกอร์ ลอตเตอรี่ผู้เล่นจะสามารถควบคุมการเล่นได้มากกว่าการเล่นลอตโต้ แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อภิปรายผลว่า อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นอาสาสมัครไม่ใช่คนพนันที่เล่นพนันเป็นประจำ แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่า ในกลุ่มนักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เชื่ออำนาจนอกตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บราวน์ (จรรยา กล่าวสุนทร. 2540 : 39 ; อ้างอิงจาก Brown. 1988 : 2182) ศึกษาอิทธิพลของเพื่อนกับพฤติกรรมการเล่นการพนัน โดยศึกษาเกี่ยวกับการหยุดเล่นการพนันของนักพนันเป็นการศึกษาแบบจับคู่ระหว่างผู้เล่นพนันกับผู้หยุดเล่นไปแล้วเกินกว่า 1 ปี ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้เล่นพนันคนอื่น ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเล่น หรือการหยุดเล่นในการดำเนินชีวิตของพวกเขา พฤติกรรมการเล่นการพนันจะถูกกระตุ้นซ้ำโดยกลุ่มเพื่อนอย่างมาก

งานวิจัยภายในประเทศ

พิมพ์รัตน์ จงเจษฎากุล (2527 : 145 - 146) ศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน พบว่าในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจำนวนร้อยละ 37 จะถูกเพื่อนสนิทชักชวนให้กระทำผิด โดยเฉพาะเพื่อนที่ชอบเล่นการพนัน ชอบเที่ยวเตร่ ดื่มสุรา และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอื่น ๆ

ปัทมา เพ็ชรสิงห์ (2530 : 129 - 131) ทำการวิจัยเรื่อง "อบายมุขที่มีความสัมพันธ์กับการหนีโรงเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร" ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มเด็กหนีโรงเรียนมีประสบการณ์ด้านการพนันมากกว่ากลุ่มเด็กในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็เพียงการไปดูการเล่นการพนัน หรือเล่นเพื่อเอาเงินก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพนันจะมีจำนวนครั้งที่เล่นการพนันต่อวันมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพนันเป็นสิ่งที่เกิดจากความเคยชินหรือความคุ้นเคยของเด็ก เด็กจะเล่นการพนันได้ทุกสถานการณ์และส่งผลให้เด็กมีนิสัยการพนันติดตัวไปจนถึงผู้ใหญ่

เสริน ปุณณะหิตานนท์ และคนอื่นๆ (2531 : 174) ศึกษาแนวความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาพบว่า บิดา มารดา ที่แสดงท่าทีหรือมีเจตคติให้เด็กเห็นว่าพฤติกรรมการเล่นการพนันเป็นสิ่งอันควรประโชยชน์ให้ จะมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมการเล่นของเด็กด้วย

บุษราคัม ธุระพันธ์ (2534 : 64 - 82) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติต่อการพนันสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 โดยที่นักเรียนชายมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการพนันสูงกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นด้านประสบการณ์เกี่ยวกับการพนันของผู้ปกครอง กลุ่มเพื่อนของนักเรียน

อภิรดี จันทน์หอม (2535 : 99 - 107) ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนันของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา เขตอำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

1. นักเรียนที่มีบุคคลใกล้ชิดเล่นการพนันจำนวนน้อย มีการรับรู้สภาพร้นแค้นทางจิตใจสถานศึกษาต่ำ มีการยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางเสื่อมเสียน้อย มีการใช้เวลาว่างในทางเหมาะสมมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีทัศนคติที่ดีต่อการพนันน้อย นักเรียนกลุ่มต่างๆเหล่านี้ มีพฤติกรรมการเล่นการพนันน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และมีจำนวนบุคคลใกล้ชิดเล่นการพนันจำนวนน้อยมีพฤติกรรมการเล่นการพนันน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และมีจำนวนบุคคลใกล้ชิดเล่นการพนันจำนวนมาก

3. นักเรียนที่มีการยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางเสื่อมเสียน้อย และมีการใช้เวลาว่างในทางเหมาะสมมาก มีพฤติกรรมการเล่นการพนันน้อยกว่านักเรียนที่มีการยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางเสื่อมเสียมากและใช้เวลาว่างในทางเหมาะสมน้อย

4. ตัวแปรปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยทางโรงเรียน และปัจจัยส่วนบุคคลร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเล่นการพนันได้ 54 %

ธนาวรรณ ลิ้มลิขิตอักษร (2536 : 98 - 100) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเจตคติต่อการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงราย" พบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงรายที่มีเพศต่างกันมีเจตคติต่อการพนันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงรายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันมีเจตคติต่อการพนันไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงรายที่มีระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกันมีเจตคติต่อการพนันไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงรายที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพนันของผู้ปกครองต่างกันมีเจตคติต่อการพนันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงรายที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพนันของกลุ่มเพื่อนต่างกันมีเจตคติต่อการพนันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงรายที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพนันของนักเรียนต่างกัน มีเจตคติต่อการพนันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพนันดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการพนันเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆขึ้นในสังคม และปัจจัยที่น่าจะมีผลต่อการเล่นการพนันของบุคคล ได้แก่ เพศ การดำรงชีวิตอยู่ภายใต้ระเบียบแบบแผนมากเกินไป ฐานะทางเศรษฐกิจ และอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนันของวัยรุ่น

6.1 ความหมายของการพนัน

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องพฤติกรรมการเล่นการพนันของวัยรุ่นครั้งนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายของการพนันไว้หลายคนด้วยกัน ซึ่งจะขอลำดับถึงความหมายของการพนัน จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2526 : 385 , 747) ได้ให้ความหมายเป็น 2 ส่วนคือ "การพนัน" หมายถึง ทุ่มเถียงด้วยความโกรธ โต้เถียง เป็นปากเป็นเสียงกัน ส่วน "การพนัน" หมายถึง โต้เถียง ซึ่งสอดคล้องกับ พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ (2530 : 251) ได้ให้

ความหมายรวมกันคือ "ทะเลาะวิวาท" หมายถึง ทู่เถียงและต่อสู้กัน นอกจากนี้ยังมีความหมายของการทะเลาะวิวาทเพิ่มเติมดังนี้

ศิริพันธ์ เพชรทองคำ และคนอื่นๆ (2521 : 62) กล่าวว่า การทะเลาะวิวาท หมายถึง การทะเลาะกันระหว่างนักเรียนในชั้นเดียวกัน ระหว่างนักเรียนที่อยู่คนละชั้นแต่ในโรงเรียนเดียวกัน และที่อยู่ต่างโรงเรียนกัน ตลอดจนถึงการทะเลาะวิวาทระหว่างกลุ่มนักเรียนอยู่ต่างโรงเรียนกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สุภาพันธุ์ รื่นสำราญ (2525 : 17) ได้กล่าวไว้ว่า การทะเลาะวิวาท หมายถึง เหตุการณ์ทะเลาะวิวาทกันระหว่างนักเรียนในชั้นเดียวกัน ระหว่างนักเรียนที่อยู่คนละชั้น แต่ในโรงเรียนเดียวกัน และที่อยู่ต่างโรงเรียนกันด้วย ในขณะที่เดียวกันกองสารวัตรนักเรียน (2526 : 8) ได้ให้ความหมายเพิ่มเติมว่า การทะเลาะวิวาท หมายถึง นักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาเดียวกัน หรือต่างสถานศึกษาได้ใช้กำลังทำร้ายซึ่งกันและกันมากกว่า 2 คนขึ้นไป และอุดมรัตน์ เชาวีวิวัฒน์ (2536 : 19) กล่าวว่า การทะเลาะวิวาทหมายถึง พฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาที่นำไปสู่การโต้เถียงด้วยวาจา และได้ใช้กำลังกาย หรือ อาวุธ ตลอดจนวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่นำมาใช้แทนอาวุธ เข้าทำร้ายซึ่งกันและกันจนได้รับความเสียหาย

จากความหมายดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า การทะเลาะวิวาทของวัยรุ่นหมายถึง พฤติกรรมของวัยรุ่น นักเรียนนักศึกษา ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยการโต้เถียงกันไปจนกระทั่งถึงการใช้กำลังทำร้ายซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีการใช้วัตถุอื่นๆ เช่น ไม้ มีด ปืน ฯลฯ เป็นอาวุธเข้าทำร้ายซึ่งกันและกัน

6.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาท

การทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษานั้น มักจะมีความรุนแรงและก่อให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาดังกล่าว เป็นปัญหาสร้างความหนักใจแก่ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก พฤติกรรมทะเลาะวิวาทดังกล่าว เป็นพฤติกรรมที่มีปัญหารุนแรงระดับหนึ่ง และเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมก้าวร้าว ดังนั้น เพื่อเป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทะเลาะวิวาทมี 3 ทฤษฎีใหญ่ๆ คือ ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางสังคม ดังต่อไปนี้ (ผ่องพรรณ แววิเศษ. 2534 : 3 - 6)

6.2.1 ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม

ฟรอยด์ (วิมล สุวรรณมณี. 2527 : 8 ; Freud. 1937 : 5) กล่าวว่า ความก้าวร้าวมาจากสัญชาตญาณการดำรงเผ่าพันธุ์ (Sexual Instincts) คือ เมื่อไม่ได้รับการบำบัดทางเพศแล้วคนเราจะเกิดความก้าวร้าวได้ ฟรอยด์ เชื่อว่ามนุษย์มีสัญชาตญาณ 2 อย่างคือ

1. สัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิต (Life instincts)

2. สัญชาตญาณแห่งการทำลายชีวิต (Death Instincts)

ในเรื่องนี้ ฟรอยด์ ได้อ้างอิงเรื่อง มาโซซิสซึม (Masochisms) และซาติสซึม (Sadism) ว่า มาโซซิส เป็นแนวโน้มที่จะเพิ่มความสุขจากการทำลายตัวเอง ซึ่งเป็นผลมาจากความต้องการทำลาย หรือก้าวร้าวตนเอง ถือเป็นสัญชาตญาณแห่งการทำลายชีวิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการก้าวร้าวต่อผู้อื่น ไม่สามารถแสดงออกมาได้ง่ายๆ จึงต้องหันมาทำร้ายตนเอง ฟรอยด์ เห็นว่า คนที่มีลักษณะเช่นนี้ มีความรู้สึกผิด (Guilt) ติดอยู่ในจิตไร้สำนึก (Unconscious) เช่น ตอนเด็กได้รับการลงโทษจากพ่อแม่ ผู้ซึ่งมีอำนาจเหนือตน จึงต้องการลงโทษทำร้ายพ่อแม่ เป็นการตอบแทนบ้าง แต่ไม่อาจแสดงออกได้ จึงต้องหันมาทำร้ายตนเอง ส่วนซาติสซึม เป็นแนวโน้มของผู้ที่มีสัญชาตญาณในการทำลาย หรือก้าวร้าว ที่ชอบแสดงออกต่อผู้อื่น ฟรอยด์ จึงเห็นว่า ถ้าคนเราไม่มีทางปลดปล่อย ย่อมเกิดการก้าวร้าวมาก ฉะนั้นอย่าให้เกิดความก้าวร้าวไว้มากนัก ควรหาทางปลดปล่อยความก้าวร้าวออกมาในทางที่สังคมยอมรับ และไม่เป็นที่เดือดร้อนต่อผู้อื่น ผ่องพรรณ แวววิเศษ (2534 : 7) กล่าวเพิ่มเติมว่า ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่เน้นสาเหตุทางอารมณ์ที่เกิดและสะสมมาตลอดชีวิต กับพฤติกรรมก้าวร้าวของบุคคลนั่นเอง

6.2.2 ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

นักจิตวิทยาที่เชื่อในทฤษฎีนี้มีความเห็นว่า สภาพแวดล้อมทำให้เกิดความคับข้องใจ ซึ่งจะก่อให้เกิดความก้าวร้าวได้ ทฤษฎีนี้แบ่งออกเป็น 2 แนว ได้แก่

6.2.2.1 สมมติฐานความก้าวร้าวที่มาจากความคับข้องใจ มิลเลอร์ และดอลลาร์ด (Miller & Dollard) เชื่อว่ามนุษย์มีความคับข้องใจ คือ ความรู้สึกที่เกิดจากการที่บุคคลถูกขัดขวางไม่ให้บรรลุความสำเร็จ เขาย่อมจะเกิดความก้าวร้าวได้ เมื่อถูกขัดใจจะเกิดความคับข้องใจ ซึ่งจะถูกสะสมไว้ทีละเล็กละน้อย จนในที่สุดเกิดเป็นความก้าวร้าวได้ และคนที่ถูกก้าวร้าวคือผู้ที่ทำให้เกิดความคับข้องใจ (ผ่องพรรณ แวววิเศษ.2534 : 7)

6.2.2.2 ทฤษฎีความก้าวร้าว (Aggression Cues Theory) แนวคิดนี้มาจาก เบอร์โควิท (เพชรสุตา เพชรใส. 2525 : 12 ; Berkowitz. 1970 : 312) ซึ่งมีรากฐานที่เชื่อว่า ความก้าวร้าวเกิดจากความคับข้องใจ แต่การแสดงออกจะมากน้อยหรือไม่แสดงออกเลยนั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์กระตุ้นที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว นั่นคือ ถ้าเกิดความคับข้องใจน้อย แต่มีสถานการณ์กระตุ้นมากก็เกิดความก้าวร้าวได้ หรือ ถ้าเกิดความคับข้องใจมากแต่มีสถานการณ์กระตุ้นน้อยก็ไม่เกิดความก้าวร้าว ฉะนั้น วิธีการแก้ไขก็คือควรหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่จะกระตุ้นให้เกิดความก้าวร้าว

6.2.2.3 ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ความก้าวร้าว เป็นสิ่งที่บุคคลเรียนรู้ได้ ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเอง แบนดูรา และวอลเตอร์ (วิมล สุวรรณมณี.2527 : 9 - 10 ; อ้างอิง

จาก Bandura and Walter.1963 : 40) พบว่า เมื่อบุคคลเห็นตัวอย่างความก้าวร้าว และได้ทำพฤติกรรมนั้นบ้าง ปรากฏว่าได้รับรางวัล บุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก ทฤษฎีนี้เน้นการเสริมแรง (Reinforcement) กล่าวคือ ถ้าได้เสริมแรงทางบวก บุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป แต่ถ้าได้แรงเสริมทางลบก็จะเลิกพฤติกรรมนั้น

6.3 สาเหตุของการก่อเหตุทะเลาะวิวาท

พฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่ขัดกับสังคมนั้น พฤติกรรมที่เป็นปัญหาและน่าหนักใจซึ่งจำเป็นต้องให้ความสนใจอย่างมากก็คือ การทะเลาะวิวาทยกพวกตีกันนั่นเอง ซึ่งเหตุเบื้องต้นของการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา มักมาจากสาเหตุของนักเรียนเพียงไม่กี่คน เกิดความไม่พอใจ หรือมีความขัดแย้งโต้เถียงกันขึ้น แต่ผลที่สุดก็กลายเป็นเรื่องของหมู่คณะไป ซึ่งในเรื่องนี้ ศิรินันท์ เพชรทองคำ และคนอื่นๆ (2521 : 62 - 64) ได้กล่าวถึงการทะเลาะวิวาทของนักเรียนมีสาเหตุมาจาก

1. การแข่งขันและการเชียร์กีฬา

1.1 กรรมการตัดสินที่ตัดสินผิดพลาด อาจมีส่วนทำให้เกิดความไม่สงบ เช่น นักกีฬาเล่นรุนแรง เล่นผิดกติกาบ่อยครั้ง แล้วไม่ถูกลงโทษตามความเหมาะสม

1.2 การเชียร์กีฬาโดยใช้ถ้อยคำขี้วยุ

1.3 ฝ่ายชนะเยาะเย้ยฝ่ายแพ้

2. ครอบครัว

2.1 บิดามารดา หรือผู้ปกครองไม่มีเวลาจะเอาใจใส่ดูแลเด็กของตนเองอย่าง

ใกล้ชิดสม่ำเสมอ

2.2 ผู้ใหญ่บางคนประพฤติตัวไม่ดี ทำให้เด็กเอาอย่าง และขาดความเคารพ

เชื่อฟัง

2.3 บิดามารดาบางคนรักบุตรในทางที่ผิด

2.4 ไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างบ้านและโรงเรียน

3. การศึกษาอบรม

3.1 โรงเรียน

3.1.1 เมื่อนักเรียนไปดูกีฬาไม่มีครูควบคุม หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่าง

เคร่งครัด

3.1.2 การควบคุมของโรงเรียนไม่รัดกุมเพียงพอ

3.1.3 ครูบางคนไม่ห้ามปรามนักเรียนเมื่อเกิดเรื่องทะเลาะวิวาทกัน

3.1.4 การอบรมเกี่ยวกับความประพฤติและมารยาทมีน้อย

3.1.5 บางโรงเรียนไม่ควบคุมนักเรียนที่เป็นตัวการก่อความไม่สงบ

เรียบร้อย

- 3.1.6 ครูบางคนไม่รักอาชีพครู ไม่มีความเป็นครูอย่างแท้จริง
 - 3.1.7 บางโรงเรียนเลี้ยงนักเรียนซึ่งเป็นนักกีฬาที่มีความประพฤติไม่ดี
- ### 3.2 นักเรียน
- 3.2.1 นักเรียนบางคนมีนิสัยเกเร และเป็นตัวการให้เกิดการทะเลาะ

วิวาท

- 3.2.2 การทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาจเกิดจากความรักเพื่อน รักโรงเรียน เมื่อเพื่อนถูกรังแกก็รู้สึกว่าคุณหมิ่น จะต้องหาทางแก้แค้น ประกอบกับเป็นวัยที่มีอารมณ์รุนแรงจึงเกิดเป็นเรื่องร้ายแรงขึ้น
- 3.2.3 มีปมด้อย แล้วมาแสดงปมเด่น เพื่อชดเชยโดยการทะเลาะกับผู้อื่น
- 3.2.4 มีความสนใจกับลัทธิการเมืองต่างๆ และเชื่อแนวความคิดของแต่ละลัทธิ ทำให้มีแนวคิดแบ่งเป็นหลายฝ่าย ก่อให้เกิดการแบ่งแยกกลุ่ม กลุ่มที่มีแนวคิดไม่ตรงกัน อาจจะทะเลาะวิวาทกันได้

4. อิทธิพลและสิ่งแวดล้อมภายนอก

- 4.1 บุคคลภายนอก เช่น นักเรียนเก่าชักชวน หรือยุแหย่ให้นักเรียนต่างโรงเรียนทะเลาะวิวาทกัน

- 4.2 การแพร่ข่าวหรือการแพร่ภาพ เช่น ภาพยนตร์ หรือ โทรทัศน์ ที่แสดงถึง

อิทธิพลของกลุ่มวัยรุ่น

นอกจากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีสาเหตุอื่นอีก ดังเช่น โกศล ศุภวงศ์ (สุภาพันธุ์ ธีรสาราญ, 2525 : 44 - 46 ; โกศล ศุภวงศ์, 2524) ได้กล่าวถึงสาเหตุอื่นๆอีกดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากการเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็ว ทำให้สถานศึกษาเพิ่มขึ้นไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่เพิ่มขึ้น สถานศึกษาต่างๆจึงต้องรับนักเรียนเพิ่ม รวมทั้งมีการจัดการสอนแบบสองรอบ ทำให้นักเรียนมีเวลาว่างลักษณะนี้บ่อยครั้ง ทำให้มีการมั่วสุมตามแหล่งต่างๆ และเกิดการทะเลาะวิวาทกันขึ้น
2. เนื่องจากการจัดงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน หรือการจัดงานนิทรรศการ งานการแสดงดนตรี ซึ่งนักเรียนต่างโรงเรียนสามารถเข้าร่วมชมได้ ซึ่งอาจเกิดการเขม่นกันขึ้นง่ายๆ และเกิดเหตุทะเลาะวิวาทขึ้นในที่สุด
3. เนื่องจากบางครั้งนักเรียนจากโรงเรียนที่ถูกอื่นหาเรื่องชวนทะเลาะ หรือถูกทำร้าย คิดว่าเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ครู อาจารย์ไม่อาจให้ความช่วยเหลือได้ก็ดำเนินการแก้แค้นกันเอง
4. เนื่องจากบางกรณีเมื่อประพฤติตนไม่สมควรและถูกพิจารณาให้ออกจากโรงเรียนแล้วอาจเกิดความโกรธแค้นโรงเรียนเก่า เมื่อไปอยู่โรงเรียนใหม่จึงอาจจะไปชักชวน

เพื่อนโรงเรียนเดิม เพื่อเป็นการกลั่นแกล้งก่อความวุ่นวายให้กับครูอาจารย์และเจ้าของโรงเรียน ทำให้ชื่อเสียงโรงเรียนเสื่อมเสีย หรืออีกกรณี คือ ความไม่พอใจอาจจะเกิดกับเพื่อนในโรงเรียนเก่า เมื่อออกไปแล้วจึงชักชวนเพื่อนใหม่ให้มาทำร้ายเพื่อนโรงเรียนเดิมที่เคยมีเรื่องกัน

5. บางกรณีไม่ได้เป็นนักเรียนหรือนักศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนใดทั้งสิ้น แต่ปลอมเป็นนักเรียนโรงเรียนหนึ่ง แล้วไปก่อวุ่นนักเรียนโรงเรียนอื่น ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด และเกิดการยกพวกทำร้ายกันขึ้น

6. บางครั้งเป็นเรื่องส่วนตัว ซึ่งอาจเกิดจากการไปเที่ยวตามสถานบันเทิงต่าง ๆ แล้วมีเหตุโกรธเคืองกัน จึงเกิดเรื่องทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายกันขึ้น

7. สาเหตุจากเรื่องชู้สาว เช่นนักเรียนชายโรงเรียนหนึ่งอาจจะเกิดความไม่พอใจนักเรียนชายโรงเรียนเดียวกับเพื่อนนักเรียนหญิงที่ตนไปชอบพอกี่ได้

8. การเสพเครื่องทองของเมา เช่น สุรา ยาเสพติด จนครองสติไม่อยู่

9. จากการอยากลองหรือความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง มีสรรพคุณในการมีอิทธิฤทธิ์พลังกำลังเหนือผู้อื่น ในที่สุดมักจะก่อความเดือดร้อนให้กับเพื่อนฝูงกลุ่มเดียวกันไปด้วย

10. การที่แต่ละโรงเรียนเคยมีประสบการณ์ในทางไม่เป็นมิตรต่อกันมาก่อนจนกลายเป็นทัศนคติที่นักเรียนทุกคนยอมรับ เมื่อเกิดการประจันหน้ากันบางครั้งก็เกิดเรื่องทะเลาะวิวาทกันโดยไม่จำเป็นต้องมีสาเหตุโกรธเคืองเฉพาะตัวเลยก็ได้

นอกจากนี้ยังมีข้อสรุปจากการบรรยายเรื่อง "บทบาทนักแนะแนวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการวิวาทหมู่ของเยาวชน" (กรมวิชาการ. 2519 : 80 - 83) ซึ่งกล่าวถึงสาเหตุปัญหาการทะเลาะวิวาทหมู่ของเยาวชน ประเด็นสำคัญมักเกิดจากความขัดแย้งต่างๆ และความคับข้องใจซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1. เรื่องส่วนตัว เช่น ชู้สาว ทะเลาะวิวาทชกต่อย เป็นต้น
2. การแข่งขันกีฬา เหตุมักเกิดจากการเชียร์ การเยาะเย้ย การตัดสิน

ผิดพลาด เป็นต้น

3. สถาบันนิยม ปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง การรักพวกพ้องและรักสถาบัน

4. การเมืองในปัจจุบัน เยาวชนกำลังตื่นตัวในเรื่องการเมือง มีความสนใจในลัทธิต่างๆ เป็นเหตุให้มีแนวความคิดเห็นหลายฝ่าย นอกจากก่อให้เกิดความแตกแยกแล้ว ยังเกิดการรวมกลุ่มกัน ทำให้เกิดการปะทะต่อสู้กัน และในบางกลุ่มอาจถูกหลอกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่า สาเหตุนักเรียนทะเลาะวิวาทเกิดจากการแข่งขันกีฬาโดยมีการเชียร์แบบใช้ถ้อยคำยั่ว มี การเยาะเย้ยผู้แพ้ จึงทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันขึ้น อีกทั้งการเอาใจใส่ดูแลของทางโรงเรียน และครอบครัว ไม่ได้ให้การอบรมสั่งสอนและให้

ความรัก ความอบอุ่น ตลอดจนความผูกพันที่ดีต่อกัน ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนเกิดปมด้อย รักพวกพ้องและศักดิ์ศรีในทางที่ผิด จึงมักตกเป็นเครื่องมือของคนบางกลุ่มได้ง่าย ประกอบกับเป็นวัยที่มีอารมณ์รุนแรง จึงเกิดการทะเลาะวิวาทกันได้ง่าย

6.4 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทกัน

ศิริพันธ์ เพชรทองคำ และคณะ (สุภาพันธุ์ รื่นสำราญ. 2525 : 46-48 ; อ้างอิงจากศิริพันธ์ เพชรทองคำ และคณะ.มปป.) ได้กล่าวถึงแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทไว้ดังนี้

6.4.1 ครูประจำชั้นและครูแนะแนวควรใกล้ชิดกับนักเรียนให้มากขึ้น

6.4.2 เครื่องแบบนักเรียนควรพิจารณาแก้ไข เช่น ไม่ปักอักษรย่อ และไม่ใช้เครื่องหมายสถาบัน

6.4.3 แต่ละโรงเรียนควรระงับเหตุการณ์ให้ทันท่วงทีก่อนเท่าที่จะทำได้

6.4.4 ควรมีสมาคมครูและผู้ปกครองเพื่อติดต่อร่วมมือกันเกี่ยวกับเด็ก

6.4.5 ควรมีกรรมการประสานงานเพื่อแก้ไขกรณีนักเรียนทะเลาะวิวาทซึ่งประกอบด้วย ครู ตำรวจ

6.4.6 ควรส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ลูกเสือ อนุภษาชาติ การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ การกีฬา นิทรรศการ เป็นต้น

6.4.7 ควรเพิ่มจำนวนสารวัตรนักเรียนให้มากขึ้น และให้โรงเรียนต่างๆ เสนอชื่อครูเป็นสารวัตรนักเรียนไปยังกรมพลศึกษา

6.4.8 ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียน ควรมีครูควบคุมและรับผิดชอบ

จากการสัมมนาเรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาท ได้สรุปแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2522 : 1-3)

1. ควรให้อาจารย์ของสถานศึกษาและเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ได้มีการจัดการฝึกอบรมร่วมกัน เข้าค่ายพักแรมด้วยกัน ทำกิจกรรมในระยะเวลาสั้นๆ เพื่อให้สนิทสนมรักใคร่กัน เมื่อเกิดเหตุก็ช่วยกันแก้ไขปัญหาและประสานกัน

2. ควรส่งเสริมนักเรียนนักศึกษา ให้ได้ทำกิจกรรมทางศาสนา เพื่อให้เขาเป็นคนดี

3. ควรมีการกวดขันด้านการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ให้นักเรียนมากขึ้นเพื่อลดเวลาว่าง หรือเที่ยวเตร่ ก่อเหตุทะเลาะวิวาทได้น้อยลง และการสอนควรมีการสอดแทรกเรื่องศีลธรรมด้วย

4. เนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนมาก ผู้บริหาร ครู อาจารย์ อาจารย์จึกนักเรียนไม่ทั่วถึงทุกคน ทำให้เกิดช่องว่างกันมาก ดังนั้น จึงควรแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ และแต่ละกลุ่มให้มีครูอาจารย์ผู้ปกครองดูแล 1 คน

นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนได้วางแนวทางการป้องกันและแก้ไข เพื่อขจัดปัญหาไว้ดังนี้ (สุภาพันธุ์ รื่นสำราญ. 2525 : 48 - 51)

1. คณะกรรมการประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่กำหนดนโยบาย วางแผน ดูแล และเสนอแนวทางเกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ตลอดจนวินิจฉัยสั่งการ ให้ฝ่ายประสานงานระดับกระทรวง หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเรียบร้อย และเป็นผลดีแก่ราชการ โดยมีรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน และคณะกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นอีก 10 คน โดยมีผู้อำนวยการกองแผนงาน สำนักปลัดกระทรวง เป็นเลขานุการ

2. คณะกรรมการดำเนินงานการประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาท มีหน้าที่ดำเนินงานตามนโยบายและแผนงานของคณะกรรมการประสานงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทที่ได้วางไว้ โดยมีผู้อำนวยการกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงเป็นประธาน และคณะกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงศึกษาธิการอีก 8 คน โดยมีเจ้าหน้าที่จากกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา เป็นเลขานุการ

3. กองสารวัตรนักเรียน มีหน้าที่ระงับเหตุ ประนีประนอม ในกรณีนักเรียนได้ก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันขึ้น รวมทั้งครู อาจารย์ของโรงเรียนทั้ง 2 ฝ่าย มาประชุมปรึกษาหารือ หาทางแก้ไขร่วมกัน

4. กองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้มีแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

4.1 พร้อมทั้งจะดำเนินการกับเด็กที่ก่อเหตุ สร้างความวุ่นวาย รบกวนความสงบสุขของบ้านเมือง โดยใช้มาตรการปฏิบัติอย่างเฉียบขาดจริงจัง ตามตัวบทกฎหมายทุกประการ มาตรการที่จะใช้ดำเนินการเป็นขั้นๆตั้งแต่ในลักษณะอ่อนโยนไปจนถึงขั้นเด็ดขาด พิจารณายึดหยุ่นให้กับสภาพเหตุการณ์ความร้ายแรง ยึดถือความสงบสุขของประชาชนส่วนรวมเป็นหลัก

4.2 กำลังเจ้าหน้าที่ที่จะใช้ดำเนินการ ใช้เจ้าหน้าที่จากสถานีตำรวจนครบาล ท้องที่สถานีตำรวจข้างเคียง หน่วยป้องกันระงับเหตุนักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาท หรือกำลังสมทบจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความรุนแรงของสถานการณ์

4.3 ดำเนินมาตรการป้องกันด้วยการวางตัวเป็นกลาง เป็นตัวเชื่อมเพื่อประสานรอยร้าวใกล้เกลี่ยข้อพิพาท สร้างความเข้าใจอันดี โดยติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียน ทั้งอาจารย์ ผู้ปกครอง หัวหน้านักเรียน ตัวแทนคู่อริที่ก่อเหตุทั้งสองฝ่าย ศูนย์นักเรียน กองสารวัตรนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.4 ผู้บังคับบัญชาที่มีภาระหน้าที่เกี่ยวข้องในการสั่งการอำนวยความสะดวกปฏิบัติทั้งในระดับสถานีตำรวจนครบาลท้องที่ ซึ่งได้แก่ สารวัตร ผู้กำกับการตำรวจนครบาล และในระดับกองบังคับการ ซึ่งได้แก่ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล หรือรองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ที่ได้มอบหมาย จะต้องคอยสดับรับฟังเหตุการณ์ สังเกตสิ่งบอกเหตุ พร้อมทั้งจะสั่งปฏิบัติการออกไประงับเหตุได้ทันที่

4.5 สถานีตำรวจนครบาลท้องที่ ซึ่งมักเกิดเหตุนักเรียนวิวาททำร้ายร่างกายเสมอเป็นประจำ จะต้องเตรียมแผนปฏิบัติ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนการเตรียมการได้ทันที่ โดยเตรียมให้พร้อมทั้งทางด้านกำลังตำรวจ ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนเตรียมการปฏิบัติงานมิให้ลุล่วง หากจะต้องขอกำลังสนับสนุนจากสถานีตำรวจนครบาลข้างเคียง เมื่อต้องการใช้กำลังปฏิบัติอย่างเพียงพอ

4.6 จุดที่เกิดเหตุบ่อยๆ ซึ่งมักจะเป็นบริเวณที่เด็กนักเรียนมัธยม ชุมนุมเป็นจำนวนมาก เช่น บริเวณลานจอดรถ ศูนย์การค้าต่างๆ เป็นต้น สถานีตำรวจนครบาลท้องที่ จะต้องส่งกำลัง "หน่วยป้องกันและระงับเหตุ" ไว้ ณ จุดที่สามารถออกปฏิบัติการได้ทันที่ ร่วมกับสถานีตำรวจท้องที่ ระหว่างเวลาที่มักเกิดเหตุเสมอในแต่ละวัน

5. กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานไว้ดังนี้

5.1 ก่อนเกิดเหตุ เตรียมการในการหาข่าวทั่วไป ด้วยการจัดชุดเยี่ยมเยียนโรงเรียนออกไปตามโรงเรียนต่างๆ เป็นประจำ และมีชุดสืบสวนเฉพาะกิจออกไปพบปะบรรดาตัวแทนนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารและสร้างพื้นฐานความเข้าใจ เพื่อเป็นการประสานงานกับทุกฝ่าย พร้อมกับสดับฟังเหตุการณ์ต่างๆ ไปด้วยในตัว จะทำให้ทราบการเคลื่อนไหว และรายละเอียดขั้นพื้นฐานในแต่ละโรงเรียน ซึ่งสามารถนำมาใช้พิจารณาประกอบการวางแผนป้องกันและแก้ไขได้เป็นอย่างดี

5.2 ขณะเกิดเหตุ เพื่อได้รับแจ้งว่า มีนักเรียนก่อเหตุขึ้น หรือได้ข่าวว่าจะก่อเหตุขึ้น กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน จะแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ และรถวิทยุสายตรวจของกองบังคับการสายตรวจ และปฏิบัติการพิเศษ รับทราบและจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจออกไประงับเหตุ โดยประสานงานกับครู อาจารย์ (โรงเรียนคู่อริในการก่อเหตุวิวาท) เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ และตัวแทนนักศึกษา เพื่อร่วมกันพิจารณาขอยุติใกล้เกลี่ย และร่วมกันระงับเหตุมิให้ลุกลามต่อไป

5.3 หลังเกิดเหตุ ทางกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน จะส่งเจ้าหน้าที่ไป สืบหามูลเหตุของการเกิดการทะเลาะวิวาท จากโรงเรียนคู่กรณี หรือจากโรงเรียนที่ชุมนุม ประท้วง ยื่นข้อเรียกร้องเพื่อนำมาหาทางป้องกันมิให้เกิดขึ้นอีกในคราวต่อไป (โดยเฉพาะ เบื้องหลังของสาเหตุ) และในกรณีจำเป็นที่จะต้องทำความตกลงกันเพิ่มเติม ทางเจ้าหน้าที่ชุดนั้น จะเข้าร่วมกับครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ ตัวแทนนักเรียน นักศึกษา เพื่อ ปรับความเข้าใจกันในแนวทางยุติ และป้องกันไม่ให้เกิดเหตุขึ้นอีก

นอกจากนี้ นवलศิริ เปาโรหิตย์ (2542 : 33) ได้นำเสนอข้อมูลของศูนย์รักษาความปลอดภัยของโรงเรียนแห่งชาติ (National School Safety Center - NSSC) ของประเทศ สหรัฐอเมริกาเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารโรงเรียน และผู้รับผิดชอบในส่วนของการศึกษา ของชาติได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นดังนี้ คือ

1. ผู้บริหารโรงเรียนอย่าหลบหน้า ให้แสดงความรับผิดชอบในปัญหาที่เกิดขึ้นในทันที ที่เหตุการณ์เกิดขึ้น และติดต่อกับผู้รักษาความปลอดภัยเรียบร้อยหากจำเป็น
2. ต้องแนะนำแก่ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ให้เข้าใจว่าเป็นเรื่องที่ต้องทำทุก อย่างด้วยความรอบคอบ อย่าผลีผลาม หรือใช้ความรุนแรงโต้ตอบ
3. ต้องมีการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มวัยรุ่นที่ก่อเหตุในทันที อย่าทิ้งไว้หรือปล่อยให้บ้าน ฝ้ายบ้านเมืองมาจัดการเพราะท่านย่อมรู้จักนักเรียนของท่านดีกว่าคนนอก
4. อย่าปล่อยให้เรื่องบานปลาย ใช้หลักความโปร่งใส ในการสื่อสาร
5. ใช้การพูดคุย อย่าใช้ความรุนแรง และถ้ามีอาวุธเข้ามาเกี่ยวข้อง ก็ให้กันออกให้หมด
6. ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยรักษาความปลอดภัย หรือตำรวจ ข้อสำคัญ จะต้องมี การสื่อสารที่ตรงกับข้อเท็จจริง
7. อย่าเพิ่มจำนวนผู้เข้าร่วมกลุ่ม ไม่ปล่อยให้เกิดมีอบใหม่
8. ต้องอยู่ควบคุมสถานการณ์ตลอดเวลา ถ้าไม่สามารถอยู่ได้ตลอด ก็ต้องมีตัวแทน อยู่
9. สร้างเครือข่ายข้อมูลข่าวสารกับคนในชุมชน

นอกจากนี้หากโรงเรียนใดที่มีประวัติการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอยู่บ่อยครั้ง ผู้บริหารจะต้องมีการจัดอบรมให้ครูทุกคนรู้จักและเข้าใจความต้องการของเด็กวัยรุ่น รู้วิธีจัดการ กับความขัดแย้ง และข้อสำคัญ รู้จักหัดสังเกตเด็ก การรวมกลุ่มกันที่ดูที่ท่าจะส่อไปในทางไม่ไคร่ น่าไว้ใจ และเข้าไปป้องกันก่อนที่จะเกิดเหตุร้ายแรงและที่สำคัญอีกข้อหนึ่งก็คือ ครูแนะแนว จะต้องมียุทธศาสตร์เพิ่มขึ้น ในการสอนครูทั้งโรงเรียนให้รู้จักวิธีการให้คำปรึกษาแก่เด็ก และครูทุกคนจะต้องเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ต้องรู้จักเด็กในความดูแลของตนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น

6.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาท

งานวิจัยในต่างประเทศ

แม็คคอร์ด ,แม็คคอร์ด และ ฮาวาร์ด (McCord,McCord and Haward. 1961 : 70 - 93) ใช้เวลา 5 ปี เพื่อศึกษาเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมระดับต่ำ กลุ่มตัวอย่างถูกแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลักษณะของพฤติกรรม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ต่อสู้ แกล้งเด็กเล็ก ได้ตอบครุอย่างรุนแรง ชูกรรโชก ทำลายสิ่งของในค่ายพักแรม พฤติกรรมดังกล่าวเป็นรูปแบบของความคับข้องใจ กลุ่มที่ 2 เป็นพวกที่กล้าแสดงออก (Assertive) บางครั้งจะต่อสู้ รังแกเด็กเล็กบ้าง เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว เมื่อเผชิญความคับข้องใจจะโต้ตอบต่อความคับข้องใจในลักษณะที่เป็นจริง กลุ่มที่ 3 เป็นเด็กไม่ก้าวร้าว คณะผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของพ่อแม่ที่มีต่อเด็ก พบว่า การลงโทษ การขู่เข็ญ การทอดทิ้ง ความเข้มงวดกวดขัน และการใช้อำนาจควบคุมจะทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าว

ซาร์เจนท์ (อูดมรัตน์ เชาว์วิวัฒน์. 2536 : 29 ; อ้างอิงจาก Berkowitz. 1962 : 79 ; Sargent. 1948) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรทางสังคมที่มีผลต่อความก้าวร้าวของกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น สรุปได้ว่า การที่เด็กวัยรุ่นเติบโตมาจากแหล่งเสื่อมโทรม มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการต่อสู้ทั้งกับคู่อริที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันและนอกกลุ่ม เป็นการแสดงความก้าวร้าวที่ไม่ใช่ถูกกระตุ้นด้วยความโกรธ แต่เป็นการแสดงออกไปสู่จุดหมายที่เป็นค่านิยมของกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มย่อยยอมรับเท่านั้น ในกรณีเช่นนี้ อิทธิพลของสังคมจึงเป็นสิ่งที่เสริมกำลังของความก้าวร้าวของแต่ละบุคคลในกลุ่มสังคมนั้น ๆ ทำให้การแสดงความก้าวร้าวของบุคคลในแต่ละสังคมแตกต่างกันออกไป

สก๊อต และคนอื่น ๆ (Scott and others.1976 : 53 - 63) ได้ศึกษาผลของการใช้การเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กชายอายุ 4 ขวบ ในโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการปรับพฤติกรรมเพื่อให้เขามีความสัมพันธ์กับเพื่อนเพิ่มขึ้น โดยครูจะใช้แรงเสริมทางสังคม โดยการให้คำชมเชยและการให้ความสนใจเมื่อเขาแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และขณะเดียวกันครูก็ไม่ให้การเสริมแรงเมื่อเขาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการทดลองพบว่า ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงจาก 41 ครั้ง เหลือเพียง 10 ครั้ง

เอรอน และ ฮูสมาน (สุนีย์ ธีรวิรุพห์. 2542 : 41 ; อ้างอิงจาก Eron and Huesman. 1983 : 21 - 23) ได้ทำการศึกษาระยะยาวกับเด็ก เกรด 3 อายุ 8 ปี วัดพฤติกรรมก้าวร้าวครั้งแรกพบว่า เด็กเหล่านี้มีพฤติกรรมก้าวร้าว ต่อมาอีก 22 ปี เมื่อเด็กโตเป็นผู้ใหญ่ จึงวัดพฤติกรรมอีกครั้ง ผลปรากฏว่า ความก้าวร้าวในเด็กจะเพิ่มขึ้นเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงในรูปแบบของพฤติกรรมอาชญากรรมในวัยผู้ใหญ่

งานวิจัยภายในประเทศ

สุภา มาลากุล ณ อยุรยา และคนอื่นๆ (2520 : 7 - 24) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอาชีวศึกษาชาย ซึ่งมาจากโรงเรียนที่มีประวัติในการทะเลาะวิวาทยกพวกตีกันเป็นกลุ่มบ่อยครั้ง แบ่งอายุของกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 ประเภท คือ ต่ำกว่า 16 ปี 17 - 20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป การศึกษาได้จัดการกระทำกับนักเรียนในแผนก ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างยนต์ ช่างวิทยุโทรทัศน์ ช่างก่อสร้าง ช่างโลหะ บริหารธุรกิจ และช่างภาพ ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 1, 2, 3 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของโรงเรียนอาชีวศึกษา 7 แห่ง จำนวนทั้งหมด 1,600 คน ผลปรากฏว่า เด็กอายุน้อยที่สุดก้าวร้าวมากที่สุด (p.05) และมีความคับข้องใจสูงในทุกด้าน มีความรู้สึกในความเป็นหมู่พวกสูงสุด เด็กที่ก้าวร้าวมากที่สุด ไม่ได้เป็นเด็กที่มีวิชาชีพในแผนกที่ต้องใช้ร่างกาย แต่กลับเป็นพวกที่ใช้สมอง และไม่มีโอกาสจะออกแรงทางกายเพื่อลดความคับข้องใจ อันเป็นการลดความก้าวร้าวลงในตัว ส่วนเด็กอาชีวศึกษาที่เรียนในภาคเช้าหรือค่ำ ต่างมีความก้าวร้าวพอๆกัน และยังพบว่าเด็กที่มีค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือนน้อยที่สุด เด็กที่มาจากภาคเหนือมีความก้าวร้าวสูงสุด และมีความสำนึกในหมู่พวกสูงกว่าภาคอื่น แต่สำหรับการสมยอมนั้นเด็กภาคใต้มีสูงกว่าภาคอื่น และเด็กที่มีบิดามารดาฐานะดีมักมีความก้าวร้าวและความคับข้องใจสูงกว่าเด็กที่บิดามารดาฐานะต่ำกว่า

สุภาพันธุ์ รื่นสำราญ (2525 : 13 - 187) ได้ทำการศึกษาปัญหาแก่นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยต่างๆที่เป็นสาเหตุในการทะเลาะวิวาทของนักเรียน และมาตรการในการป้องกันและแก้ไข กลุ่มประชากรเป็นนักเรียนโรงเรียนเอกชนทั้งสามัญและอาชีวศึกษาที่เคยมีสถิติก่อเหตุจำนวนครั้งสูงสุด 10 โรงเรียนในรอบปี 2522 ถึงปี 2525 ตามที่กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนได้รวบรวมไว้ นักเรียนเหล่านี้เป็นผู้ที่มีประวัติที่โรงเรียนด้วยว่า เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาทมาแล้ว จำนวน 98 คน จากการศึกษาสรุปได้ว่า

1. สาเหตุนักเรียนทะเลาะวิวาทนั้น มีเหตุเบื้องต้นมาจากตัวนักเรียนเอง มีนิสัยเกรงรักเพื่อน รักโรงเรียน แก่งแก้นเมื่อเพื่อนถูกรังแก มีความคึกคะนอง เชียร์กีฬาโดยใช้ถ้อยคำขี้ว้าย มีปมด้อยแล้วมาลองแสดงปมเด่น เพื่อชดเชยโดยการทะเลาะวิวาท คิดว่าเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ครูอาจารย์ไม่อาจให้ความช่วยเหลือได้ ขาดความรักความอบอุ่น จากบิดามารดา และมักทะเลาะวิวาทกันในครอบครัว สาเหตุอื่นๆ ได้แก่ อิทธิพลของสื่อมวลชน ผู้ใหญ่ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี นักเรียนเก๋ซักชวนหรือยุแหย่ให้นักเรียนต่างโรงเรียนทะเลาะวิวาทกัน

2. ส่วนการป้องกันนั้น บิดามารดาต้องคอยเอาใจใส่ให้คำปรึกษาเมื่อเด็กมีปัญหาและวางตัวเป็นตัวอย่างที่ดี ครูอาจารย์ให้ความเอาใจใส่เด็กมากขึ้น และดูแลนักเรียนให้ทั่วถึง จัดเก็บอุปกรณ์การศึกษาที่สามารถดัดแปลงเป็นอาวุธไว้อย่างปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ

ต้องกวาดชั้นการเรียนการสอนและอุปกรณ์การเรียนให้ถูกต้อง จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจ จัดสายตรวจ ออกตรวจตราอย่างทั่วถึง และการป้องกันด้านอื่น ๆ คือ การจัดบริการด้านสังคม เช่น การจัดตั้ง ศูนย์เยาวชน สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การจัดหางานพิเศษให้นักเรียนทำ เพื่อเพิ่มพูนรายได้ ของนักเรียน นอกจากนี้ควรมีการจัดให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่นักเรียน จัดให้มีกิจกรรมเข้าค่ายพัก แรมร่วมกัน มีการบรรยายความรู้ทางกฎหมายเพื่อให้ทราบถึงผลเสียหายจากการก่อเหตุ ทะเลาะวิวาท

3. ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปัญหานักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้นเกิดจาก บางโรงเรียนไม่สนใจแก้ปัญหา ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง ขาดความจริงใจในการ แก้ปัญหาร่วมกัน กฎหมายขาดประสิทธิภาพ และผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความร่วมมือ

4. ส่วนอุปนิสัยของกลุ่มนักเรียนที่ชอบก่อเหตุทะเลาะวิวาทตัวนักเรียนมีความเห็น ว่า ชอบพูดเข้าแหงนบुकคลทั่วๆไป เพื่อบรยากาศสนุกสนาน สำหรับครูอาจารย์ สารวัตรนักเรียน นักศึกษาและตำรวจสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน มีความเห็นตรงกันว่า เป็นการแสดงว่าตนรัก เพื่อนฝูงอย่างแรงกล้า ส่วนสารวัตรนักเรียนมีความเห็น ว่า ต้องการให้สังคมยกย่องว่าไม่ใช่คน ขลาด เมื่อได้รับคำทำนายและความคิดเห็นเกี่ยวกับการก่อเหตุทะเลาะวิวาทในการแข่งขันกีฬา ระหว่างสถาบันนั้น ครู อาจารย์ และตำรวจสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นตรงกันว่า กีฬาแพ้แต่คนไม่แพ้ สำหรับสารวัตรนักเรียน นักศึกษา และตำรวจสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน มีความเห็นตรงกันว่า กองเชียร์ของสถาบันแห่งหนึ่งก่อวณนักกีฬาของอีกสถาบันหนึ่ง จึงทำให้ เกิดการไม่พอใจ และนำไปสู่การทะเลาะวิวาทขึ้น และความรู้สึกด้านจิตใจของนักเรียนที่ชอบก่อ เหตุทะเลาะวิวาทต่างมีความเห็นตรงกันว่า มีจิตใจสนุกสนานตลอดเวลา และตอบรับไปก่อน ทั้ง ๆที่มีความรู้สึกขัดแย้งในใจ

ผ่องพรรณ แววิเศษ (2534 : 30 - 186) ได้ทำการศึกษาวิจัยลักษณะจิตสังคมเพื่อการ ป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างครั้งนี้มีอายุระหว่าง 13 - 23 ปี เป็น นักเรียนชายในระดับ ปวช.ใน 3 สาขาวิชา คือช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า และช่างก่อสร้าง รวมทั้งสิ้น 250 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาชายที่ไม่เคยร่วมในการทะเลาะวิวาทเลยมีจำนวน 192 คน (76.80 %) นักศึกษาที่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทมากคือ นักศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง และ นักศึกษาที่มีลักษณะ 2 ประการต่อไปนี้ ในคนๆเดียวกัน คือ นักศึกษาที่มีอายุมากซึ่งมักอยู่ปีที่ 3 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และโดยเฉพาะนักศึกษาในสาขาวิชาช่างก่อสร้าง

2. นักศึกษาชายที่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทน้อย หรือไม่ทะเลาะเลยมีทัศนคติที่ดีต่อ การทะเลาะวิวาท น้อยกว่านักศึกษาที่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทมาก และทัศนคติที่ดีต่อการ ทะเลาะวิวาทนี้ เป็นตัวทำนายที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมทะเลาะวิวาททั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทุกกลุ่มยกเว้นกลุ่มนักศึกษาวิชาช่างยนต์

3. ทักษะการติดต่อการทะเลาะวิวาทมีความสัมพันธ์กับลักษณะการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยพบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากเท่าไร ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อการทะเลาะวิวาทน้อยลงเท่านั้น

4. นักศึกษาที่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทน้อย นอกจากจะมีทัศนคติที่ดีต่อการทะเลาะวิวาทน้อยแล้ว ยังรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตย ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา มากกว่านักศึกษาที่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทมาก ส่วนการรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตย ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาก็เกี่ยวข้องกับลักษณะการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยพบว่า นักศึกษาที่รับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างอาจารย์และนักศึกษามากเท่าไร ก็จะมีลักษณะการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากขึ้นเท่านั้น

5. ลักษณะการมุ่งอนาคตของนักศึกษาชาย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการทะเลาะวิวาท การรับรู้บรรยากาศแบบประชาธิปไตยระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ลักษณะการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม สุขภาพจิต และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในชั้นสูง มากกว่านักศึกษาที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ ทั้งในนักศึกษารวมทั้งหมด และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม

6. จิตลักษณะทั้ง 4 ด้าน ร่วมกันทำนายพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักศึกษาชายได้ มากกว่าลักษณะทางสังคม 2 ด้านร่วมกัน แต่เมื่อนำเอาตัวทำนาย 2 ชุด มาใช้ร่วมกันสามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมทะเลาะวิวาทได้เพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นั้นปรากฏในนักศึกษา 3 ประเภท คือ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักศึกษาช่างก่อสร้างและนักศึกษามีอายุน้อย ซึ่งแสดงว่าในนักศึกษาชาย 3 ประเภทนี้ จิตลักษณะและลักษณะทางสังคมในสถานศึกษามีความสำคัญต่อพฤติกรรมทะเลาะวิวาทมาก

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมทะเลาะวิวาทเป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อผู้คนที่อยู่รอบข้างวัยรุ่นที่มีปัญหาเหล่านั้น ทำให้เกิดความเสียหายต่อทั้งชีวิตและทรัพย์สินของทั้งตัววัยรุ่นผู้ก่อเหตุเอง และในบางครั้งผู้คนรอบข้างที่ไม่ได้มีส่วนร่วมรู้ในสาเหตุของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นด้วยก็อาจพลอยได้รับความเดือดร้อนไปด้วย ดังนั้นสถาบันทางสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับวัยรุ่นเหล่านี้จึงควรมีบทบาทในการแก้ไขและป้องกันพฤติกรรมเหล่านี้อย่างจริงจัง เพื่อควบคุมพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของเด็กนักเรียนวัยรุ่นและเพื่อประโยชน์สุขของคนที่อยู่ร่วมกันในสังคมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตามการวางบทบาทต่าง ๆ ของแต่ละสถาบันทางสังคมนั้นจำเป็นต้องเป็นบทบาทที่ผู้คนในสังคมเห็นด้วยและให้การยอมรับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการควบคุมพฤติกรรมทะเลาะวิวาทและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นดังที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนวัยรุ่นที่ส่อไปในทำนองชู้สาว และพฤติกรรมการเล่นการพนัน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมต่อไป

7. บทบาทของสถาบันทางสังคมต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น

สถาบันทางสังคมต่างๆ นับเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ในกระบวนการให้การศึกษาอบรมและดูแลเด็กวัยรุ่น นับตั้งแต่ สถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันหลักที่สำคัญที่สุด และจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมให้มีความมั่นคง เพื่อเอื้อต่อการปูพื้นฐานการพัฒนาเด็กวัยรุ่นตั้งแต่เด็ก สถาบันการศึกษาก็จะต้องเปิดโอกาสให้เด็กวัยรุ่นได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างกว้างขวาง และสอดคล้องสัมพันธ์กับสภาพของชุมชน รวมทั้งต้องจัดกระบวนการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสังคมของวัยรุ่น สำหรับสื่อมวลชน ซึ่งมีความสำคัญมากสำหรับเด็กวัยรุ่น ควรได้รับการส่งเสริมให้มีบทบาทในทางที่สร้างสรรค์ ตลอดจนองค์กรของชุมชน ซึ่งจะต้องเป็นกลไกสำคัญในการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันต่างๆ ในชุมชนเพื่อการพัฒนาเด็กวัยรุ่นก็จะต้องได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นด้วย

ในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นความสำคัญของบทบาทของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน เพราะสถาบันทางสังคมทั้ง 3 สถาบันนี้ล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องกับและผูกพันกับชีวิตประจำวันของเด็กวัยรุ่นค่อนข้างมาก โดยจะขอกล่าวถึงบทบาทและของแต่ละสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นดังต่อไปนี้

7.1 สถาบันครอบครัว

ครอบครัวจัดว่ามีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมโดยตรงให้แก่สมาชิก กล่าวคือ พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองหรือเครือญาติจะมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการเป็นต้นแบบของพฤติกรรมให้กับสมาชิก อบรมให้สมาชิกรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน การปลูกฝังค่านิยม มารยาทของสังคม ระเบียบแบบแผนตามประเพณี การชี้แจง การตักเตือนหรือการลงโทษเมื่อสมาชิกกระทำผิด ฯลฯ (บันเทิง เพียรคำ. 2544 : 5-7) พ่อแม่และครอบครัวจึงควรตระหนักในบทบาทของการทำหน้าที่พัฒนาเยาวชน โดยบทบาทหลักๆ ที่สำคัญ ได้แก่ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2542 : 62-66)

บทบาทที่ 1 บทบาทผู้เลี้ยงดู

หน้าที่ประการสำคัญของครอบครัวคือหน้าที่ในการเลี้ยงดูเยาวชนให้ได้รับความสมบูรณ์ทางด้านกายภาพ จิตใจ อารมณ์ และสังคม ดังนั้นบทบาทสำคัญประการแรกคือ บทบาทในฐานะผู้เลี้ยงดู เพื่อให้เยาวชนได้รับการเติมเต็มสิ่งนี้จากที่บ้านซึ่งจะทำให้เขาเติบโตอย่างมั่นคง บทบาทนี้ได้แก่

- การให้สิ่งจำเป็นทางสรีระ เพื่อให้เยาวชนมีสิ่งจำเป็นในชีวิตอย่างดี เพียงพอและเหมาะสม ทั้งด้านอาหาร ความเป็นอยู่ เสื้อผ้า เป็นต้น

- การให้ความรักความอบอุ่น สมาชิกในครอบครัวต้องมีความรักความผูกพัน เป็นศูนย์กลางของบ้าน มีการให้อภัยกันมากกว่าการทะเลาะวิวาทหรือใช้วาจาเสียดสีกัน บ้านต้องเป็นที่ที่ทุกคนอยากอยู่ มีความอบอุ่น จนสมาชิกในครอบครัวรู้สึกปลอดภัยและเป็นสุข

- การให้ความเข้าใจ พ่อแม่ต้องเป็นผู้ที่เข้าใจลูกมากที่สุด ในขณะที่เด็วยกกันลูก ก็ควรเป็นที่เข้าใจพ่อแม่มากที่สุดด้วย ดังนั้นบทบาทของทุกคนในบ้านจึงควรเป็นผู้ที่ช่วยสร้างบรรยากาศที่พร้อมจะเข้าใจกันและกันเสมอ

- การใช้เวลา การให้ความใกล้ชิด บทบาทนี้เป็นบทบาทที่สำคัญเพราะหากพ่อแม่ไม่ทำบทบาทนี้อย่างดี ลูก ๆ จะหันไปใช้เวลาไปกับเพื่อนแทนซึ่งเสี่ยงต่อการที่จะส่งผลให้เขาเติบโตอย่างมีปัญญาได้ ดังนั้นครอบครัวจึงควรที่จะใช้เวลาในการปฏิสัมพันธ์พูดคุย ใกล้ชิด ถามไถ่เรื่องต่าง ๆ ด้วยความห่วงใย ไม่ควรเสี่ยงลูกด้วยการปรนเปรอทางวัตถุหรือทรัพย์สินเงินทอง เพียงอย่างเดียวเพราะหากทำเช่นนั้นสมาชิกในบ้านจะไม่ได้รับการเติมเต็มทางด้านจิตใจและมีโอกาสหันเหไปหาสิ่งที่ผิดได้

บทบาทที่ 2 บทบาทผู้อบรมสั่งสอน

พ่อแม่ควรมีบทบาทในการอบรมสั่งสอนลูก ไม่ควรปล่อยให้เป็นการของโรงเรียนอย่างเดียว เพราะพ่อแม่เป็นผู้มีอิทธิพลในการกำหนดทำที่ความคิดและพฤติกรรมของลูกไปสู่ทางที่ถูกต้องและดีงาม บทบาทนี้ได้แก่

- สั่งสอนชี้แนะให้รู้จักผิดชอบชั่วดี พ่อแม่จะเป็นผู้ที่คอยชี้สิ่งผิดสิ่งถูกให้ลูกได้ตระหนัก ซึ่งต้องมาจากการที่พ่อแม่ตระหนักและรู้จักแยกแยะได้ก่อนว่าอะไรดี อะไรไม่ดี

- สอนให้เป็นคนมีเหตุผล พ่อแม่ที่ดีไม่ควรสอนลูกด้วยอารมณ์ ด้วยความเกรี้ยวกราด หรือด้วยการวางอำนาจ แต่ควรสอนด้วยความรักอย่างใช้เหตุและผลและลงโทษตามสมควรเมื่อมีการกระทำผิด โดยชี้ให้เห็นคุณค่าและโทษของสิ่งต่างๆ เพื่อประโยชน์ของเขาเองในอนาคต

- อบรมสั่งสอนลักษณะชีวิตที่ดีด้านต่างๆ การอบรมสั่งสอนที่ดีที่สุดคือการเป็นแบบอย่าง เพราะเยาวชนจะไม่เชื่อคำสอนของผู้ใหญ่ถ้าเขาเห็นว่าพฤติกรรมของผู้ใหญ่ไม่สอดคล้องกับคำสอนนั้นๆ

บทบาทที่ 3 บทบาทผู้ให้การศึกษาและพัฒนาศักยภาพ

สถาบันครอบครัวมีหน้าที่รับผิดชอบส่งเสริมเยาวชนให้ได้เรียนหนังสือถึงระดับสูงสุดเท่าที่จะสามารถทำได้

นอกจากจะเป็นผู้ให้การศึกษาแล้ว พ่อแม่จะต้องมีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านกีฬา ดนตรี กิจกรรมชุมชน กิจกรรมเพื่อสังคมด้านต่างๆ เพื่อเป็นการฝึกฝนให้เขาได้มีโอกาสใช้สิ่งที่ดีที่มีอยู่ในตัวออกมาได้อย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันก็ควรทำหน้าที่เป็นผู้ค้นหาศักยภาพความถนัดของลูกๆ ว่าเขามีความเหมาะสมที่

จะเป็นอะไร และมีพรสวรรค์ทางด้านไหน เพื่อที่จะเป็นผู้สนับสนุนศักยภาพเหล่านั้นให้โดดเด่น และเป็นประโยชน์ในอนาคต

บทบาทที่ 4 บทบาทผู้เป็นแบบอย่างชีวิต

พ่อแม่ ต้องตระหนักในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูกในทุกๆ เรื่อง แม้แต่เรื่อง เล็กๆ น้อยๆ เช่น การเก็บข้าวของให้เป็นระเบียบ การรักษาคำพูด การไม่เล่นการพนัน ไม่ฝักใฝ่ อยาามุข การไม่เห็นแก่เงินแต่เห็นแก่ความถูกต้อง เป็นต้น

บทบาทที่ 5 บทบาทผู้ปกครอง

พ่อแม่ต้องเป็นผู้เฝ้าดูและตรวจสอบพัฒนาการด้านต่างๆ ของลูก ต้องเป็นคน ที่ช่างสังเกต ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลง ลักษณะความคิด ทำที่ การตอบสนอง การพัฒนาด้าน อารมณ์ การเรียนรู้ การคบเพื่อน การใช้เวลาวันหยุดหรือเวลาหลังเลิกเรียน พิจารณาผลการ เรียนเพื่อดูแลความกดดันและความตั้งใจเรียนของลูก สิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรนำมาประมวลผลและใช้ เป็นแนวทางในการแนะนำอนาคตให้กับลูกและสามารถจัดการเรื่องต่างๆ ในชีวิตให้เรียบร้อยโดยไม่ ละเลยแต่ละชั้นตอนของชีวิต

บทบาทที่ 6 บทบาทผู้ปกป้อง

ครอบครัวต้องทำหน้าที่ปกป้องสมาชิกในครอบครัวให้พ้นจากอันตราย ภายนอก เช่น ปกป้องค่านิยมที่ผิดๆ ในสังคม ปกป้องจากสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี หรือสิ่งต่างๆ ที่จะ ทำให้ลูกมีค่านิยมที่ผิดๆ และชี้แนะให้เห็นประโยชน์ในการเลือกเดินในทางที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม พ่อแม่จะต้องมีความสมดุลระหว่างการให้อิสระกับการควบคุมในขอบเขตที่เหมาะสม

บทบาทที่ 7 บทบาทผู้ให้คำปรึกษา

พ่อแม่ต้องตระหนักว่าวัยรุ่นอยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต อาจจะมีบางเรื่อง ที่เขาไม่เข้าใจและอยากหาผู้ให้คำปรึกษา หากเขาเห็นว่าพ่อแม่ไม่มีเวลาว่าง หรือแม้ว่า ว่างแต่ ไม่ให้ความสนใจ หรือสนใจแต่ไม่เข้าใจ ลูกจะหันไปปรึกษาคนอื่นแทน เช่น เพื่อน ซึ่งก็อาจ ไม่ได้รับคำแนะนำที่ดีที่สุด

บทบาทที่ 8 บทบาทผู้สนับสนุน

บทบาทที่สำคัญของสถาบันครอบครัวที่มีส่วนในการพัฒนาเยาวชนคือ บทบาทผู้สนับสนุน ครอบครัวต้องสนับสนุนให้เยาวชนเลือกในสิ่งที่ถูกต้อง โดยยกย่องชมเชย ในส่วนที่ดีและให้กำลังใจในความพยายามที่จะกระทำในสิ่งใหม่ๆ เสมอ และต้องเป็นผู้ที่ สนับสนุนให้เยาวชนพัฒนาศักยภาพตามความถนัดของเขา และไม่ทำหน้าที่เป็นผู้บงการชีวิต แต่ทำหน้าที่ชี้แนะและสนับสนุนให้เลือกในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

7.2 สถาบันการศึกษา

สถาบันศึกษานับเป็นสถาบันที่สองรองจากสถาบันครอบครัวที่ต้องรับช่วงในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ทางสังคมให้กับเด็ก โรงเรียนไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่ถ่ายทอดการอ่าน เขียน ในขั้นพื้นฐานเท่านั้น แต่โรงเรียนจะต้องทำหน้าที่รับผิดชอบเด็กขณะที่อยู่ในโรงเรียน คือทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กแทนพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ซึ่งคิดเป็นช่วงเวลาวันละหลายชั่วโมง การที่เด็กมาอยู่ในความดูแลของโรงเรียนนี้อาจมองได้ว่าเป็นแบบอย่างการเลี้ยงดูเด็กอย่างมีระบบ หน้าที่นี้เป็นหน้าที่ที่ได้ประยุกต์สิ่งสำคัญจากการดำเนินชีวิตของครอบครัว

อนงค์พร สมานชาติ และ จีรวรรณ ไตรโสรัส (2529 : 292-295) กล่าวว่า เป้าหมายหลักของกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมของโรงเรียนคือ ฝึกฝนเยาวชนให้เรียนรู้ในด้านความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ และอื่นๆ เยาวชนคนใดไม่สามารถทำตัวให้อยู่ภายใต้การควบคุมดังกล่าวได้ อาจต้องมีการอบรมฝึกฝนให้มากขึ้นกว่าเยาวชนคนอื่นๆ เยาวชนที่ไม่ต้องการอยู่ในกฎเกณฑ์การควบคุมทางสังคมอาจมีทางเลือกโดยการออกจากโรงเรียนไป และอาจได้รับการปฏิเสธในการเข้าสู่ตำแหน่ง สถานภาพและการติดต่อกับสังคมบางส่วน โรงเรียนจึงทำหน้าที่เป็นกลไกควบคุมสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเองและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ได้รับอิทธิพลจากโรงเรียน

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541 : 15-16) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาเด็กโดยการกระทำผ่านการแก้ไขโครงสร้างระบบทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดความคิด ค่านิยม และพฤติกรรมความเป็นอยู่ของคนในสังคม โดยได้กล่าวถึงบทบาทของสถาบันการศึกษาและบุคลากรในสถาบันในการช่วยพัฒนาเยาวชนไว้ดังนี้

7.2.1 การที่ครูเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อเด็กจะสามารถพึ่งพาครูได้ในทุกเรื่อง

บทบาทของครูจะต้องไม่เป็นเพียงแต่ผู้สอนบทเรียนตามหลักสูตรเท่านั้น ในสภาพปัญหาในปัจจุบันที่พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูกเพียงพอ ในขณะที่เด็กต้องอยู่ในโครงสร้างเวลาของโรงเรียนประมาณ 7 ชั่วโมงโดยเฉลี่ย (8.00 น.-15.00 น.) บทบาทของครูในการเป็นพ่อแม่ที่สอง ที่ทำการสอน ให้ความรัก ให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแล ด้วยใจรัก จะมีความสำคัญมากขึ้น

7.2.2 ความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและภาคธุรกิจเอกชน

โรงเรียนและภาคเอกชนควรร่วมมือกันจัดหางานที่เด็กสามารถทำได้มาให้เด็กทำที่โรงเรียน โดยจัดเวลาเจาะจงสำหรับการทำงานและการเรียน และนอกจากเด็กจะได้ความรู้พร้อมกับมีรายได้ประจำขณะที่เรียนแล้วยังเป็นการสร้างอาชีพให้เด็กสามารถประกอบอาชีพได้ถ้าต้องการ รวมทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนควรประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่นเสมอ โดยภาคธุรกิจเอกชนให้คำแนะนำและแนวทางในการฝึกอาชีพให้แก่เด็ก เพื่อเด็กสามารถประกอบอาชีพในท้องถิ่นได้เมื่อจบการศึกษา

7.2.3 การสร้างความรู้และส่งเสริมความสามารถ

โรงเรียนสร้างเด็กไม่ใช่เพียงวิชาความรู้ แต่ครอบคลุมด้านอื่น ๆ ในชีวิต เช่น การเปิดหลักสูตรครอบครัวศึกษาสำหรับนักเรียน เพื่อให้เด็กมีความประพฤติที่ถูกต้องเมื่อตนอยู่ในบทบาทของเด็กนักเรียนหรือบทบาทลูกที่ดี การวางตัวให้เหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ นอกจากนั้นโรงเรียนควรจัดให้มีกิจกรรมที่มีประโยชน์ให้เด็กทำ เพื่อให้เด็กเรียนรู้การทำงานเป็นหมู่คณะ การมีความรับผิดชอบทั้งยังได้แสดงออกซึ่งความสามารถต่าง ๆ ที่มีอยู่ ทั้งยังเป็น การส่งเสริมให้เด็กได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์มากกว่าการไปเที่ยวตามแหล่งต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม กิจกรรมเหล่านี้ยังช่วยให้เด็กมีความสนใจห่วงใยสังคมมากขึ้นด้วย เช่น ชมรมกีฬา ชมรมดนตรี ค่ายอาสาพัฒนา เป็นต้น

7.2.4 โรงเรียนกับครอบครัวประสานงานกันเมื่อเด็กในความดูแลมีปัญหา

อาจารย์จะต้องดูแลคอยสอดส่องความประพฤติของเด็กอยู่เสมอ และประสานงานร่วมมือกับครอบครัวในการพัฒนาเด็ก โดยเฉพาะเมื่อเด็กมีปัญหาทั้งโรงเรียนและบ้านควรร่วมมือกันและช่วยกันแก้ไขปัญหาให้เสร็จสิ้นไปได้

7.2.5 มีการประเมินคุณภาพของอาจารย์จากผู้ปกครอง เด็กนักเรียน และชุมชน

เนื่องจากครูหรืออาจารย์บางคนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม จะเห็นได้จากการมีข่าวต่าง ๆ ออกมาว่าอาจารย์เป็นผู้ขายยาเสพติดเสียเอง หรืออาจารย์บางคนกระทำตัวไม่เหมาะสมโดยการล่วงเกินทางเพศกับเด็กนักเรียน หรืออาจารย์บางคนเสพสิ่งเสพติดเสียเอง คือเป็นตัวอย่างไม่ดี การใส่ค่านิยมที่ไม่ถูกต้องให้กับเด็กโดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นที่จะเป็นเด็กมีปัญหามากที่สุดในเรื่องต่าง ๆ เช่น การเที่ยวหญิงบริการ การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ถูกต้องกับเพศตรงข้าม เป็นต้น หรือค่านิยม วัตถุนิยมที่ผลักดันให้เด็กให้เด็กทำสิ่งที่ผิดศีลธรรม จริยธรรม เพื่อแลกกับเงินทองและข้าวของเครื่องใช้ เป็นต้น ครู อาจารย์ เป็นผู้ที่เด็กได้รับการสอนโดยตรง และเป็นผู้ที่เด็กสังเกตเพื่อเป็นแบบอย่างในชีวิต ดังนั้นหากอาจารย์มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม จะสร้างปัญหาแก่เด็ก ดังนั้นควรให้ผู้ปกครอง ตัวเด็กนักเรียน และชุมชน ได้มีส่วนร่วมประเมินอาจารย์ด้วยเพื่อรักษามาตรฐานของครูอาจารย์

7.3 สื่อมวลชน

สื่อมวลชนจัดว่าเป็นองค์กรหนึ่งที่เป็นผู้นำข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ มาสู่ประชาชน ซึ่งเป็นผู้บริโภคสื่อ สื่อเป็นสิ่งที่เราคลุกคลีและคุ้นเคยมาตลอดชีวิต ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ การสื่อสารด้วยดาวเทียม ฯลฯ

สื่อเหล่านี้ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเราอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะเด็ก ๆ แคล้วโทรทัศน์อย่างเดียว เด็กก็ใช้เวลาดูไม่ต่ำกว่าวันละ 4 ชั่วโมง มากพอๆกับเวลาที่ใช้ในการเรียนหนังสือในห้องเรียนเลยทีเดียว ปัจจุบันการสื่อสารและสื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทต่อ

ครอบครัวเป็นอย่างมากโดยเฉพาะเด็ก ๆ ที่พ่อแม่ต่างก็มุ่งหวังให้มีชีวิตที่ประสบความสำเร็จในอนาคตข้างหน้า เด็กจึงถูกรุมเร้าด้วยสื่อที่มีอยู่รอบตัว ซึ่งเด็กจะได้รับประโยชน์มากน้อยอย่างไรหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับพิจารณาในการเลือกรับสื่อเป็นสำคัญ (มูลนิธิเพื่อการศึกษาเด็ก. 2540 : 6)

แม้บทบาทของสื่อมวลชนที่ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่แรก คือ เป็นผู้นำความรู้และข่าวสารอันเป็นประโยชน์ไปสู่ผู้รับ หากในความเป็นจริงกลับไม่เป็นเช่นนั้น หลายต่อหลายครั้งที่เราพบว่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่ถูกนำเสนอ นอกจากจะไร้ประโยชน์แล้วยังให้โทษต่อเด็ก ๆ ที่บริโภคสื่อด้วย (มูลนิธิเพื่อการศึกษาเด็ก. 2540 : 6-7)

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541 : 16-17) ได้กล่าวถึงบทบาทของสื่อมวลชนในการพัฒนาคุณภาพเยาวชนไว้ดังนี้

7.3.1 เสนอข่าวสารและรายการที่ให้ความรู้แก่เด็ก

การเสนอข่าวสารที่ให้ความรู้และจรรโลงใจแก่เด็ก รัฐควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับเด็ก และมีความเข้าใจเรื่องสื่อมวลชน เป็นผู้กลั่นกรองข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่จะนำเสนอสู่สาธารณะ รวมถึงการแบ่งระดับของรายการต่าง ๆ โดยอาจมีการแยกออกเป็นประเภทต่าง ๆ คล้ายการจัดแบ่งประเภทของภาพยนตร์ในต่างประเทศที่มีการจำกัดกลุ่มคนดูความเหมาะสม รวมถึงการจัดช่วงเวลาออกอากาศรายการที่เหมาะสมกับเด็ก โดยมีเป้าหมายชัดเจนในการจะพัฒนาลักษณะเฉพาะของเด็กในด้านต่าง ๆ เช่น การฝึกเชาว์ปัญญา การคำนวณความรู้ทั่วไป การใช้เหตุผล ศิลปะ เป็นต้น

7.3.2 ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของเด็ก

การปฏิบัติต่อเด็กอย่างไม่เหมาะสมซึ่งแม้ว่าจะทำด้วยความหวังดีที่มีต่อเด็ก กลายเป็นผลเสียที่ทำร้ายเด็กได้ เช่น การบังคับเด็กมากเกินไป หรือการปล่อยปละละเลยเด็ก เป็นต้น เห็นได้ชัดว่าสิ่งเหล่านี้ส่วนหนึ่งเกิดจากการไม่เข้าใจธรรมชาติของเด็ก การที่สื่อมวลชนจะมีส่วนในการนำเสนอความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเด็ก จะทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องและหวังดีต่อเด็ก จะสามารถปฏิบัติต่อเด็กได้อย่างถูกต้อง

7.3.3 ถ่ายทอดค่านิยมที่ถูกต้องต่อสังคม

สื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ไม่ควรนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ส่งเสริมค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง เช่น โฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์ที่มักจะใช้สรีระร่างกายของผู้หญิง หรือแม้แต่ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาส่อแหลม รวมทั้งปฏิทิน นิตยสารที่นำเสนอภาพและเนื้อหาไม่เหมาะสม

7.3.4 นำเสนอเนื้อหาที่มีสาระอุทิศแก่สังคม

สื่อไม่ควรหวังผลเอนเอียงไปในทางธุรกิจเท่านั้น แต่ควรพิจารณาเนื้อหาที่มีสาระอุทิศให้แก่สังคมด้วย เช่น สื่อโทรทัศน์ควรมีเวลาที่เป็นช่วงส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้รายการในช่วงเวลาที่สมาชิกในครอบครัวอยู่พร้อมหน้ากันเป็นรายการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว เป็นต้น

นอกจากนี้คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและดูแลเด็กวัยรุ่น (2535 : 69-78) ได้เสนอแนวทางและมาตรการการดำเนินงานของสื่อมวลชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของวัยรุ่นไว้ดังนี้

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีรายการวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กวัยรุ่นมากขึ้น

- จัดการเรียนการสอนด้านสื่อมวลชนศึกษาในสถาบันการศึกษาทุกระดับ เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการเลือกรับสื่อได้อย่างเหมาะสมและเป็นผู้บริโภคสื่อที่มีคุณภาพรวมทั้งส่งเสริมให้มีองค์กรเพื่อทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสาระของรายการวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงเพื่อกระตุ้นให้เด็กวัยรุ่นรู้จักวิธีเลือกรับสารจากสื่อมวลชน

- ส่งเสริมการผลิตสื่อที่มีคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางมาตรฐานสำหรับสื่อมวลชนในการผลิตสื่อที่ดีและสร้างสรรค์สำหรับเด็กและวัยรุ่น

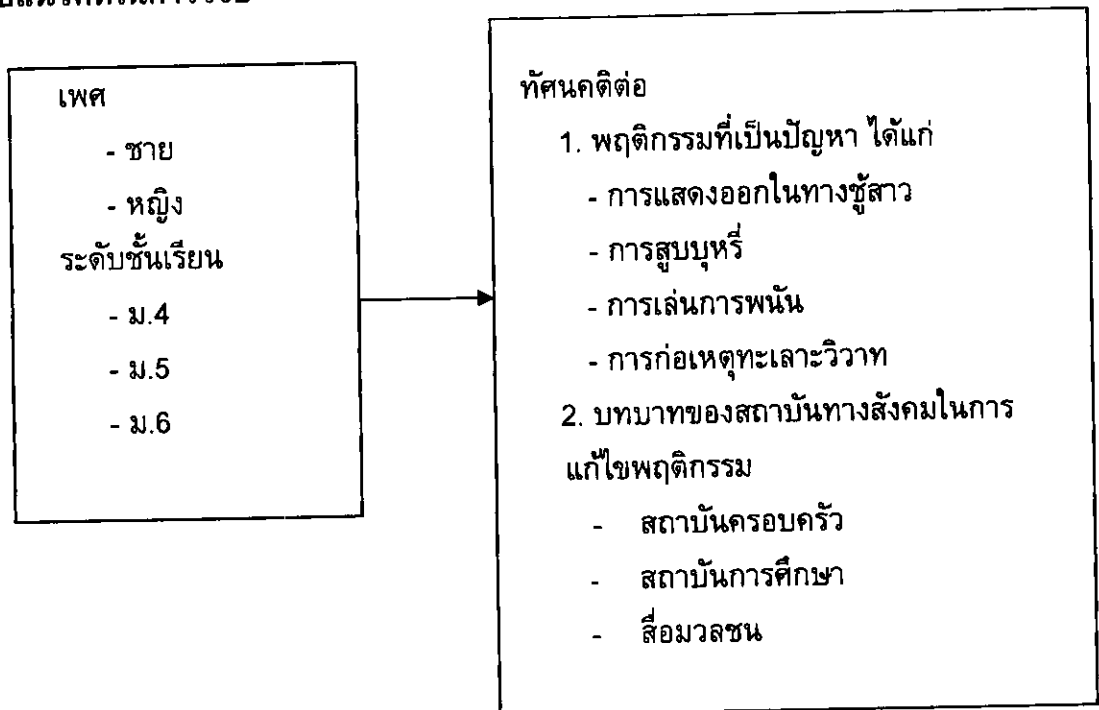
- ส่งเสริมให้องค์กรของสื่อมวลชนมีความเข้มแข็งในการกำกับสื่อมวลชนด้วยกัน ให้ความรับผิดชอบต่อการพัฒนาเด็กและสังคม รวมทั้งมีจรรยาบรรณในการเสนอสื่อต่าง ๆ ต่อสังคม

- ส่งเสริมการรวมตัวของผู้บริโภคสื่อเป็นกลุ่ม ทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับประเทศ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภค รวมทั้งเพื่อเฝ้าระวังและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสื่อและรายการที่ควรและไม่ควรบริโภค เพื่อสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการต่างๆ ที่เผยแพร่ผ่านสื่อทุกประเภท และเพื่อเรียกร้องให้มีการปรับปรุงแก้ไขสื่อและรายการต่างๆ ให้เหมาะสมและสร้างสรรค์

จะเห็นได้ว่าบทบาทของสถาบันในสังคมทั้งสามสถาบันล้วนมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็กวัยรุ่นให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพได้ หากแต่ละสถาบันร่วมมือกันและแสดงบทบาทของตนให้เหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม เด็กวัยรุ่นก็จัดว่าเป็นประชาชนกลุ่มหนึ่งที่อยู่ในสังคมที่เป็นประชาธิปไตย การกำหนดบทบาทหน้าที่ของสถาบันต่างๆ เพื่อที่จะเข้ามาควบคุมพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่เหมาะสมของเด็กวัยรุ่นจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงทัศนคติของเด็กวัยรุ่นว่าพวกเขาเห็นด้วยหรือไม่และแต่ละสถาบันควรมีบทบาทในด้านนี้อย่างไรด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาถึงทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมต่างๆที่ไม่เหมาะสมในวัยรุ่น ว่าพวกเขามีความรู้สึกต่อพฤติกรรมเหล่านั้นอย่างไร หากมีโอกาสพวกเขาจะเลือกทำพฤติกรรมเหล่านั้นหรือไม่ และศึกษาถึงทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหารวมทั้งศึกษาถึงการจัดลำดับของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นว่าพฤติกรรมใดที่พวกเขาเห็นว่าสมควรได้รับการป้องกันและแก้ไขก่อนเป็นอันดับแรก และพฤติกรรมใดที่ควรได้รับการแก้ไขเป็นอันดับรองลงมาตามลำดับ โดยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหลาย ๆ ฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่นทั้ง

ทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะสถาบันต่างๆในสังคมจะได้ทำหน้าที่แสดงบทบาทในการพัฒนาเด็กวัยรุ่นให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่า มีคุณภาพต่อสังคม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

- เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง
- เด็กวัยรุ่นชายมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง
- เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกัน
- เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำกับข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 109,538 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 จำนวน 450 คน จากการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ ที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95% ($\alpha = .05$) (ประกอบกรรณสูตร. 2538) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สุ่มโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มา 5 โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
2. สุ่มห้องเรียนจากโรงเรียนที่สุ่มได้ในข้อ 2 มาชั้นละ 1 ห้องเรียน (ม.4 ม.5 และ ม.6) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
3. สุ่มนักเรียนจากห้องเรียนที่สุ่มได้ในข้อ 3 มาห้องละ 30 คน (ชาย 15 คน และ หญิง 15 คน) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

เป็นแบบสอบถามข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ และระดับชั้นเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. ระดับชั้นเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการจัดลำดับ พฤติกรรมที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

ลักษณะแบบสอบถาม ประกอบด้วย พฤติกรรมที่เป็นปัญหา 4 พฤติกรรม และมีช่อง ให้ผู้ตอบใส่ตัวเลข 1 2 3 หรือ 4 ตามการจัดลำดับพฤติกรรมที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

ตัวอย่างแบบสอบถามการจัดลำดับพฤติกรรมที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเรียงลำดับพฤติกรรมของวัยรุ่นต่อไปนี้ ตามที่นักเรียนคิดว่าสมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้วยการใส่หมายเลข 1,2,3 และ 4 ลงใน ด้านหลังข้อความ

สำคัญมากที่สุดให้ใส่หมายเลข 1 สำคัญรองลงมาให้ใส่หมายเลข 2,3 และ 4 ตามลำดับ

พฤติกรรมแสดงออกทางชู้สาว ☐	พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ☐
พฤติกรรมการเล่นการพนัน ☐	พฤติกรรมทะเลาะวิวาท ☐

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

แบบสอบถามตอนนี้แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ พฤติกรรมการแสดงออกในทางชั่วสาวของวัยรุ่น พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น พฤติกรรมการเล่นการพนันของวัยรุ่น และพฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงตัดแปลงมาจากแบบสอบถามทัศนคติต่ออายุมุข 6 ของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร ของรุ่งฤดี เมธีธำรง (2536 : 130 -140) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งได้แก่ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนัน ส่วนพฤติกรรมทางด้านการแสดงออกในทางชั่วสาว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเองซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert (1932) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
0	<u>ด้านการแสดงออกในทางชั่วสาว</u> การโอบกอดกันระหว่างวัยรุ่นชายหญิงในที่ สาธารณะเป็นสิ่งที่เหมาะสม					
0	<u>ด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่</u> การสูบบุหรี่ช่วยให้บุคลิกดีขึ้น					
0	<u>ด้านการเล่นการพนัน</u> การพนันเป็นเรื่องท้าทายความสามารถ					
0	<u>ด้านการก่อเหตุทะเลาะวิวาท</u> เมื่อเพื่อนถูกทำร้ายควรเข้าไปช่วย ด้วยการทำร้ายฝ่ายตรงข้าม					

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การแสดงออกในทางชั่วสาวของวัยรุ่น พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการเล่นการพนัน และ พฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น

2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นำมาเรียบเรียงและสร้างแบบสอบถามทัศนคติ ต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น ซึ่งแบ่งเป็น ทัศนคติต่อพฤติกรรมชั่วสาว ทัศนคติต่อ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ทัศนคติต่อพฤติกรรมการเล่นการพนัน ทัศนคติต่อพฤติกรรมการทะเลาะ วิวาท โดยผู้วิจัยศึกษาจากแบบสอบถามทัศนคติต่ออายุ 6 ของนักเรียนวัยรุ่น ในกรุงเทพฯ ของ รุ่งฤดี เมธีธำรง (2536 : 131-140) แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ จากนั้นจึงนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา ศรีสัตย์วาจา อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ และ อาจารย์ชญาช ลักษณะวิจารณ์ เป็นผู้พิจารณา และคัดเลือกเฉพาะข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมี ความเห็นสอดคล้องกัน 2 ใน 3

ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการ แก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ บทบาทของสถาบันครอบครัว บทบาทของ สถาบันการศึกษา และบทบาทของสื่อมวลชน ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert (1932) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วย อย่างยิ่ง จนถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็น
ปัญหาของวัยรุ่น

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของ
นักเรียนมากที่สุด

สถาบันครอบครัว

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
0	พ่อแม่ ผู้ปกครองควรให้อิสระแก่ลูกในการ คบเพื่อนต่างเพศ โดยคอยเป็นผู้ให้ คำปรึกษาที่ดี และคอยเฝ้าดูพฤติกรรมอยู่ ห่างๆ ไม่เข้าไปก้าวกายมากเกินไปจนความ จำเป็น					
0	พ่อแม่ ผู้ปกครองควรให้ความใกล้ชิดกับลูก เป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อลูกมีปัญหา เพื่อ ป้องกันไม่ให้ลูกระบายความเครียดด้วย บุหรี่หรือยาเสพติดชนิดอื่นๆ					
0	พ่อแม่ ผู้ปกครองควรประพฤติตนเป็น ตัวอย่างที่ดีในการไม่ข้องแวะกับการพนัน ทุกชนิด					
0	เมื่อมีปัญหา หรือข้อขัดแย้งเกิดขึ้นใน ครอบครัว พ่อแม่ควรใช้เหตุผลพูดคุยกัน					

สถาบันการศึกษา

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
0	โรงเรียนควรสอดส่องดูแลพฤติกรรมระหว่างนักเรียนชายและหญิงให้อยู่ภายใต้ค่านิยมที่ดีงาม					
0	โรงเรียนควรเข้มงวดต่อ ครู หรือบุคลากรในโรงเรียนที่มีพฤติกรรมสุบบุหรี เพื่อไม่ให้เป็นตัวอย่างแก่เด็กนักเรียน					
0	ครูควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็กนักเรียนในการไม่ข้องเกี่ยวกับการพนันทุกชนิด					
0	โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนต่างโรงเรียน เช่น การจัดให้มีการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทร่วมกัน					

สื่อมวลชน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
0	สื่อมวลชนควรนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ส่งเสริมค่านิยมที่ดีงามและถูกต้อง เช่น การโฆษณาขายสินค้าทางโทรทัศน์ไม่ควรใช้สตรีระร่างกายของผู้หญิงเป็นสื่อในการขาย					
0	สื่อมวลชนควรมีการนำเสนอภาพให้เห็นถึงโทษของการสูบบุหรีให้แพร่หลายในทุกๆ สื่อ					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
0	ภาพยนตร์หรือละครที่มีบทของการเล่นการพนันควรมีการนำเสนอผลร้ายที่ตามมาจากการเล่นการพนัน หรือมีข้อความเตือนว่าการพนันเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย					
0	ไม่ควรมีการนำเสนอภาพข่าว หรือภาพยนตร์ที่มีภาพของความรุนแรง หรือมีการเสนอเบื้องหลังการวางแผนอาชญากรรมที่รุนแรง					

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้เด็กวัยรุ่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์เป็นลักษณะให้ผู้ตอบเขียนบรรยายถึงบทบาทของสถาบันทางสังคมว่าแต่ละสถาบันควรมีบทบาทในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นอย่างไรบ้าง

2. นำคำตอบที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ มาทำการเรียบเรียงเพื่อสร้างแบบสอบถามทัศนคติของวัยรุ่นต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา ศรีสัตย์วาจา อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ และอาจารย์ชญา นุช ลักษณะวิจารณ์ เป็นผู้พิจารณาทำการตรวจสอบความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ และคัดเลือกเฉพาะข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน 2 ใน 3 จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น และแบบสอบถามทัศนคติต่อสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น ที่ได้ปรับปรุงแก้ไข

ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสำรวจจริง ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนศรีวิกร จำนวน 35 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้วิธีการค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับค่าคะแนนรวม (Item - Total Correlation) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน และเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยแบบสอบถามแต่ละฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ดังนี้

- แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมชู้สาว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่าง .2392 - .6339
- แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่าง .6404 - .8778
- แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการเล่นการพนัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่าง .4750 - .8236
- แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่าง .4114 - .7505
- แบบสอบถามทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่าง .4234 - .6785
- แบบสอบถามทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่าง .4344 - .7179
- แบบสอบถามทัศนคติต่อบทบาทของสื่อมวลชน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่าง .3706 - .7726

2. นำแบบสอบถามที่ได้คัดเลือกแล้วจากข้อ 2 มาหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นแบบแอลฟา (α) ดังนี้

- แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมชู้สาว มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .7159
- แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .9407
- แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการเล่นการพนัน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .8988
- แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .8586

- แบบสอบถามทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .8490
- แบบสอบถามทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .8670
- แบบสอบถามทัศนคติต่อบทบาทของสื่อมวลชน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .8738

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการของแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ และผู้อำนวยการของแต่ละโรงเรียน เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลในแต่ละโรงเรียน รวมถึงนัดวัน และเวลาที่จะทำการเก็บข้อมูล
3. จัดเตรียมแบบสอบถาม จำนวน 450 ฉบับ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง
4. นำแบบสอบถามทั้งหมดไปเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ โดยก่อนที่จะให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย และวิธีการในการตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้นักเรียนเข้าใจ หลังจากนั้นเมื่อนักเรียนตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง และหากพบว่านักเรียนคนใดตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะขอให้นักเรียนคนนั้นทำการตอบข้อคำถามให้สมบูรณ์ก่อนนำกลับคืนมา ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 450 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำกับข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยทำการรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดกลับคืนมาแล้ว จึงทำการตรวจให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

ข้อความที่เป็นเชิงบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	5 คะแนน
เห็นด้วย	ได้	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้	3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย	ได้	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1 คะแนน

ข้อความที่เป็นเชิงลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	5 คะแนน
เห็นด้วย	ได้	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เริ่มต้นด้วยการตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ตามที่กำหนด จากนั้นนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences) มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

2. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

2.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน โดยใช้สถิติที่ แบบเป็นอิสระจากกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2

2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) โดยใช้สถิติเอฟ ทดสอบและตรวจสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี HSD-test ของ Tukey ในกรณีที่พบว่า F-test มีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 และ 4

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนทัศนคติ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายระดับทัศนคติตามแบบของเบสท์ (จรินทร์ ศรีสุวรรณ. 2524 : 58 ; อ้างอิงจาก Best.1986 : 184 – 186) คือ

<u>ค่าคะแนนเฉลี่ย</u>	<u>การแปลความหมาย</u>
1.00 - 2.33	มีทัศนคติที่ไม่ดี
2.34 - 3.67	มีทัศนคติที่ตีปานกลาง
3.68 - 5.00	มีทัศนคติที่ดี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กวัยรุ่น" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอย่างไร การจัดลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ควรแก้ไขอย่างเร่งด่วนตามทัศนคติของเด็กวัยรุ่น รวมถึงศึกษาว่าวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน เพศต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชาย-หญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ของโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งสิ้น 450 คน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและ ทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และใช้สถิติทดสอบ t และ F เพื่อการทดสอบสมมติฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
p	แทน ค่าความน่าจะเป็น (probability) ของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ

* แทน ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 5 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง (ตัวแปรต้น) ได้แก่ เพศ และระดับชั้นเรียน

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะคดีที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นเรียน และเพศ

ตอนที่ 3 แสดงผลการจัดลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนตามความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่น

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจำแนกตามเพศ และการเปรียบเทียบทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจำแนกตามเพศ

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจำแนกตามระดับชั้นเรียน และการเปรียบเทียบทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจำแนกตามระดับชั้นเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ และระดับชั้นเรียน

แสดงผลการวิเคราะห์ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงความถี่ และร้อยละของข้อมูลรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ และระดับชั้นเรียน

ระดับชั้นเรียน	เพศ					
	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 4	76	16.88	74	16.44	150	33.32
มัธยมศึกษาปีที่ 5	75	16.67	75	16.67	150	33.34
มัธยมศึกษาปีที่ 6	75	16.67	75	16.67	150	33.34
รวม	226	50.22	224	49.78	450	100

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งหมด 450 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวนเท่ากันคือ 150 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย และหญิง จำนวนใกล้เคียงกัน คือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 76 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 75 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 75 คน รวมนักเรียนชายทั้งหมด 226 คน และ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 74 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 75 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 75 คน รวมนักเรียนหญิงทั้งหมด 224 คน

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะคิดที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นเรียน และเพศ แสดงผลการวิเคราะห์ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะคิดที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหารายด้าน ศึกษาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นเรียน และเพศ

ตัวแปรที่ศึกษา	เพศ												
	ชาย				หญิง				รวม				
	N	\bar{X}	S.D.	ความหมาย ทางทัศนคติ	N	\bar{X}	S.D.	ความหมาย ทางทัศนคติ	N	\bar{X}	S.D.	ความหมาย ทางทัศนคติ	
ทัศนคติที่มีต่อ													
พฤติกรรมที่เป็นปัญหา													
- พฤติกรรมผู้ชาย	4	76	2.63	.64	ดีปานกลาง	74	1.92	.50	ไม่ดี	150	2.28	.68	ไม่ดี
- พฤติกรรมผู้หญิง	5	75	2.66	.72	ดีปานกลาง	75	2.01	.52	ไม่ดี	150	2.33	.71	ไม่ดี
- พฤติกรรมรวม	6	75	2.68	.60	ดีปานกลาง	75	2.11	.48	ไม่ดี	150	2.40	.61	ดีปานกลาง
รวม		226	2.66	.64	ดีปานกลาง	224	2.01	.50	ไม่ดี	450	2.34	.67	ดีปานกลาง

ตาราง 2 (ต่อ)

	เพศ																
	ระดับชั้นเรียน				ชาย				หญิง				รวม				
	N	\bar{X}	S.D.	ความหมายทางทัศนคติ	N	\bar{X}	S.D.	ความหมายทางทัศนคติ	N	\bar{X}	S.D.	ความหมายทางทัศนคติ	N	\bar{X}	S.D.	ความหมายทางทัศนคติ	
ทัศนคติที่มีต่อ พฤติกรรมที่เป็น ปัญหา																	
- พฤติกรรม การสูบบุหรี่	4	76	1.73	.71	ไม่	74	1.39	.52	ไม่	150	1.56	.65	ไม่	150	1.59	.60	ไม่
	5	75	1.71	.70	ไม่	75	1.46	.45	ไม่	150	1.59	.60	ไม่	150	1.67	.67	ไม่
	6	75	1.84	.75	ไม่	75	1.49	.52	ไม่	150	1.67	.67	ไม่	150	1.67	.67	ไม่
รวม		226	1.76	.71	ไม่	224	1.45	.50	ไม่	450	1.60	.64	ไม่	450	1.60	.64	ไม่

ตาราง 2 (ต่อ)

	เพศ					
	ชาย		หญิง		รวม	
ระดับชั้นเรียน	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.
ตัวแปรที่ศึกษา						
				ความหมาย	ความหมาย	ความหมาย
				ทางทัศนคติ	ทางทัศนคติ	ทางทัศนคติ
ทัศนคติที่มีต่อ						
พฤติกรรมที่เป็นปัญหา						
- พฤติกรรม	4	76	2.50	.75	ดีปานกลาง	ดีปานกลาง
การเล่นการพนัน	5	75	2.53	.75	ดีปานกลาง	ดีปานกลาง
	6	75	2.46	.84	ดีปานกลาง	ดีปานกลาง
					ไม่ตี	ไม่ตี
					ไม่ตี	ไม่ตี
					ไม่ตี	ไม่ตี
รวม		226	2.50	.78	ดีปานกลาง	ดีปานกลาง
					224	2.04
					.68	.67
					ไม่ตี	ดีปานกลาง

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับชั้นเรียน	เพศ						รวม
	ชาย		หญิง		รวม		
	N	\bar{X} S.D.	N	\bar{X} S.D.	N	\bar{X} S.D.	
ตัวแปรที่ศึกษา							ความหมาย ทางทัศนคติ
ทัศนคติที่มีต่อ							
พฤติกรรมที่เป็นปัญหา							
- พฤติกรรม							
การทะเลาะ	4	76 2.38 .57	ดีปานกลาง	74 1.91 .56	ไม่ตี	150 2.51 .61	ไม่ตี
วิวาท	5	75 2.18 .62	ไม่ตี	75 1.94 .51	ไม่ตี	150 2.06 .58	ไม่ตี
	6	75 2.21 .66	ไม่ตี	75 1.83 .57	ไม่ตี	150 2.02 .64	ไม่ตี
รวม		226 2.26 .62	ไม่ตี	224 1.89 .55	ไม่ตี	450 2.08 .61	ไม่ตี

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	เพศ											
	ระดับชั้นเรียน			ชาย			หญิง			รวม		
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.
ทัศนคติที่มีต่อบทบาท ของสถาบันทางสังคม												
	มัธยมศึกษาปีที่ 4	76	3.84	.53	ดี	74	4.15	.61	ดี	150	3.99	.59
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	75	3.94	.55	ดี	75	4.16	.53	ดี	150	4.16	.53
มัธยมศึกษาปีที่ 6	75	2.46	.57	ดี	75	4.22	.48	ดี	150	4.22	.48	
รวม		226	3.91	.55	ดี	224	4.18	.54	ดี	450	4.04	.56

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับชั้นเรียน	เพศ								
	ชาย		หญิง		รวม				
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.
ตัวแปรที่ศึกษา									
ทัศนคติที่มีต่อบทบาท									
ของสถาบันทางสังคม									
- สื่อมวลชน									
มัธยมศึกษาปีที่ 4	76	3.43	.47	74	3.86	.60	150	3.64	.58
มัธยมศึกษาปีที่ 5	75	3.45	.44	75	3.83	.47	150	3.64	.50
มัธยมศึกษาปีที่ 6	75	3.42	.52	75	3.89	.58	150	3.65	.60
รวม	226	3.43	.48	224	3.86	.55	450	3.65	.56

สำหรับบทบาทของสื่อมวลชนนั้น พบว่า วิทยุร่วมโดยรวมทั้งศึกษาในระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสื่อมวลชน เมื่อวิเคราะห์ตาม
เพศ พบว่าวิทยุร่วมเพศชายที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีทัศนคติที่ดีปานกลาง
ต่อบทบาทของสื่อมวลชน ส่วนวิทยุร่วมหญิงที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มี
ทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสื่อมวลชน

ตาราง 3 แสดงผลการจัดลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ตามความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่น

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	การจัดลำดับพฤติกรรม															
		พฤติกรรมผู้ชาย				พฤติกรรมการสูบบุหรี่				พฤติกรรมการเล่นการพนัน				พฤติกรรมทะเลาะวิวาท			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
รวม	450	76	86	146	59	102	180	109	51	120	128	151	198	152	55	45	
ชาย	226	39	53	92	34	69	72	51	26	53	74	73	124	65	26	11	
หญิง	224	37	33	54	25	33	108	58	25	67	54	78	74	87	29	34	
มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	25	37	51	26	47	43	34	16	29	53	52	71	49	17	13	
มัธยมศึกษาปีที่ 5	150	26	26	36	17	27	65	41	13	42	36	59	58	55	23	14	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	150	25	23	59	16	28	72	34	22	49	39	40	69	48	15	18	

จากตาราง 3 พบว่า เด็กวัยรุ่นในกลุ่มรวม กลุ่มวัยรุ่นชาย กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากได้จัดลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเป็นลำดับ 1 คือ พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท

สำหรับกลุ่มนักเรียนหญิง และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนมากได้จัดลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เป็นลำดับที่ 1 คือ พฤติกรรมชู้สาว

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และการเปรียบเทียบทัศนคติต่อบทบาทของสถานทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จำแนกตามเพศ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง

แสดงผลการวิเคราะห์ดังตาราง 4 และ 5

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จำแนกตามเพศ

พฤติกรรม	ชาย			หญิง			t	p-value
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.		
พฤติกรรมชู้สาว	226	2.66	.66	224	2.01	.50	11.74*	.000
พฤติกรรมการสูบบุหรี่	226	1.76	.72	224	1.45	.50	5.30*	.000
พฤติกรรมการเล่นการพนัน	226	2.49	.78	224	2.04	.68	6.57*	.000
พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท	226	2.26	.62	224	1.89	.55	6.66*	.000
รวม	226	2.29	.51	224	1.85	.41	10.18*	.000

* $p \leq .05$

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาในด้านรวม พบว่า เด็กวัยรุ่นเพศชาย และเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในด้านรวมมากกว่าเด็กวัยรุ่นเพศหญิง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาในพฤติกรรมแต่ละด้านพบว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายและเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติต่อพฤติกรรมชู้สาว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการเล่นการพนัน และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทุกด้าน มากกว่าเด็กวัยรุ่นเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับที่พบในด้านรวม

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จำแนกตามเพศ

สถาบันทางสังคม	ชาย			หญิง			t	p-value
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.		
สถาบันครอบครัว	226	3.91	.55	224	4.18	.54	-5.28	.000
สถาบันการศึกษา	226	3.34	.54	224	3.63	.68	-5.11	.000
สื่อมวลชน	226	3.43	.48	224	3.86	.55	-8.82	.000
รวม	226	3.55	.41	224	3.88	.45	-7.96	.000

* $P \leq .05$

จากตาราง 5 พบว่า ในด้านรวมเด็กวัยรุ่นเพศชาย และเด็กวัยรุ่นเพศหญิง มีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมโดยรวมมากกว่าเด็กวัยรุ่นเพศชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาในด้านบทบาทของแต่ละสถาบันพบว่าเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน ในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา มากกว่าเด็กวัยรุ่นเพศ

ชายที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งผลจากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นชายมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง ซึ่งผลที่ได้นี้เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และการเปรียบเทียบทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จำแนกตามระดับชั้นเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 6 - 9

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จำแนกตามระดับชั้นเรียน

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	ระดับชั้นเรียน	N	\bar{X}	S.D.
พฤติกรรมชู้สาว	มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	2.28	.67
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	150	2.33	.71
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	150	2.40	.61
	รวม	450	2.34	.67
พฤติกรรมการสูบบุหรี่	มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	1.56	.65
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	150	1.59	.60
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	150	1.67	.67
	รวม	450	1.60	.64
พฤติกรรมการเล่นการพนัน	มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	2.18	.76
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	150	2.34	.78
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	150	2.28	.76
	รวม	450	2.27	.76
พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท	มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	2.15	.61
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	150	2.06	.58
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	150	2.02	.64
	รวม	450	2.08	.61

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	ระดับชั้นเรียน	N	\bar{X}	S.D.
รวม	มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	2.05	.54
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	150	2.08	.49
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	150	2.09	.51
	รวม	450	2.07	.51

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกัน โดยในด้านรวมของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทั้งหมดพบว่าเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทัศนคติเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ และจากการวิเคราะห์แยกในพฤติกรรมแต่ละด้านพบว่า ด้านพฤติกรรมชู้สาว พบว่าเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทัศนคติเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ ด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่ พบว่าเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทัศนคติเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ ด้านพฤติกรรมการเล่นการพนันพบว่าเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนทัศนคติเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ และด้านพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนทัศนคติสูงสุด รองลงมาคือเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติที่แตกต่างกันดังกล่าว ในตาราง 7 ต่อไป

ตาราง 7 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F	p-value
พฤติกรรมชู้สาว	ระหว่างกลุ่ม		2	1.03	.52	1.16	.31
	ภายในกลุ่ม		447	198.32	.44		
	รวม		449	199.35			
พฤติกรรมการสูบบุหรี่	ระหว่างกลุ่ม		2	.91	.45	1.12	.33
	ภายในกลุ่ม		447	181.76	.41		
	รวม		449	182.70			
พฤติกรรมการเล่นการพนัน	ระหว่างกลุ่ม		2	1.70	.85	1.46	.23
	ภายในกลุ่ม		447	260.46	.58		
	รวม		449	262.16			
พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท	ระหว่างกลุ่ม		2	1.32	.66	1.75	.18
	ภายในกลุ่ม		447	168.36	.38		
	รวม		449	169.67			

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จำแนกตามระดับชั้นเรียน

สถาบันทางสังคม	ระดับชั้นเรียน	N	\bar{X}	S.D.
สถาบันครอบครัว	มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	3.99	.59
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	150	4.05	.55
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	150	4.08	.55
	รวม	450	4.04	.56
สถาบันการศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	3.53	.75
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	150	3.51	.59
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	150	3.42	.52
	รวม	450	3.48	.63
สื่อมวลชน	มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	3.64	.58
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	150	3.64	.49
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	150	3.65	.60
	รวม	450	3.65	.56
รวม	มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	2.88	.24
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	150	2.91	.18
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	150	2.90	.21
	รวม	450	2.90	.21

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีคะแนนทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยในด้านรวมของบทบาทของสถาบันทางสังคมพบว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนทัศนคติเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ และจากการวิเคราะห์แยกในบทบาทของแต่ละสถาบันทางสังคมแสดงให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ ส่วนบทบาทของสถาบันการศึกษา พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนทัศนคติเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามลำดับ และบทบาทของสื่อมวลชน พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี

คะแนนทัศนคติเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคม ที่แตกต่างกันดังกล่าว ในตารางที่ 9 ต่อไป

ตาราง 9 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน

สถาบันทางสังคม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
สถาบันครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	2	.66	.33	1.05	.35
	ภายในกลุ่ม	447	140.33	.31		
	รวม	449	140.98			
สถาบันการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.03	.52	1.30	.27
	ภายในกลุ่ม	447	176.51	.40		
	รวม	449	177.54			
สื่อมวลชน	ระหว่างกลุ่ม	2	.01	.00	.01	.99
	ภายในกลุ่ม	447	139.19	.31		
	รวม	449	139.20			

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เริ่มตั้งแต่การศึกษาข้อมูล ทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วางแผนการวิจัย ดำเนินการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล จนนำมาสรุปผลของการศึกษาที่สามารถอภิปรายผล ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติ และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

จุดมุ่งหมายหลักของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาว่า

1. เด็กวัยรุ่นมีทัศนคติอย่างไรต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
2. ตามความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่นแล้ว พวกเขาคิดว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหา พฤติกรรมใดที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน
3. เด็กวัยรุ่นมีทัศนคติอย่างไรต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
4. เด็กวัยรุ่นเพศชายและ เด็กวัยรุ่นเพศหญิง ที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร และ ศึกษาว่า เด็กวัยรุ่นเพศชาย และเด็กวัยรุ่นเพศหญิง ที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

2. สมมติฐานการวิจัย

1. เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง
2. เด็กวัยรุ่นชายมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขปัญหา พฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง
3. เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกัน
4. เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้อ้างอิงจากผลการศึกษาในครั้งนี้ คือ เด็กวัยรุ่นชาย -หญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 จำนวน 109,538 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 450 คน จากโรงเรียนต่างๆ ดังนี้

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 90 คน เป็นนักเรียนชาย 45 คน นักเรียนหญิง 45 คน

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจาก โรงเรียนหอวัง จำนวน 90 คน เป็นนักเรียนชาย 46 คน นักเรียนหญิง 44 คน

2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจาก โรงเรียนมัธยมวัดกะสันพิทยา จำนวน 90 คน เป็นนักเรียนชาย 45 คน นักเรียนหญิง 45 คน

2.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจาก โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง จำนวน 90 คน เป็นนักเรียนชาย 45 คน นักเรียนหญิง 45 คน

2.5 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจาก โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จำนวน 90 คน เป็นนักเรียนชาย 45 คน นักเรียนหญิง 45 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ และระดับชั้นเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการจัดลำดับ พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ลักษณะแบบสอบถาม คือ เป็นการให้ผู้ตอบเรียงลำดับพฤติกรรมที่คิดว่าสมควรได้รับการแก้ไข อย่างเร่งด่วน ตามทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ พฤติกรรมการแสดงออกในทางชู้สาวของวัยรุ่น พฤติกรรมการสูบบุหรี่

ของวัยรุ่น พฤติกรรมการเล่นการพนันของวัยรุ่น และพฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาท โดยทำการปรับปรุงจัดแปลงมาจากแบบสอบถามทัศนคติต่ออายุมุข 6 ของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร ของรุ่งฤดี เมธีธำรง (รุ่งฤดี เมธีธำรง.2536 : 130-140) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งได้แก่ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนัน ส่วนพฤติกรรมทางด้านการประพฤตินในทางชั่วสาว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเองซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert จำนวนทั้งสิ้น 39 ข้อ แบบสอบถามตอนนี้ มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .9305

ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่พฤติกรรมการแสดงออกในทางชั่วสาวของวัยรุ่น พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น พฤติกรรมการเล่นการพนันของวัยรุ่น และพฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาท โดยข้อคำถามจะทำการเรียบเรียงจากการสัมภาษณ์เด็กวัยรุ่นถึงบทบาทของสถาบันทางสังคมทั้ง 3 สถาบัน คือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน ว่าควรมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของวัยรุ่นอย่างไรบ้าง โดยให้วัยรุ่นทั่วไปที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ จากนั้นจึงนำคำตอบที่ได้มาเรียบเรียงเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert จำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .9314

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ถึงผู้อำนวยการของแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ และผู้อำนวยการของแต่ละโรงเรียน เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลในแต่ละโรงเรียน รวมถึงนัดวัน และเวลาที่จะทำการเก็บข้อมูล

4.3 จัดเตรียมแบบสอบถาม จำนวน 450 ฉบับ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.4 นำแบบสอบถามทั้งหมดไปเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ โดยก่อนที่จะให้ตัดสินใจตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย และวิธีการในการตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้นักเรียนเข้าใจ หลังจากนั้นเมื่อนักเรียนตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

4.5 นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมา มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละตอน และนำคะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามแต่ละตอนแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยเลือกเฉพาะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับการทดสอบ และตรวจสอบสมมติฐานเท่านั้น ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 คำนวณค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่อแจกแจงปัจจัยทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง (ตัวแปรต้น) ได้แก่ เพศ และระดับชั้นเรียน

1.2 คำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และคะแนนทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยตามตัวแปรเพศ และระดับชั้นเรียน

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ของวัยรุ่นเพศชาย และวัยรุ่นเพศหญิง โดยใช้สถิติที่ทดสอบ (t-test) (ทดสอบสมมติฐานข้อ 1)

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ของวัยรุ่นเพศชาย และวัยรุ่นเพศหญิง โดยใช้สถิติที่ทดสอบ (t-test) (ทดสอบสมมติฐานข้อ 2)

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ระหว่างวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of variance, One-Way ANOVA) (ทดสอบสมมติฐานข้อ 3)

2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ระหว่างวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of variance, One-Way ANOVA) (ทดสอบสมมติฐานข้อ 4)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ทักษะคิดของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทักษะคิดของเด็กวัยรุ่นต่อบทบาทของสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ระหว่างเด็กวัยรุ่นเพศชาย และเด็กวัยรุ่นเพศหญิง ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียน รวมถึงวิเคราะห์การจัดลำดับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ควรแก้ไขอย่างเร่งด่วนตามความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่น ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อพฤติกรรมชู้สาว พฤติกรรมการเล่นการพนัน และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท ส่วนเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมชู้สาว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการเล่นการพนัน และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท ส่วนในด้านของบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นพบว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันครอบครัว และมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสถาบันการศึกษาและบทบาทของสื่อมวลชน ส่วนเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวและสื่อมวลชน และมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสถาบันการศึกษา

➔ 2. พฤติกรรมที่ถูกจัดให้เป็นพฤติกรรมที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเป็นลำดับแรกคือ พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท รองลงมาคือพฤติกรรมชู้สาว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ และพฤติกรรมการเล่นการพนัน ตามลำดับ

2 เด็กวัยรุ่นเพศชาย และเด็กวัยรุ่นเพศหญิง มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมชู้สาว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการเล่นการพนัน และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท มากกว่าเด็กวัยรุ่นเพศหญิง

3. เด็กวัยรุ่นเพศชาย และเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันครอบครัว บทบาทของสถาบันการศึกษา และบทบาทของสื่อมวลชน มากกว่าเด็กวัยรุ่นเพศชาย

4. เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไม่แตกต่างกัน

5. เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในเด็กวัยรุ่นที่มีเพศ และระดับชั้นเรียนต่างกัน รวมถึงการศึกษาการจัดลำดับพฤติกรรมที่ควรแก้ไขอย่างเร่งด่วนตามความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่น พบว่า ในด้านพฤติกรรมชู้สาว เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ดีปานกลาง ส่วนเด็กวัยรุ่นหญิงมีทัศนคติที่ไม่ดี ด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่ เด็กวัยรุ่นทั้งเพศชายและหญิงต่างก็มีทัศนคติที่ไม่ดี ด้านพฤติกรรมการเล่นการพนัน เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ดีปานกลาง ส่วนเด็กวัยรุ่นหญิงมีทัศนคติที่ไม่ดี และด้านพฤติกรรมทะเลาะวิวาท พบว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายและเด็กวัยรุ่นหญิงต่างก็มีทัศนคติที่ไม่ดี ส่วนในด้านของทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา พบว่า ในด้านของบทบาทของสถาบันครอบครัว เด็กวัยรุ่นเพศชายและหญิงต่างก็มีทัศนคติที่ดี ในด้านของบทบาทของสถาบันการศึกษา พบว่า ทั้งเด็กวัยรุ่นเพศชายและหญิงต่างก็มีทัศนคติที่ดีปานกลาง และในด้านของบทบาทของสื่อมวลชน พบว่า ทั้งเด็กวัยรุ่นเพศชายและเด็กวัยรุ่นหญิงต่างก็มีทัศนคติที่ดี ผลการศึกษาที่ได้และจากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวไว้ว่า "เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง" พบว่าทัศนคติของวัยรุ่นทั้งสองเพศต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหามีความแตกต่างกัน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ในด้านพฤติกรรมชู้สาว เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ดีมากกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง การพบผลเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ในวัยรุ่นชายนั้น มีอิทธิพลของฮอร์โมนเพศที่รุนแรงกว่าหญิง (ณัฐวดี วิถีธรรม. 2539 : 30 ; อ้างอิงจาก พนม เกตุมาน. 2534 : 115) ประกอบกับการที่สังคมไทยมีลักษณะประจำชาติในเรื่องเพศคือ หญิงไทยมักจะรักษานวลสงวนตัว ไม่ชิงสุกก่อนห่าม ไม่แสดงความต้องการทางเพศอย่างเปิดเผย การจะรู้จักกับเพศตรงข้ามของหญิงมักต้องอยู่ภายใต้ความดูแลของ บิดา มารดา หรือผู้ควบคุม (วันทนี วาสิกะสิน. 2526 : 51) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวดี วิถีธรรม (2539) ที่ว่า วัยรุ่นเพศชายมีแนวโน้มที่จะต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงด้วยกันมากขึ้น และวัยรุ่นเพศชายเห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสว่าเป็นเรื่องไม่เสียหาย ในขณะที่วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส

ในด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่ เด็กวัยรุ่นชาย และเด็กวัยรุ่นหญิงต่างก็มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทางสถิติ พบว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ แตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ค่อนข้างดีกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัยรุ่นชายมักมีความต้องการอยากรู้ อยากทดลอง อยากเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ประกอบกับวัยรุ่นชายมักมีค่านิยมที่ว่า ลูกผู้ชายต้องสูบบุหรี่ การสูบบุหรี่แสดงถึงการเป็นผู้ใหญ่ ทำให้ดูโก้เก๋ (ณัฐวดี วิถีธรรม. 2544 : 17)

ในด้านพฤติกรรมการเล่นการพนัน เด็กวัยรุ่นชายมีทัศนคติที่ดีมากกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สังคมไทยมีค่านิยมในการอบรมเลี้ยงดูเด็กหญิงให้มีกริยามารยาทที่เรียบร้อย มีความประพฤติดี และต้องอยู่ในกรอบของขนบธรรมเนียมประเพณีมากกว่าเด็กชาย จึงทำให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กชายไม่เคร่งครัดมากนัก จึงเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กชายได้ทดลองเล่น หรือได้เล่นการพนันได้ง่าย (บุษราคัม ธุระพันธ์. 2534 : 96) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสริน ปุณณะหิตานนท์ และคนอื่นๆ (บุษราคัม ธุระพันธ์ . 2534 : 20 ; อ้างอิงจาก เสริน ปุณณะหิตานนท์. 2531 : 172) ที่ว่า เพศชายมีพฤติกรรมการพนันมากกว่าเพศหญิง

ในด้านพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท เด็กวัยรุ่นชายและเด็กวัยรุ่นหญิงต่างก็มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท ซึ่งสอดคล้องกับผลการจัดลำดับพฤติกรรมที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทางสถิติ พบว่า เด็กวัยรุ่นชายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในสังคมไทย กระบวนการถ่ายทอดทางสังคมที่ให้กับเด็กชายและหญิง มีความแตกต่างกัน โดยที่เด็กชายจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการสั่งสอนให้มีความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง แต่สำหรับเด็กหญิงนั้นเป็นไปในทางตรงกันข้าม โดยเด็กหญิงจะได้รับการอบรมสั่งสอนให้เชื่อฟัง และเรียบร้อย มีนิสัยใจคออ่อนโยน (จิราภรณ์ อำนาจเถลิงศักดิ์. 2540 : 23 ; อ้างอิงจาก กนลา สุขพานิช เอกแสงศรี 2521 : 67-87) ในทางตรงข้ามเด็กชายก็จะมีลักษณะก้าวร้าวจนเป็นเอกลักษณ์ทางเพศอย่างหนึ่ง ตามที่ สมพร สุทัศน์ย์ (จิราภรณ์ อำนาจเถลิงศักดิ์. 2540 : 23 ; อ้างอิงจาก สมพร สุทัศน์ย์. 2530 : 35-36) ได้กล่าวไว้ 2 ประเด็นดังนี้

1. เพศชายก้าวร้าวมากกว่าเพศหญิง

2. ตามแนวความคิดการเรียนรู้ทางสังคม ความก้าวร้าวเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งโดยปกติ สังคมจะคาดหวังให้เพศชายและเพศหญิงมีบทบาทแตกต่างกันตามการอบรมเลี้ยงดูดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น

เมื่อพิจารณาทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในภาพรวม พบว่า ทั้งเด็กวัยรุ่นชายและเด็กวัยรุ่นหญิง ต่างก็มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทางสถิติ พบว่า เด็กวัยรุ่นชายมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของแสงสุรีย์ คนศิลป์ (2519) ที่พบว่า นักเรียนหญิงมีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองมากกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดดาวัลย์ พรศรีสมุทร และวิลาศลักษณ์ ชั่ววัลลี (2529) ที่พบว่านักเรียนหญิงมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจมากกว่านักเรียนชาย

เมื่อพิจารณาจากเงื่อนไขทางสังคมและวัฒนธรรม จะเห็นว่า การที่เด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นเพศชายนั้น มาจากการที่สังคมได้กำหนดให้เพศชาย และเพศหญิงมีบทบาททางสังคมแตกต่างกัน จึงทำให้วัยรุ่นทั้งสองเพศมีความแตกต่างกันในด้านความสนใจ การทำกิจกรรมต่างๆ เช่น เพศชายจะได้รับการสนับสนุน

ให้มีพฤติกรรมแสดงออกที่กล้าหาญ การมีลักษณะเป็นผู้นำ ส่วนเพศหญิงจะได้รับการส่งเสริมให้เป็นคนสุภาพ อ่อนโยน นุ่มนวล (อัมพร ศรีประเสริฐสุข, 2545 : 68 ; อ้างอิงจาก ชลธิ์ กุลประดิษฐ์, 2527 : 65) และนอกจากนี้เพศหญิงยังเป็นเพศที่สังคมคาดหวังว่า จะประพฤติตนอยู่ในระเบียบแบบแผนมากกว่าผู้ชาย โดยมักจะถูกอบรมสั่งสอนให้มีความประพฤติดี มีความเป็นกุลสตรี จึงทำให้เพศหญิงได้เรียนรู้ และประพฤติตนได้ดี และเหมาะสมมากกว่าเพศชาย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เด็กวัยรุ่นเพศชาย และเด็กวัยรุ่นเพศหญิงมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกัน ดังนั้นผลการศึกษานี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวไว้ว่า "เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง" จากผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของวัยรุ่นทั้งสองเพศต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหามีความแตกต่างกัน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

เด็กวัยรุ่นทั้งเพศชาย และเพศหญิงมีทัศนคติที่ดี ต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทางสถิติจะเห็นว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นชายมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อยกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเหตุผลทางการอบรมเลี้ยงดู ต่อเด็กทั้งสองเพศ ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า สังคมไทยมักมุ่งอบรมให้เด็กผู้หญิงมีความประพฤติที่เรียบร้อย มีจิตใจอ่อนโยน ซึ่งเป็นเหตุให้เด็กผู้หญิงมีความคิด ความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนมากกว่าเพศชาย และมักเชื่อฟังคำอบรมสั่งสอนของพ่อ แม่ผู้ปกครองมากกว่าเด็กผู้ชาย ประกอบกับเด็กผู้ชายมีอารมณ์ก้าวร้าวรุนแรงมากกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง ชอบความอิสระ อยากเป็นตัวของตัวเอง ไม่ค่อยเชื่อใคร ไม่อยากอยู่ใต้อำนาจของใคร (สุภาพันธุ์ รื่นสำราญ, 2525 : 21) ดังนั้น จึงอาจส่งผลให้เด็กวัยรุ่นหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันครอบครัว มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย

ส่วนทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันการศึกษาในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น พบว่าทั้งเด็กวัยรุ่นเพศชาย และเด็กวัยรุ่นเพศหญิง ต่างก็มีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสถาบันการศึกษา แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทางสถิติ จะเห็นว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันการศึกษาในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นชายมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันการศึกษาในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อยกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเหตุผลทางการอบรมเลี้ยงดู ต่อเด็กทั้งสองเพศ ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า สังคมไทยมักมุ่งอบรมให้เด็กผู้หญิงมีความประพฤติที่เรียบร้อย มีจิตใจอ่อนโยน ซึ่งเป็นเหตุให้เด็กผู้หญิงมีความคิด ความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนมากกว่าเพศชาย และมักเชื่อฟังคำอบรมสั่งสอนของพ่อ แม่ผู้ปกครองมากกว่าเด็กผู้ชาย ประกอบกับเด็กผู้ชายมีอารมณ์ก้าวร้าวรุนแรงมากกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง ชอบความอิสระ อยากเป็นตัวของตัวเอง ไม่ค่อยเชื่อใคร ไม่อยากอยู่ใต้อำนาจของใคร

(สุภาพันธุ์ รื่นสำราญ. 2525 : 21) ดังนั้น จึงอาจส่งผลให้เด็กวัยรุ่นหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันการศึกษา มากกว่าเด็กวัยรุ่นชาย

ส่วนทัศนคติต่อบทบาทของสื่อมวลชนนั้นพบว่า ทั้งเด็กวัยรุ่นเพศชาย และเพศหญิงต่างก็มีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสื่อมวลชนในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทางสถิติ จะเห็นว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อบทบาทของสื่อมวลชนในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กวัยรุ่นชายมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสื่อมวลชนในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อยกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เด็กวัยรุ่นชายมีความต้องการแสวงหาความรู้ มีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลองทำในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ตนไม่เคยทำ มากกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง ต้องการปรัชญาชีวิตและแนวทางชีวิตของตนเองมากขึ้น (สุภาพันธุ์ รื่นสำราญ. 2525 : 22) ไม่ต้องการปฏิบัติตัวตามกระแสของสื่อมวลชนที่น่าเสนอ ซึ่งตรงกันข้ามกับเด็กวัยรุ่นเพศหญิงที่มักจะปฏิบัติตนอ่อนอ่อนไปตามกระแสนิยมของสังคมที่สื่อมวลชนนำเสนอได้ง่ายกว่าเด็กวัยรุ่นชาย จึงอาจเป็นเหตุให้เด็กวัยรุ่นหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสื่อมวลชนในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่าเด็กผู้ชาย

เมื่อพิจารณาบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาโดยภาพรวม พบว่า ทั้งเด็กวัยรุ่นเพศชาย และเพศหญิงต่างก็มีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทางสถิติ จะเห็นว่า เด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างจากเด็กวัยรุ่นหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลที่ได้นี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยปรากฏผลเช่นเดียวกับสมมติฐานในข้อ 1 ตามที่ผู้วิจัยได้อภิปรายไว้ในข้างต้น ดังนั้นจึงไม่ขออภิปรายซ้ำในข้อนี้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กล่าวไว้ว่า “เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกัน” จากการศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแต่ละพฤติกรรมไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ต่างก็มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากเด็กวัยรุ่นทั้ง 3 ระดับชั้นเรียน คือ มัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ต่างก็อยู่ในช่วงที่มีวัยใกล้เคียงกัน คือ มีช่วงอายุระหว่าง 15-18 ปี ซึ่งจัดได้ว่าอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง (จามรี ศรีรัตนบัลล์. 2543 : 16) เหมือนกันหมด ประกอบกับสภาพแวดล้อมโดยส่วนใหญ่ของเด็กวัยรุ่นเหล่านี้มีความคล้ายคลึงกัน มีลักษณะการดำเนินชีวิตในรูปแบบเดียวกัน มีความสนใจในสิ่งต่างที่ใกล้เคียงกัน ดังที่ จตุพล ชมภูนิช (2541 : 10 - 16) ได้กล่าวไว้ว่า วัยรุ่นในปัจจุบันมีรูปแบบการใช้ชีวิตที่คล้ายคลึงกัน หรือแทบจะเหมือนกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น การแต่งกาย การเลือกรับประทานอาหาร การเลือกสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และเลือกทำในกิจกรรมต่างๆที่เหมือนกัน สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้เด็กวัยรุ่นมีความคิดในสิ่งต่างๆที่เป็นไปในทำนองเดียวกัน นอกจากนี้วัยรุ่นในปัจจุบันยังสามารถรับรู้ข้อมูล

ข่าวสารต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการรับรู้ข้อมูลต่างๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งวัยรุ่นจะมีโอกาสได้พบปะเพื่อนในวัยเดียวกันจากการใช้อินเทอร์เน็ตพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สิ่งเหล่านี้สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว และเมื่อวัยรุ่นมีข้อมูลหรือได้พบสิ่งต่างๆ ที่ถ่ายทอดผ่านกันจากสื่ออินเทอร์เน็ต ความคิด ความรู้สึกของพวกเขาสามารถถูกหล่อหลอมให้เข้าไปในทิศทางเดียวกันได้ง่ายมากขึ้นด้วย สภาพแวดล้อมและรูปแบบการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นเหล่านี้ได้ส่งผลให้เด็กวัยรุ่นมีความคิด ความรู้สึกตลอดจนมีการแสดงออกในด้านต่างๆ ที่เป็นไปในลักษณะเดียวกัน ประกอบกับวัยรุ่นต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม หรือเพื่อนในวัยเดียวกัน ดังนั้นหากวัยรุ่นมีความคิดที่แตกแยกไปจากกลุ่มก็อาจทำให้รู้สึกว่าจะไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มหรือสังคมของพวกเขา ซึ่งเป็นสาเหตุให้เด็กวัยรุ่นเหล่านี้แสดงออกในทางความคิด ความรู้สึกที่คล้ายคลึงกัน มีพฤติกรรมต่างที่เป็นไปในลักษณะเดียวกัน เป็นผลให้เด็กวัยรุ่นเหล่านี้มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่กล่าวไว้ว่า “เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแตกต่างกัน” สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไม่แตกต่างกัน คือบทบาทของสถาบันครอบครัวนั้น เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ต่างก็มีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กวัยรุ่นทั้ง 3 ระดับชั้นเรียนมีสัมพันธภาพอันดีต่อสมาชิกในครอบครัว ซึ่งการที่เด็กได้รับความรัก ความเข้าใจจากพ่อแม่ และมีสัมพันธภาพอันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวจะเป็นผลให้เด็กวัยรุ่นมีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของครอบครัว (จิราพร อิศรางกูล ณ อยุธยา. 2535 : 19-20)

ส่วนบทบาทของสถาบันการศึกษา พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ต่างก็มีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสถาบันการศึกษาในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากการที่เด็กวัยรุ่นทั้ง 3 ระดับชั้นเรียน จัดอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลางเหมือนกัน ดังนั้นทัศนคติของเด็กวัยรุ่นเหล่านี้ในเรื่องต่างจึงอาจมีความคล้ายคลึงกัน ประกอบกับการที่เด็กวัยรุ่นต้องใช้เวลาอยู่ในสถาบันการศึกษาเสียเป็นส่วนใหญ่ จึงอาจทำให้เด็กเกิดความรู้สึกรัก และภาคภูมิใจในสถาบันการศึกษาของตน จึงเป็นผลให้เกิดทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสถาบันการศึกษาในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

และในด้านของบทบาทของสื่อมวลชน พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ต่างก็มีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสื่อมวลชนในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เช่นเดียวกับเหตุผลที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า เด็กวัยรุ่นทั้ง 3 ระดับชั้นเรียนต่างก็จัดอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลางเหมือนกัน ดังนั้นทัศนคติ และความรู้สึกนึกคิดของพวกเขาจึงมีความคล้ายคลึงกันได้ ประกอบกับการนำเสนอข่าวสาร สารความรู้ของสื่อมวลชนในปัจจุบัน

มักสอดแทรกมากับสาระและความบันเทิง ทำให้ดูน่าสนใจและน่าติดตามมากขึ้น มีการนำดารา และศิลปินที่เป็นที่ชื่นชอบของวัยรุ่นในการช่วยรณรงค์แก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ดังนั้นเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จึงมีทัศนคติที่ดีในระดับปานกลางต่อบทบาทของสื่อมวลชนในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

เมื่อพิจารณาบทบาทของสถาบันทางสังคมโดยรวมแล้ว ก็พบว่าเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ต่างก็มีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และเมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทางสถิติ ก็พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งผลที่ได้นี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยปรากฏผลเช่นเดียวกับสมมติฐานในข้อ 3 ตามที่ผู้วิจัยได้อภิปรายไว้ในข้างต้น ดังนั้นจึงไม่ขออภิปรายซ้ำในข้อนี้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้เป็นประโยชน์ในทางการปฏิบัติ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติ

จากการศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาค้างนี้ พบผลที่สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการเสนอแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. จากการที่พบว่าเด็กวัยรุ่นเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แตกต่างกัน โดยเฉพาะในด้านพฤติกรรมชู้สาว และพฤติกรรม การเล่นการพนัน ซึ่งเด็กวัยรุ่นเพศชายมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อพฤติกรรมทั้ง 2 ดังนั้น บิดามารดา และผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่น จึงควรคำนึงถึงวิธีการในการอบรม และปฏิบัติต่อเด็กวัยรุ่นทั้งสองเพศ โดยเฉพาะในเด็กวัยรุ่นเพศชาย ควรปลูกฝังและชี้ให้เห็นถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการมีพฤติกรรมชู้สาว และการเล่นการพนัน ตลอดจนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงามแก่วัยรุ่นเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

2. จากการที่พบว่าเด็กวัยรุ่นทั้งเพศชาย และเพศหญิง ที่ศึกษาระดับชั้นเรียนที่ต่างกัน ต่างก็มีทัศนคติที่ดีต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ดังนั้น สถาบันทางสังคมทั้งสาม คือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน ควรร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อพัฒนาเยาวชนของสังคมให้เป็นคนที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวคิดที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กวัยรุ่นครั้งต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจัดอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง ซึ่งทำให้พบว่าเด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวัยรุ่นที่มีช่วงอายุต่างกัน โดยอาจศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเด็กวัยรุ่นตอนต้น เด็กวัยรุ่นตอนกลาง และเด็กวัยรุ่นตอนปลาย เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในความรู้สึกนึกคิด ของเด็กวัยรุ่นในแต่ละช่วงวัยมากยิ่งขึ้น
2. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร จึงควรมีการศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นที่อยู่ในต่างจังหวัด เพื่อจะได้นำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับการศึกษาในครั้งนี้ ว่าเด็กวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร และเด็กวัยรุ่นที่อาศัยในต่างจังหวัดมีทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา กับตัวแปรทางจิตวิทยาตัวแปรอื่นๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดู เพราะการอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลอย่างมาก ต่อการพัฒนาค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดของเด็ก (บุษราคัม ธุระพันธ์. 2534 : 14) ซึ่งผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อ พ่อ แม่ และผู้ปกครองในการอบรม เลี้ยงดูบุตรหลาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2527). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาและการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมพลศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์. (2530). *คู่มือการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เอกสารลำดับที่ 3/2530*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา.
- กรมวิชาการ กองแนะแนวการศึกษาและอาชีพ. (2519, มีนาคม). "บทบาทนักแนะแนวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาวิวาทหมู่ของเยาวชน". *วารสารแนะแนว*. 14(2) : 80 - 83.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2522). *รายงานการสัมมนาการป้องกันและแก้ไขนักเรียนก่อการทะเลาะวิวาท*. กรุงเทพฯ.
- กองสารวัตรนักเรียน. (2526). *การศึกษาสาเหตุนักเรียนนักศึกษาก่อการทะเลาะวิวาทในเขตกรุงเทพฯ*. ม.ป.พ.
- กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา. (2523). *เอกสารงานวิจัยการใช้หูฟังของนักเรียนชายในสถานศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : กรมพลศึกษา.
- กัญญารัตน์ ไชยกุล. (2545, มกราคม). "การจัดระเบียบสังคม," *สารันรัฐประศาสนศาสตร์*. 3(12) : หน้า 10-13.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2541 มกราคม-เมษายน). "การพัฒนาเด็กและเยาวชนสู่สังคมไทยที่พึงประสงค์," *สมาคมนักจิตวิทยาทางสังคมศาสตร์*. 4(1) : หน้า 12-16.
- (2542). "บทบาทสถาบันครอบครัวต่อการพัฒนาเยาวชนยุคใหม่," *ภาษาและวัฒนธรรม*. 18(1) : หน้า 61-66.
- คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและดูแลเด็กวัยรุ่น. (2535). *วัยรุ่นสร้างสรรค์เพื่อสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป.
- ถ้วน ชาวหนู. ม.ป.ป. *เทคนิคและการวัดผลสุขศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- จรรยา กล่าวสุนทร. (2540). *การศึกษาตัวแปรและพฤติกรรมการเล่นการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จรินทร์ ศรีสุวรรณ. (2534). *เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดลำพูนต่อเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จามรี ศรีรัตนบัลล์. (2543). *เจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคเหนือของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . อัดสำเนา.

- จิรดา รัตนรังสี. (2521). *ค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศและการเลือกคู่ครองของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.*
- จิราพร เขาวนัประยูร. (2530). *วัยรุ่นกับดิสโก้เทค : ทศนคติของกลุ่มผู้ปกครองที่เกี่ยวข้อง. วิทยานิพนธ์ สส.ม.(สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.*
- จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2535). *ทัศนคติและพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ สค.ม.(สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.*
- จิราภรณ์ กลิ่นศรีสุข. (2540). *การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาทของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.*
- จิราภรณ์ อำนางเถลิงศักดิ์. (2540). *การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.*
- ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม. (2527). *พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทครู. กรุงเทพมหานคร : มิตรนราการพิมพ์.*
- ชวนพิศ บุญยรัตนะเวช. (2536). *"ปัญหาการสูบบุหรี่ในประชากรกลุ่มต่าง ๆ", ในรายงานการสัมมนา เรื่อง การสูบบุหรี่และสุขภาพในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข.*
- ชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก. (2535). *เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.*
- ชุมพล โลหะชาละ. (2517, 15 ส.ค.). "คำบรรยายเรื่องการพนันชนิดต่างๆที่ขึ้นสู่ศาล", ใน *ดุสิตพาท. 4(7) : 4 - 26.*
- ณัฐินี จันทรก้อน. (2544). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.*
- ณัฐวดี วิจิตรธรรม. (2539). *ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.*
- เต็มศิริ บุญยสิงห์. (2524). *"วัยรุ่นและการปรับตัว" เพศศึกษา : สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : วิบูลย์การพิมพ์.*

- ทิวา วงศ์ธนาภา. (2538). *เงื่อนไขทางสังคมที่มีผลต่อปรากฏการณ์การทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษากรณีโรงเรียนอาชีวะแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ สศ.ม.(สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธนาวรรณ ลิ้มลิขิตอักษร. (2536). *การศึกษาเจตคติต่อการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. อัดสำเนา.
- ธิดิ รัตนโชติ. (2539). *วัยรุ่นหญิงกับการสูบบุหรี่ : ศึกษาเฉพาะนักเรียนหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ สศ.ม.(สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.
- นภาพร มัชฌมางกูร. (2539). *เอกสารการสอนวิชาเพศศึกษา สข 416. ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- นวลละออ สุภาผล. (2534). *ผลการศึกษาในการปรับปรับวัฒนธรรมที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนนายร้อยตำรวจ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- นวลศิริ เปาโรหิต. (2542,ม.ค.-เม.ย.). "นักเรียนนักร้อง : ปัญหาที่ท้าทายนักศึกษาปัจจุบัน", *วารสารสุขภาพจิตและจิตเวช*. 2(2) : 28 - 35.
- นาฏสุนทร อยู่เงิน. (2543). *เจตนาในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดพะเยา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- บันเทิง เพียรคำ. (2544, ธันวาคม). "บทบาทของครอบครัวกับการจัดระเบียบสังคม," *วัฒนธรรมสัมพันธ์สาร*. 13(1) : 5 - 7.
- บุปผา ม้วยแก้ว. (2542). *พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- บุษราคัม ธุระพันธ์. (2534). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ปันทดา เพชรสิงห์. (2530). *อบายมุขที่มีความสัมพันธ์กับการหนีโรงเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (อาชญาวิทยาและงานยุติธรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.

- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ : พีรพัทธนา.
- ปิยนันท์ ทรัพย์มั่นคงทวี. (2535). *การศึกษาทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ผ่องพรรณ แววิเศษ. (2534). *ลักษณะจิตสังคมเพื่อการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. (2526). พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ. อักษรเจริญทัศน์.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2530. (2531). พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ. วัฒนาพานิช.
- พรพิมล เจียมนาครินทร์. (2539). *พัฒนาการวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ. บริษัทตันอ้อแกรมมี จำกัด.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). *วิธีการวิจัยของพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.
- พัฒน์ สุจำนงค์. (2529). *บุหรีมีพิษชีวิตเป็นภัย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พิมพ์รัตน์ จงเจษฎากุล. (2527). *การกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กกลาง ศึกษาด้านเศรษฐกิจและสังคม*. วิทยานิพนธ์ สค.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.
- เพชรสุดา เพชรใส. (2525). *การทดลองการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในการปรับพฤติกรรมลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อัดสำเนา.
- มลวิภา ทรงวุฒิสีล. (2526). *จิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก. (2540,พฤศจิกายน). "สื่อยุคใหม่กับเด็กไทยวันนี้," *วารสารการศึกษา กทม.* 21(2) : 6-12.

- ยุทธพงศ์ วีระวัฒนตระกูล และพรพิมล พัจจนสุนทร. (2541, เมษายน-มิถุนายน). "การตั้งครุภรณ์
ในวัยรุ่น," วารสารของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 13(2) : 112 - 115.
- ยุพา พูนขำ และกอบกาญจน์ มหันธโน. (2544, เมษายน-มิถุนายน). "เพศศึกษา : ภูมิคุ้มกันที่
วัยรุ่นต้องได้รับ", วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม. 24(2) : 28.
- รุ่งฤดี เมธีธำรง. (2536). ทักษะคิดต่ออายุ 6 ของนักเรียนวัยรุ่น ในกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- รุจิราภา สุทธิปาน. (2531). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมกับ
เพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2531). หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่2.
กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร.
- วรัญญา กุลดิลก. (2541). ทักษะคิดในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนิสิต
มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพฯ.ปริญญาานิพนธ์ สค.ม.(สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- วัชรินทร์ ทรัพย์มี. (2518, ธันวาคม-มกราคม). "การให้คำปรึกษาหรือเป็นกลุ่มแก่วัยรุ่น", วารสาร
แนะแนว. 8(36) : 38-43.
- วันทนี วาสิกสิน. (2526). ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์.
กรุงเทพฯ. : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิมล สุวรรณณี. (2519). การเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนัก
เรียนอาชีวศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มและนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไป.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อัดสำเนา.
- เวทย์ อารีย์ชน. (2526). "การสูบบุหรี่และสุขภาพ", ในรายงานการสัมมนาเรื่อง การสูบบุหรี่และ
สุขภาพในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2523). วัยรุ่นไทยภาพสะท้อนจากมุมหนึ่ง. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2521). เจตคติ. กรุงเทพฯ. ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ศิรินันท์ เพชรทองคำและคนอื่นๆ. (2521). จิตวิทยาวัยรุ่นและการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- สายสุรี จุติกุล. (2531). "คำกล่าวรายงานในพิธีเปิดสัมมนาผลการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็กและเยาวชน." กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สาริณี พงษ์เจริญไทย. (2534). ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ. : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุชา จันท์เอม. (2533). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. (2521). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : แพรววิทยา.
- สุชาติ ไสมประยูร และวรรณ ไสมประยูร. (2531). เพศศึกษา. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนีย์ ธีรวิรุฬห์. (2542). การศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุพัทธา สุภาพ. (2525). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภา มาลากุล ณ อยุธยาและคณะ. (2520). การศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มของนักเรียนอาชีวศึกษา. รายงานการวิจัยสภาวิจัยแห่งชาติ. ม.ป.พ.
- สุภาพันธุ์ รื่นสำราญ. (2525). การศึกษาปัญหานักเรียนทะเลาะวิวาทในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สส.ม.(สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.
- เสริน ปุณณะหิตานนท์ และคนอื่นๆ. (2521). การศึกษาแนวความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.
- โสภา สปีลมันน์. (2542,ตุลาคม - 2543,มกราคม). "วัยรุ่น : วัยจับ," วารสารราชบัณฑิตสถาน. 25(1) : 28-32.
- อริคม อินทุภูติ. (2524,กุมภาพันธ์). "กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย," วารสารนิติศาสตร์. 6(2) : 119 - 137.
- อนงค์พร สมานชาติ และ จีรวรรณ ไตรโสรัส. (2529). มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสนามจันทร์ นครปฐม.
- อภิรดี จันทน์หอม. (2535). ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพนันของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม.(การวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

- อมรรัตน์ เศวตนันท์. (2529). การศึกษาหาความรู้ ทักษะ และความต้องการที่จะศึกษาเรื่องเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อัมพร ศรีประเสริฐสุข. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์แห่งตนและสัมพันธภาพในครอบครัวกับทัศนคติต่อวัฒนธรรมไทยของวัยรุ่นทั่วไปและวัยรุ่นเซนต์เตอร์พอยท์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อัมพล สุอำพัน. (2541,กรกฎาคม). "วัยรุ่นในสังคมปัจจุบัน," *ดวงใจพ่อแม่*. 16(186) : 96 – 98.
- อุดมรัตน์ เชาวีวิวัฒน์. (2536). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อทัศนคติและการทะเลาะวิวาทของนักเรียนชั้นปีที่2 โรงเรียนพระรามหกเทคโนโลยี กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- Castro, Felipe G. and others. (1978,Sept.). "A multivariation Model of the Determination of Cigarettes Smoking Among Adolescents", *Journal of Health and Social Behavior*. 28(8) :273 - 289.
- Evan R. I and others. (1978,September). "Detering the Onset of Smoking in Children : Knowledge of Immediate Physiological Effect and Coping with Pressure Media Pressure and Parent Modeling," *Journal of Applied Social Psychology*. 8(14) : 126 - 135.
- Goldsen, Rose K. (1960) *What College students think*. New Jersey : Nostran Company.
- Hurd. P.d. and other. (1981,March). "Preventing Cigarette Smoking in Seventh Grade Students," *The American Cancer Society Journal*. 6(12) : 10 - 19.
- Kendler, Howard H. (1974). *Basic Psychology*. California : W.A. Benjamin.
- Krohn, Marvin D. and others. (1983). "Social Bonding and Adolescent Cigarette Smoking," : A Longitudinal Analysis : 337 - 349.
- Likert, Renie. (1970). *A Technique for the Measurement of Attitude*. Chicago : Rand Mc MallyCompany.
- Mayman T. (1984). "Effevtiveness Evaluation of the Modified Smoke and Cigarette Smoke," CurriculumSmoking Behavior Attitudes and Values Health Education. Georgia State University.

- McCord, William, McCord Joan & Howard Alan. (1961,February) "Familial Correlates of Aggression in Nondelinquent Male Children," : *Journal of Abnormal and Social Psychology*. 62(4) : 79 - 93.
- Offer, Danial. (1971,September). "Sexual Behavior of A Group of Normal Adolescence," *Medical Aspects of Human Sexuality*. 9(6) : 40 - 49.
- Rawbone R.G. and other. (1978.Mar.). "Cigarette Smoking among Secondary School Children in 1975," : *Journal of Epidemiology and Community Health*. 33(1) : 53 - 58.
- Scott, W.A. (1968). *In The Handbook of Social Psychology*. Massachusetts : Addison - Wesley Publishing Co.
- Yamane, T. (1967). *Statistics an introductory*. New York : Haper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0519.12/ 7547

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙๖ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต คำจิม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในระหว่างเดือนธันวาคม 2546 - มกราคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6138070 ต่อ 1411

มือถือ 01-4867472

ที่ ศธ 0519.12/ ๗54๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหอวัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต แก้วนิม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในระหว่างเดือนธันวาคม 2546 - มกราคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญาานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6138070 ต่อ 1411

มือถือ 01-4867472

ที่ ศธ 0519.12/ 7547

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต คำฉิม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในระหว่างเดือนธันวาคม 2546 - มกราคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6138070 ต่อ 1411

มือถือ 01-4867472

ที่ ศธ 0519.12/ ๗54๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญาโท เรื่อง “การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต คำจิม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในระหว่างเดือนธันวาคม 2546 - มกราคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญาโท และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6138070 ต่อ 1411

มือถือ 01-4867472

ที่ ศธ 0519.12/ ๗54 ๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒6 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจักษ์ เต้าจิม เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในระหว่างเดือนธันวาคม 2546 - มกราคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6138070 ต่อ 1411

มือถือ 01-4867472

ภาคผนวก ข.
คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถาม

แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ทัศนคติต่อพฤติกรรมชู้สาว

ข้อที่	ข้อความ	ค่า อำนาจจำแนก
1	การเดินโอบกั้นระหว่างวัยรุ่นชายหญิงเป็นพฤติกรรมที่น่ารัก	.2777
2	ถ้ามีโอกาสฉันยินดีเดินกอดกับคนรักของฉัน	.4529
3	การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นทำให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์	.4897
4	ฉันรู้สึกอายเมื่อต้องเดินจูงมือกับเพื่อนต่างเพศ	.2392
5	สุขภาพบุรุษที่ดีต้องไม่ล่วงเกินสุขภาพสตรี	.4452
6	ฉันจะไม่เปิดโอกาสให้เพศตรงข้ามได้อยู่กับฉันสองต่อสองในที่ลับตาคน	.5086
7	ฉันพึงพอใจให้เพศตรงข้ามมาถูกเนื้อต้องตัว	.6339
8	ฉันรู้สึกอึดอัดใจที่ต้องอยู่ตามลำพังสองต่อสองกับเพื่อนต่างเพศ	.2708
9	การมีพฤติกรรมชู้สาวของวัยรุ่นทำให้ชีวิตมีสีสันมากขึ้น	.2658

ค่าความเชื่อมั่น (α) = .7159

ทัศนคติต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ข้อที่	ข้อความ	ค่า อำนาจจำแนก
1	ฉันจะสูบบุหรี่เมื่อมีโอกาส	.8778
2	คนที่สูบบุหรี่เป็นคนที่ทันสมัย	.8442
3	บุหรี่คือยาพิษชนิดหนึ่ง	.6404
4	ฉันไม่ชอบอยู่ในวงสนทนาที่มีผู้ สูบบุหรี่	.7239
5	คนที่สูบบุหรี่เป็นผู้สร้างมลพิษใน อากาศ	.7437
6	ฉันไม่ชอบให้คนในครอบครัวสูบ บุหรี่	.7453
7	ฉันภูมิใจที่ไม่สูบบุหรี่	.7753
8	ฉันรำคาญคนที่สูบบุหรี่ใกล้ๆฉัน	.8326
9	การสูบบุหรี่เป็นการสร้างเสน่ห์ อย่างหนึ่ง	.7477
10	เมื่อขาดความมั่นใจฉันมักจะสูบ บุหรี่	.6488

ค่าความเชื่อมั่น (α) = .9407

ทัศนคติพฤติกรรมการเล่นการพนัน

ข้อที่	ข้อความ	ค่า อำนาจจำแนก
1	การพนันไม่น่าเป็นเรื่องผิด กฎหมาย	.8002
2	ฉันไม่เห็นว่าคุณเล่นการพนัน เป็นคนน่ารังเกียจ	.4985
3	ถ้าพ่อฉันเป็นเซียนการพนัน เก่งกาจฉันตั้งใจจะเป็นนักพนัน อย่างพ่อ	.5393
4	การเล่นการพนันไม่ได้ทำให้ผู้อื่น เดือดร้อน	.4750
5	เกมการพนันฝึกให้คนมีน้ำใจ นักกีฬา	.6090
6	ฉันพร้อมจะเล่นการพนันกับ เพื่อนๆ	.8236
7	คนฉลาดจะไม่เล่นการพนัน	.5759
8	การพนันทำให้เป็นเศรษฐีได้	.7960
9	ฉันพร้อมที่จะหัดเล่นการพนัน ทุกชนิด	.6985
10	คนที่ชอบเล่นการพนันเป็นคนใจ กว้าง	.6116

ค่าความเชื่อมั่น (α) = .8988

ทัศนคติต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท

ข้อที่	ข้อความ	ค่า อำนาจจำแนก
1	เด็กนักเรียนที่ยกพวกตีกันคือคนที่รักในศักดิ์ศรีของสถาบัน	.6352
2	เมื่อมีเหตุขัดแย้งกันฉันมักใช้วิธีพูดคุยกันด้วยเหตุผล	.4358
3	ผู้ที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทเป็นคนกล้าหาญ	.7505
4	การมีเรื่องทะเลาะวิวาททำให้สังคมเดือดร้อน	.6126
5	ฉันภูมิใจที่ชนะฝ่ายตรงข้ามด้วยการใช้กำลัง	.6035
6	เมื่อเพื่อนถูกรังแก ฉันจะเข้าทำร้ายคนที่รังแกเพื่อนฉัน	.4114
7	ฉันพร้อมมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับคนที่ฉันไม่ชอบเสมอ	.6390
8	คนที่รักและคำนึงถึงพ่อแม่เสมอจะไม่ก่อเรื่องทะเลาะวิวาท	.4470
9	ฉันรู้สึกหดหู่เมื่อพบข่าวนักเรียนตีกัน	.5521
10	ฉันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทอยู่เสมอ	.5635

ค่าความเชื่อมั่น (α) = .8582

แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหามีค่าความเชื่อมั่น (α) โดยรวม = .9305

แบบสอบถามทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ข้อที่	ข้อความ	ค่า อำนาจจำแนก
1	พ่อแม่ควรสอดส่องพฤติกรรม การคบเพื่อนต่างเพศของลูก	.4510
2	พ่อแม่ควรแสดงความภูมิใจเมื่อ ลูกเป็นผู้ชนะพนัน	.5479
3	ฉันชอบให้พ่อแม่แสดงออกซึ่ง ความรักกับลูกอย่างสม่ำเสมอ	.5484
4	การให้ลูกเห็นพ่อแม่ทะเลาะกัน รุนแรงทำให้ลูกเป็นคนเข้มแข็ง	.6221
5	ฉันไม่ชอบให้พ่อแม่สูบบุหรี่	.5161
6	ฉันสามารถปรึกษาปัญหาความ รักกับพ่อแม่ได้	.4234
7	พ่อแม่ควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการ ไม่เล่นการพนัน	.6592
8	การให้ลูกคบเพื่อนที่เป็นนักเลง เป็นการป้องกันไม่ให้ใครกล้ำมา ทำร้ายลูก	.6009
9	ฉันรู้สึกรำคาญถ้าพ่อแม่มา วุ่นวายเรื่องการคบเพื่อน	.5540
10	พ่อแม่คือที่ปรึกษาที่ดีที่สุดเมื่อ ลูกมีปัญหา	.6785

ค่าความเชื่อมั่น (α) = .8490

ทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันการศึกษาในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ข้อที่	ข้อความ	ค่า อำนาจจำแนก
1	โรงเรียนควรมีกฎควบคุมการวางตัวระหว่างนักเรียนชายและหญิง	.5777
2	ฉันยินดีให้โรงเรียนทำการสุ่มค้นกระเป๋าของนักเรียน	.6726
3	ควรมีการตัดคะแนนความประพฤตินักเรียนที่มีพฤติกรรมชู้สาว	.7176
4	ฉันไม่ชอบให้โรงเรียนมีกฎระเบียบที่เข้มงวดมากๆ	.3501
5	โรงเรียนคือสถานที่ที่ไม่มีมุมที่นักเรียนจะสามารถใช้เป็นที่มั่วสุ่มได้	.4344
6	ฉันจะดีใจถ้าครูในโรงเรียนไม่สูบบุหรี่	.6670
7	ฉันชอบให้โรงเรียนมีกิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคี	.4988
8	โรงเรียนและผู้ปกครองควรมีการติดต่อสื่อสารกันเพื่อรับรู้พฤติกรรมของนักเรียนตลอดเวลา	.7179
9	โรงเรียนควรจัดนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเข้าพบจิตแพทย์	.6839
10	ฉันจะหยุดหยิ่งร่ำคาญถ้าทางโรงเรียนมาุ่นวายเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ	.5001

ค่าความเชื่อมั่น (α) = .8670

ทัศนคติต่อบทบาทของสื่อมวลชนในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ข้อที่	ข้อความ	ค่า อำนาจจำแนก
1	ละครและภาพยนตร์ไม่ควรเน้นฉากรักที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ	.7726
2	ฉันพร้อมจะเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆจากดาราที่ชื่นชอบ	.3706
3	การนำเสนอวิธีการเล่นการพนันไม่ใช่หน้าที่ของสื่อมวลชน	.4617
4	ฉันประทับใจในตัวละคร นักร้องที่ไม่สูบบุหรี่	.5834
5	ฉันจะให้ความร่วมมือกับกิจกรรมรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ที่สื่อต่างๆนำเสนอ	.6067
6	การนำเสนอภาพข่าวหรือเบื้องหลังการก่ออาชญากรรมจะเป็นแบบอย่างให้เยาวชนเลียนแบบ	.5562
7	ฉันไม่อยากให้มีการนำเสนอภาพการสูบบุหรี่ตามสื่อต่างๆ	.6378
8	ฉันจะต่อต้านสื่อที่ชักจูงเยาวชนไปในทางที่ไม่ดี	.5494
9	ฉันชอบดูรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอภาพความก้าวร้าวรุนแรง	.6565
10	ฉันสนับสนุนให้มีการตัดภาพฉากการร่วมรักของภาพยนตร์ต่างประเทศออกไป	.5873

ค่าความเชื่อมั่น (α) = .8737

แบบสอบถามทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็น

ปัญหามีค่าความเชื่อมั่น (α) โดยรวม = .9314

ภาคผนวก ค.
แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

คำชี้แจง

- แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน คือ เพศ และระดับชั้นเรียน
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามการจัดลำดับพฤติกรรมที่ควรแก้ไขอย่างเร่งด่วน
 - ตอนที่ 3 ข้อคำถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ พฤติกรรมชู้สาว 9 ข้อ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการเล่นการพนัน และพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท อย่างละ 10 ข้อ รวม 39 ข้อ
 - ตอนที่ 4 ข้อคำถามทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน อย่างละ 10 ข้อ รวม 30 ข้อ
- วิธีการตอบคำถาม ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามความรู้สึกของนักเรียน เพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
0	ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น	✓				

- ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ส่วนในการนำเสนอผลการวิจัยนั้น ผู้วิจัยจะนำเสนอในลักษณะโดยรวม ไม่มีการชี้เฉพาะเจาะจงไปยังผู้ใดทั้งสิ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณนักเรียนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามชุดนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลต่างๆ ดังนี้

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกรอกข้อความลงในช่องว่างและให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
 2. ระดับชั้นเรียน ม.4 ม.5 ม.6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการจัดลำดับพฤติกรรมที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน
ให้นักเรียนเรียงลำดับพฤติกรรมร้ายรุ่นต่อไปนี้ ตามที่นักเรียนคิดว่าสมควรได้รับการ
แก้ไขอย่างเร่งด่วนโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้วยการใส่หมายเลข 1,2,3 และ 4 ลงใน
 ด้านหลังข้อความ

สำคัญมากที่สุดให้ใส่หมายเลข 1 สำคัญรองลงมาให้ใส่หมายเลข 2,3 และ 4 ตามลำดับ

- พฤติกรรมการแสดงออกทางชู้สาว
 พฤติกรรมการสูบบุหรี่
 พฤติกรรมการเล่นการพนัน
 พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท

ตอนที่3 แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ทัศนคติต่อพฤติกรรมชู้สาว

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1	การเดินโอบกั้นระหว่างวัยรุ่นชายหญิงเป็นพฤติกรรมที่น่ารัก					
2	ถ้ามีโอกาสฉันยินดีเดินกอดกับคนรักของฉัน					
3	การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นทำให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์					
4	ฉันรู้สึกอายเมื่อต้องเดินจูงมือกับเพื่อนต่างเพศ					
5	สุขภาพบุรุษที่ติดองไม่สว่างเกินสุขภาพสตรี					
6	ฉันจะไม่เปิดโอกาสให้เพศตรงข้ามได้อยู่กับฉันสองต่อสองในที่ลับตาคน					
7	ฉันพึงพอใจให้เพศตรงข้ามมาถูกเนื้อต้องตัว					
8	ฉันรู้สึกอึดอัดใจที่ต้องอยู่ตามลำพังสองต่อสองกับเพื่อนต่างเพศ					
9	การมีพฤติกรรมชู้สาวของวัยรุ่นทำให้ชีวิตมีสีสันมากขึ้น					

ทัศนคติต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1	ฉันจะสูบบุหรี่เมื่อมีโอกาส					
2	คนที่สูบบุหรี่เป็นคนที่ทันสมัย					
3	บุหรี่คือยาพิษชนิดหนึ่ง					
4	ฉันไม่ชอบอยู่ในวงสนทนาที่มีผู้ สูบบุหรี่					
5	คนที่สูบบุหรี่เป็นผู้สร้างมลพิษใน อากาศ					
6	ฉันไม่ชอบให้คนในครอบครัวสูบ บุหรี่					
7	ฉันภูมิใจที่ไม่สูบบุหรี่					
8	ฉันรำคาญคนที่สูบบุหรี่ใกล้ๆฉัน					
9	การสูบบุหรี่เป็นการสร้างเสน่ห์ อย่างหนึ่ง					
10	เมื่อขาดความมั่นใจฉันมักจะสูบ บุหรี่					

ทัศนคติพฤติกรรมการเล่นการพนัน

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1	การพนันไม่น่าเป็นเรื่องผิด กฎหมาย					
2	ฉันไม่เห็นว่าคุณเล่นการพนัน เป็นคนน่ารังเกียจ					
3	ถ้าพ่อฉันเป็นเซียนการพนัน เก่งกาจฉันตั้งใจจะเป็นนักพนัน อย่างพ่อ					
4	การเล่นการพนันไม่ได้ทำให้ผู้อื่น เดือดร้อน					
5	เกมการพนันฝึกให้คนมีน้ำใจ นักกีฬา					
6	ฉันพร้อมจะเล่นการพนันกับ เพื่อนๆ					
7	คนฉลาดจะไม่เล่นการพนัน					
8	การพนันทำให้เป็นเศรษฐีได้					
9	ฉันพร้อมที่จะหัดเล่นการพนัน ทุกชนิด					
10	คนที่ชอบเล่นการพนันเป็นคนใจ กว้าง					

ทัศนคติต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาท

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1	เด็กนักเรียนที่ยกพวกตีกันคือคนที่รักในศักดิ์ศรีของสถาบัน					
2	เมื่อมีเหตุขัดแย้งกันฉันมักใช้วิธีพูดคุยกันด้วยเหตุผล					
3	ผู้ที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทเป็นคนกล้าหาญ					
4	การมีเรื่องทะเลาะวิวาททำให้สังคมเดือดร้อน					
5	ฉันภูมิใจที่ชนะฝ่ายตรงข้ามด้วยการใช้กำลัง					
6	เมื่อเพื่อนถูกรังแก ฉันจะเข้าทำร้ายคนที่รังแกเพื่อนฉัน					
7	ฉันพร้อมมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับคนที่ฉันไม่ชอบเสมอ					
8	คนที่รักและคำนึงถึงพ่อแม่เสมอจะไม่ก่อเรื่องทะเลาะวิวาท					
9	ฉันรู้สึกหดหู่เมื่อพบข่าวนักเรียนตีกัน					
10	ฉันมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทอยู่เสมอ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1	พ่อแม่ควรสอดส่องพฤติกรรม การคบเพื่อนต่างเพศของลูก					
2	พ่อแม่ควรแสดงความภูมิใจเมื่อ ลูกเป็นผู้ชนะพนัน					
3	ฉันชอบให้พ่อแม่แสดงออกซึ่ง ความรักกับลูกอย่างสม่ำเสมอ					
4	การให้ลูกเห็นพ่อแม่ทะเลาะกัน รุนแรงทำให้ลูกเป็นคนเข้มแข็ง					
5	ฉันไม่ชอบให้พ่อแม่สูบบุหรี่					
6	ฉันสามารถปรึกษาปัญหาความ รักกับพ่อแม่ได้					
7	พ่อแม่ควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการ ไม่เล่นการพนัน					
8	การให้ลูกคบเพื่อนที่เป็นนักเลง เป็นการป้องกันไม่ให้ใครกล้ำมา ทำร้ายลูก					
9	ฉันรู้สึกรำคาญถ้าพ่อแม่มา วุ่นวายเรื่องการคบเพื่อน					
10	พ่อแม่คือที่ปรึกษาที่ดีที่สุดเมื่อ ลูกมีปัญหา					

ทัศนคติต่อบทบาทของสถาบันการศึกษาในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1	โรงเรียนควรมีกฎควบคุมการวางตัวระหว่างนักเรียนชายและหญิง					
2	ฉันยินดีให้โรงเรียนทำการสุ่มค้นกระเป๋าของนักเรียน					
3	ควรมีการตัดคะแนนความประพฤตินักเรียนที่มีพฤติกรรมซู้สาว					
4	ฉันไม่ชอบให้โรงเรียนมีกฎระเบียบที่เข้มงวดมากๆ					
5	โรงเรียนคือสถานที่ที่ไม่มีมุมที่นักเรียนจะสามารถใช้เป็นที่มั่วสุ่มได้					
6	ฉันจะดีใจถ้าครูในโรงเรียนไม่สูบบุหรี่					
7	ฉันชอบให้โรงเรียนมีกิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคี					
8	โรงเรียนและผู้ปกครองควรมีการติดต่อสื่อสารกันเพื่อรับรู้พฤติกรรมของนักเรียนตลอดเวลา					
9	โรงเรียนควรจัดนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเข้าพบจิตแพทย์					
10	ฉันจะหงุดหงิดรำคาญถ้าทางโรงเรียนมาวุ่นวายเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ					

ทัศนคติต่อบทบาทของสื่อมวลชนในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1	ละครและภาพยนตร์ไม่ควรเน้น ฉากรักที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ					
2	ฉันพร้อมจะเลียนแบบพฤติกรรม ต่าง ๆ จากดาราที่ชื่นชอบ					
3	การนำเสนอวิธีการเล่นการพนัน ไม่ใช่หน้าที่ของสื่อมวลชน					
4	ฉันประทับใจในตัวดารา นักร้อง ที่ไม่สูบบุหรี่					
5	ฉันจะให้ความร่วมมือกับ กิจกรรมรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ที่สื่อ ต่าง ๆ นำเสนอ					
6	การนำเสนอภาพข่าวหรือ เบื้องหลังการก่ออาชญากรรมจะ เป็นแบบอย่างให้เยาวชน เลียนแบบ					
7	ฉันไม่ยอมให้มีการนำเสนอ ภาพการสูบบุหรี่ตามสื่อต่างๆ					
8	ฉันจะต่อต้านสื่อที่ชักจูงเยาวชน ไปในทางที่ไม่ดี					
9	ฉันชอบดูรายการโทรทัศน์ที่ นำเสนอภาพความก้าวร้าว รุนแรง					
10	ฉันสนับสนุนให้มีการตัดภาพ ฉากการร่วมรักของภาพยนตร์ ต่างประเทศออกไป					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสุภาวดี มั่นจิระ
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518
สถานที่เกิด	อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 226 ถ.บรมอาสน์ ต.ท่าอิฐ อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	-
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	-
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2533	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่
พ.ศ.2536	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จ.เชียงใหม่
พ.ศ.2540	รัฐศาสตร์บัณฑิต (รศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ.2547	กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ) จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ